CELJSKI tednik

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OKRAJA CELJE

KADRI-

TUDI GOSPODARSKI PROBLEM

Družbeni načrt okraja za letošnje leto ima solidne temelje, je med drugim v razpravi o sprejemu družbenega načrta na zasedanju okrajne skupščine, dejal sekretar okrajnega komiteja ZKS Celje, inž. Andrej Marinc. Zato lahko z optimizmom gledamo na razvoj letošnjih nalog. Ne glede na to bi rad opozoril na dve nalogi, na uvedbo skrajšanega delovnega časa ter na priporočilo Glavnega odbora SZDL Slovenije glede minimalnih osebnih dohodkov. Ko namreč sprejemamo družbeni plan, je treba delovne organizacije opozoriti tudi na ti dve nalogi.

V razpravi ob sprejemanju družbenega načrta bi rad opozoril še na eno nalogo, to je na kadrovsko vprašanje. Ne gre za kampanjsko nalogo, temveč za obveznost oziroma za sestavni del vseh prizadevanj na gospodarskem področju. Spričo tega kadrovsko vprašanje ni samo politično vprašanje, marveč prav tako gospodarski problem. Kajti, če hočemo iti v veliko serijsko industrijsko proizvodnjo, potem se moramo pogovoriti tudi o tistih kadrih, ki naj vnesejo v naše gospodarstvo več elementov moderne proizvodnje. Ko pa govorimo o kadrih, zlasti strokovnih, ugotavljamo, da nimamo kadrovskih programov. Zaradi tega bo treba zlasti v delovnih organizacijah in komunah izdelati tudi te analize.

Ko je v nadaljevanju svojega izvajanja opozoril na dejstvo, da imamo v gospodarstvu celjskega okraja komaj 4.9 odstotkov kadrov s srednjo, višjo in visoko izobrazbo in da smo v tem pogledu pod republiškim in državnim področjem, je hkrati nakazal tudi rešitev tega vprašanja. Seveda pa tudi v tem primeru ne gre za enkratno pobudo, temveč za akcijo trajnejšega značaja. Najprej bo treba urediti stvari v našem šolstvu, zlasti pa v šolstvu druge stopnje. Več kot doslej bo treba storiti za vzgojo na delovnem mestu, za vzgojo kvalificiranih delavcev. Večjo pozornost pa bo treba posvetiti tudi štipendiranju. In končno, tudi relekcija, pretres, ali so na vodilnih položajih res najboljši in najbolj sposobni ljudje, ki bodo kos vsem nalogam, ki jih zahteva današnja proizvodnja, lahko da pozitivne rezultate. Pri vsem tem pa gre za naloge, ki jih morajo opravljati kvalificirane kadrovske službe v delovnih organizacijah in drugod.

-m

KAKO POTEKA VPLAČEVANJE LJUDSKEGA POSOJILA?

Okrajni odbor SZDL je te dni sestavil pregled vplačil vpisanega ljudskega posojila za pomoč ponesrečenemu Skopju. Iz pregleda je razvidno, da so delovne organizacije, delavci in uslužbenci, kmetijski proizvajalci, obrtniki in ostali poklici celjskega okraja vpisali 837 milijonov 192 tisoč dinarjev. Od te vsote je bilo do prvega februarja vplačanih 583 milijonov 85 tisoč dinarjev ali 70 odstotkov vpisane vsote. Najbolje plačujejo delavci in uslužbenci, ki so doslej vplačali že okrog 87 odstotkov vpisanega posojila, močno pa zaostajajo delovne organizacije, ki so vplačale komaj 45 odstotkov vpisanega zneska.

230 MILIJONOV ZA PRORAČUN V KONJICAH

V konjiški občini predvidevajo, da bodo imeli v letošnjem letu v proračunu, skladu za šolstvo in komunalnem skladu okrog 385 milijonov dinarjev. Tako bo v proračunu nad 230 milijonov, v skladu za osnovno šolstvo 120 milijonov, v skladu za šolstvo druge stopnje pa 28 milijonov dinarjev.

Krajevne skupnosti bodo imele v tem letu približno enaka sredstva kot lani — to je nekaj nad deset milijonov dinarjev, pri čemer je upoštevano tudi povišanje osebnih dohodkov cestarjev občinskih cest. Ta sredstva sicer res ne bodo krila vseh potreb, toda odbori krajevnih skupnosti bodo prav gotovo znali najti še kakšne dodatne vire.

VREME

OD 20. II. DO 1. III. 1964

Okrog 22. februarja ohladitve z manjšimi snežnimi padavinami. Naslednje padavine okrog 26. februarja. V ostalem lepo, oziroma suho vreme in čez dan topleje.

OKRAJNA SKUPŠČINA JE SPREJELA RESOLUCIJO GOSPODARSKEGA RAZVOJA

ZA 3 EMAJLIRKE

PREDLOG USTREZA NAČELOM REALNOSTI!

Pretekli teden je bila v Celju seja okrajne skupščine, na kateri je bil predložen osnutek resolucije za gospodarski razvoj okraja v letu 1964. Resolucija, podprta z obilnim dokumentacijskim gradivom, predvideva nov skok gospodarskih prizadevanj v našem okraju (o glavnih postavkah smo že pisali).

Uvodno besedo pred razpravo o predloženi resoluciji je podala podpredsednica okrajne skupščine tovarišica **Milena Štiftar-Vršnikova.** Le-ta je v uvodu poudarila, da je bila resolucija sestavljena preudarno, da predlog gotovo odgovarja principom realnosti. Ko je ilustrirala predvideno rast proizvodnje v tem letu, je dejala:

— Družbeni bruto produkt se bo v okraju povečal za okoli 26 milijard dinarjev. To predstavlja skupaj toliko kot dve novi tovarni emajlirane posode in še tretjino take tovarne.«

Narodni dohodek na prebivalca naj bi se v tem letu povečal na 361.000 dinarjev, to pa je za 45.000 dinarjev več kot lani.

Tovarišica Štiftarjeva je nato zelo izčrpno obravnavala poglavitne postavke v resoluciji, in sicer po industrijskih panogah in ostalih vejah gospodarstva. Pri tem se je ustavljala tudi ob določenih problemih posameznih kolektivov, med drugim:

● Štorska Železarna ob začetku novih investicijskih vlaganj: Ali bo ali ne bo grajena v Štorah koksarna in šamotarna?

● Celjska Cinkarna: Težave s surovinami, zlasti še, ker rudnik Trepča teži k predelavi v svojem okolišu!

● Rudnik Laško: Resen problem okoli tega ali se bo ta rudnik še obdržal.

● Tovarna emajlirane posode: Odločna vključitev v sodelovanje z zainteresirano industrijo (odpreski za avtomobile). K temu še odločitev: Orodjarna — da ali ne?

● Usnjarna v Šoštanju: Pojačati kondicijo tehnologije!

● Laška pivovarna: Podporo kolektivu pri rekonstrukcijskih naporih!

● Kmetijstvo: Predvsem povečanje površin v družbeni lasti, gradnja hlevov, razširitev nasadov jagodičevja.

● Žalski Agrokombinat: Izvedba intenzivne izgradnje (v treh letih).

● Gozdarstvo in lesna industrija: Lesna industrija v mejah realne surovinske baze. Sečnja že zdaj 5 odstotkov nad etatom!

Mnoge potrebne reči bodo še morale počakati, vzrok je jasen, ni razpoložljivih sredstev. Vzemimo samo promet, modernizacija gradbeništva itd.

Po dokaj živahni razpravi so odborniki enoglasno potrdili resolucijo.

V razpravi je sodeloval tudi sekretar Okrajnega komiteja ZKS tovariš ing. Andrej MARINC, katerega misli objavljamo na uvodnem mestu.

V BREŽICAH

ZASEDANJE SKUPŠČINE

Pretekli teden je imela brežiška občinska skupščina svojo redno sejo, na kateri so razpravljali o najaktualnejših problemih brežiške občine.

Po seji so odborniki razpravljali o osnutku družbenega plana, ki ga bodo tolmačili na zborih volivcev po volilnih enotah. Po zborih volivcev in analizi njihovih pripomb bo družbeni plan brežiške občine sprejela občinska skupščina predvidoma že 27. februarja.

B.

SEZONSKI DELAVCI

V POLITIČNIH ORGANIZACIJAH

V velenjski občini bo v letošnjem letu občinski odbor Socialistične zveze posvetil vso skrb večanju števila članstva (sedaj imajo včlanjenih 77 odstotkov vseh volivcev). Posebno skrb pa bodo posvetili predvsem vključevanju sezonskih delavcev v vrste Socialistične zveze. Dosedanja praksa je pokazala, da so le-ti bili vse preveč prepuščeni sami sebi in da je prav to čestokrat vodilo do nepotrebnih izgredov. Število le-teh ni majhno, saj jih je v Velenju pri zunanjem obratu in pri Vegradu okrog 1000, v Šoštanju pa pri vodni skupnosti Celje okrog 250.

V SEVNICI

AKTIV ZA ZUNANJE POLITIČNA VPRAŠANJA

Pretekli teden so v Sevnici ustanovili aktiv ZK, ki bo zasledoval in tolmačil najvažnejša zunanjepolitična vprašanja med občani. Za sekretarja aktiva je bil izbran tov. Auer.

Prvo predavanje o najvažnejših političnih dogodkih v zadnjem času je imel predsednik Občinskega odbora SZDL iz Celja, tov. Marjan Ravnikar.

Tov. Mavc med govorom (zgoraj)
Tekmovalci med prosiavo na Visokem

V spomin pohoda Štirinajste

Smučišče, kjer se je malo prej končalo tradicionalno tekmovanje v počastitev pohoda Štirinajste na Štajersko ter za Efenkov memorial, je ostalo prazno. Le črne lise na beli preprogi, trava in zemlja, so spominjale, da so se vodile zanimive športne borbe.

Zdaj se je okoli sto smučarjev ter precejšnje število ljudi iz Dobrne, Vojnika in drugod zbralo na Visokem, okoli spomenika, ki opozarja in spominja na težke boje Štirinajste. Ob spomeniku je bila naslonjena Efenkova slika, tista, ki zdaj visi v sobi planinskega doma na Paškem Kozjaku.

V imenu organizatorja tekmovanja je spominsko slavnost začel podpredsednik okrajne zveze za telesno kulturo Karel Jug, ki je med drugim poudaril, da se športniki zbirajo vsako leto na tem mestu tudi zavoljo tega, da se spoznajo z legendarnim pohodom ter boji, ki jih je bila Štirinajsta na tem območju.

Zatem je udeleženec pohoda Štirinajste divizije na Štajersko, Franc Mavec obujal spomine na tiste dni pred dvajsetimi leti, na vlogo in naloge Štirinajste, na bitke in zmage... Svojo nalogo smo izpolnili, je med drugim dejal, tudi po zaslugi prebivalcev teh krajev, ki so nam pomagali in nudili vso pomoč.

-m

ZBORI V CELJU KONČANI

OBČANI BODO DOBILI ODGOVORE IN POJASNILA

V tem tednu so v celjski komuni zaključili zbore volivcev, na katerih so občani razpravljali o družbenem planu komune. Ob tej priložnosti so marsikje opozarjali tudi na pereče probleme svojega območja, povsod pa so si bili edini, da je treba v Celju in okolici takoj urediti preskrbo z vodo. Problem celjskega vodovoda, ki se vleče že nekaj let, je zdaj dosegel svoj višek; pomanjkanje vode vzbuja med prebivalci celjskega mesta in okolice že veliko nejevoljo in razburjanje.

Razen o vodi so občani na zborih volivcev govorili tudi o komunalnih in urbanističnih vprašanjih, o gradnji stanovanj, šolstvu itd. Na občinski skupščini že pripravljajo analizo vseh kritičnih in nujnih pripomb občanov, poskrbeli pa bodo tudi za to, da bodo ljudje na svoja vprašanja dobili primerne odgovore in pojasnila. V tem smislu bomo tudi v »Celjskem tedniku« v prihodnjih številkah objavili nekaj najbolj zanimivih stališč.

NOV OBRAT USNJARSKEGA KOMBINATA »KONUS«

V obratu usnjene konfekcije v Ločah, ki ga je uredil usnjarski kombinat »KONUS« iz Slovenskih Konjic, bodo v teh dneh pričeli z redno proizvodnjo. V tem obratu bodo zaposlili nekaj nad petdeset delavcev, od teh večino žena.

TUDI V SEVNICI IN KONJICAH ZBORI VOLIVCEV

V sevniški občini bodo imeli zbore volivcev, na katerih bodo obravnavali družbeni plan, prihodnji teden. Da bi bile razprave na zborih čimbolj solidno pripravljene, so že izbrali 31-članski aktiv, ki bo volivcem razlagal družbeni plan.

Tudi v konjiški občini so se na zbore volivcev zelo dobro pripravili. Ker bodo v kratkem razpravljali tudi o občinskem statutu, so že pred tedni poslali osnutek vsem krajevnim organizacijam SZDL, članom občinske skupščine, gospodarskim organizacijam, sindikalnim podružnicam in ostalim. V teh dneh pa se bodo sestali tudi krajevni politični aktivi, ki bodo o osnutku statuta razpravljali še pred zbori volivcev.

LEŠEK V ZDA

462 S PALICO

Na gostovanju v Združenih državah Amerike je Roman Lešek, član celjskega AD Kladivar, dosegel s skokom 462 centimetrov ob palici nov državni rekord, ki velja za tekmovanja v pokritih prostorih.

Jože Smole v Celju

O ZUNANJEPOLITIČNIH VPRAŠANJIH

V torek je v okviru redne javne tribune celjske delavske univerze predaval glavni urednik »Dela« in predsednik Društva novinarjev Jugoslavije tovariš JOŽE SMOLE. Govoril je o perečih političnih vprašanjih v svetu predvsem o vlogi miroljubnih sil ter o bližnji drugi konferenci neangažiranih držav.

V Celju je imel zvečer pred seboj številen avditorij v polnozasedeni veliki dvorani Narodnega doma, medtem ko popoldansko predavanje v Štorah v pogledu udeležbe ni bilo tako uspešno. Čast Štor so reševali v glavnem otroci.

VIVOD 205 V VIŠINO

V prvi disciplini društvenega troboja (višina, tek na 20 m ter met krogle), na katerem sodelujejo člani AD Kladivar, je Branko Vivod dosegel odličen rezultat pri skoku v višino. Premagal je namreč 205 cm in tako postavil nov slovenski rekord za pokrite prostore. Razen tega se je na istem tekmovanju odlikoval še mladinec Medvešek, ki je preskočil 185 cm, kar je nov slovenski in državni rekord za mlajše mladince.

V DANAŠNJI ŠTEVILKI:

- Petriček — celjski rekreacijski center
- Želijo si prosto soboto
- Celjski tednik in Delavska enotnost: INTEGRACIJA — DA! METODE — NE!
- Po brežiški komuni
- Recenzija »Rezervista«
- Govorijo celjski kulturniki
- Zavoženo življenje — na koncu umor
- Spomini udeležencev pohoda XIV. divizije
- Beseda občanov: Mnenja o podaljšani delovni dobi
- Roman, slikanica, memoar, zanimivosti

V PRIHODNJI ŠTEVILKI:

- Predsednik občinske skupščine v Celju: CELJSKI VODOVOD!
- SMEH PRI NAS V GOSTEH

CELJE, 21. FEBRUAR 1964

Št. 7. Cena 20 Leto XVI.

Glavni urednik TONE MASLO
Odgovorni urednik JURE KRAŠOVEC
List izhaja ob petkih. Izdaja in tiska Časopisno podjetje »Celjski tisk«. Uredništvo in uprava: Celje, Trg V. kongresa 5, poštni predal 152. Telefon 24-23. Tekoči račun: 603-11-1-656. Letna naročnina 1000, polletna 500, četrtletna 250 din. Inozemstvo 2400. V prodaji 20 din.

POGLED PO SVETU

MARJAN RAVNIKAR

Vlade v Londonu, Ankari in Atenah obračajo — Makarios pa obrne. Tako bi lahko definirali situacijo na Cipru. Vse dovoljene, pa menda tudi manj legalne mahinacije niso nič zalegle. Ciper sprejme le tiste vojaške sile, ki bi bile pod poveljstvom Združenih narodov. Vse drugo bi pomenilo za otok delitev na turški in grški del, kar bi zadevo le poslabšalo. Izjave Makariosa, ki jih objavlja svetovni tisk, predvsem ameriški, so zelo značilne in veliko pomenijo. V teh izjavah pravi Makarios, da je Ciper tako majhen, da svoboden in nevtralen ne more biti nikomur nevaren. Kljub temu pa je le zadosti velik, da bo znal braniti svojo svobodo. Ta izjava je obenem odgovor tistim, ki lansirajo vesti o iskrcavanju orožja na otok, ne povedo pa od kod je to orožje, dodajajo le, da se je bati na Cipru revolucije komunizma in s tem vpliva na Sredozemlje. Vsa sreča je, da svet pozna že zdavnaj podobne verzije, saj so lansirane vselej, kadarkoli se hočejo upravičevati kolonialistični apetiti. — Vse kaže, da se bliža kulminacija slučaja »Ciper«. Ne preveč navdušene ZDA za svojo vojaško odpravo, velika moralna pa tudi politična podpora nevezanih držav, katerih član je tudi Ciper in svetovno javno mnenje, so le prisilili angleško diplomacijo na popuščanje. Upajmo k temu še to, da Ciprčani ne bodo nasedli provokacijam, pa lahko pričakujemo, da bo prihodnji teden nevarnost, ki je bila zelo resna, le za nami.

Tudi v Afriki je padla koprena z oči. Sposobnost državnikov, domačinov je dokazala zrelost in vitalnost, ki je bila potrebna za reševanje težkih problemov, kot so teritorialne zahteve, plemenska sovraštva in religiozne nestrpnosti. Sestanek v Magadešu, Dar El Salemu ni samo dosega premirja, pač pa mnogo več. Nahajamo se pred svetovno konferenco o trgovini in razvoju. Pred konferenco, ki naj bi vsaj delno odpravila razliko med razvitimi in nerazvitimi deželami. Azija — Afrika in Južna Amerika čutijo to razliko vsak dan težje. Ogromno povečanje prebivalstva na teh kontinentih izbriše njihov gospodarski napredek, pa če je le-ta še tako znaten. Dejstvo je, da je danes v teh deželah več bolnih, več lačnih in več nepismenih kot pa jih je bilo pred par leti. In to prav zaradi hitrega naraščanja prebivalstva. Če k temu dodamo, da v industrijsko razvitih deželah število rojstev pada in s tem tudi raste standard obstoječih, potem ni čudno, da je razlika vsako leto večja in to na škodo nerazvitih. Če ljudje in njihovi državniki v nerazvitih deželah ne bi bili v stanju svoje domače spore sami reševati, potem je vprašanje, kako in v imenu koga bi na tej konferenci nastopali. Tu ne mislim samo na spore črne Afrike, pač pa tudi na spore v tako imenovani beli Afriki (severni), pa odnos enih in drugih do indijske manjšine, pa Kašmir v Aziji itd. Vse to in še mnogo več drugih stvari bodo morale nerazvite dežele po medsebojnih dogovorih rešiti še pred pričetkom konference. Naivno bi namreč bilo misliti, da bo razviti del dajal svoja sredstva v kraje in med ljudi, ki ta sredstva ne bi znali pravilno uporabiti.

Zelo pomembno potovanje zahodnonemškega kanclerja Erhardta v Kanado, Washington in Pariz se je končalo brez velikih senzacij. Značilno pri tem potovanju je to, da so sledili, čeprav skopi službeni komentarji tako v Ottawi kot v Washingtonu, da pa jih v Parizu ni bilo. Strah, da de Gaulle ne bi priznal Vzhodne Nemčije, še vedno traja. De Gaulle pač vodi v resnici čisto svojo degolovsko politiko. Toda takšna, kakršna je, nehote koristi miru, kajti nepokorščina v politiki in gospodarjenju je obenem nepokorščina v vojnem paktu.

PREDAVANJE O ZUNANJI POLITIKI

V VELENJSKI OBČINI

Na zadnjem sestanku sekretarjev krajevnih odborov Socialistične zveze v Velenju so se dogovorili o organizaciji predavanj o zunanje političnih dogodkih. Predavanja bodo v okviru delavske univerze. Glavni poudarek so dali predvsem mednarodnemu delavskemu gibanju.

ŽALSKA OBČINSKA SKUPŠČINA SPREJELA DRUŽBENI PLAN

30 odstotkov rezerv neizkoriščenih

V torek dopoldne so odborniki obeh zborov občinske skupščine v Žalcu po daljši razpravi sprejeli družbeni plan in proračun za 1964. leto. Prav pohvale vredno je, da so tokrat v večini primerov upoštevali spreminjevalne predloge zborov volivcev. Razumljivo je, da so še vedno marsikatera hotenja ostala izven planskih obvez, kajti sredstva proračuna pač še zdaleka ne zmorejo pokriti vseh potreb in zahtev.

Tako je izredno problematično še vedno stanje preobremejenih trafo postaj, ki bi jih bilo potrebno ojačiti, enako pa so še nešteta manjša naselja brez električne napeljave in nešteta ceste IV. reda brez pravega vzdrževanja. To so pač za občane problemi, kajti dnevno se srečujejo z njimi. V mnogih primerih so občani pripravljeni pomagati z deli, prispevati les za drogove, toda še vedno so te investicije drage in jih je moč reševati le postopoma iz leta v leto. Tako ostaja vprašanje taborskega vodovoda (okrog 400 milijonska investicija) še vedno stvar prihodnjih let, »nova žalska osnovna šola« bo tudi zaenkrat dobila drugačno rešitev. Prav lanski rezultati so pozitivna osnova in kažejo na realnost letošnjega družbenega plana, kajti prvi rezultati rekonstrukcij žalske industrije so še vidni in se kažejo predvsem v povišani osebni potrošnji. So pa neločljivo povezani z novimi investicijami tako v strojni park kot za kadre.

Vznemirljivo je dejstvo, da ima žalska občina še vedno okrog 40 odstotkov vseh zaposlenih z osebnimi dohodki izpod 25 tisoč dinarjev, kar kljub izrazitosti polproletarskega prebivalstva ne more biti upravičljivo. Prav tako pa bo treba temeljito načeti vprašanje, ali je smiselneje, da delovne organizacije rešujejo proizvodnjo z velikim številom nadur, ali pa bi bilo bolje, da bi zaposlili tiste, ki iščejo zaposlitev. Tudi reševanje finančnih efektov delovnih organizacij s cenami ni v redu, medtem ko ugotavljajo, da je še vedno do 30 odstotkov delovnih rezerv neizkoriščenih.

Zato bo občinska skupščina morala budno spremljati razvoj gospodarstva, ga analizirati in sproti opozarjati na napake, kajti le skupna prizadevanja so garancija uspeha.

-že

VELENJSKI OBČINSKI STATUT V RAZPRAVI

Te dni bodo v velenjski občini razdelili sleherni družini osnutek občinskega statuta, tako da bo vsak občan lahko dal pripombe in dopolnila nanj. Razgovori o občinskem statutu bodo potekali v marcu, nakar bo občinska skupščina razpravljala o dokončni vsebini. Osnutek statuta ima 11 poglavij in 284 členov.

-ik

USPEH KMETIJSKEGA ODDELKA

POLITIČNE ŠOLE V ŽALCU

Pred kratkim je bil končan pouk v kmetijskem oddelku žalske politične šole. Od 25. prijavljenih je šolo uspešno zaključilo 23 slušateljev.

V zadnjem delu so bile od slušateljev sestavljene štiri delovne skupine, vsaka od teh pa ima nalogo izdelati določene problemske analize, ki se nanašajo na kmetijsko problematiko. Obravnava teh analiz je bila izvedena ob navzočnosti celega oddelka in predstavnikov kombinata ter političnih organizacij.

j. j.

KAKO USTREČI VSEM ŽELJAM?

Biti tajnik stanovanjske skupnosti v kraju, kjer je 158 hišnih svetov in 1720 stanovanj, vsekakor ni najlaže. Posebej pa še, če je to v novem, nastajajočem mestu, kamor se vsako leto priseli do sto in še več družin na novo. Dnevno se poraja na desetine različnih problemov in na videz nerešljivih težav. V neki hiši je okvara na toplovodu, drugod ne odvažajo v redu smeti, spet drugod sosedi ne čistijo skupnih prostorov v redu, v neki družini je žena odšla v bolnico in mož išče pomočnico za male otroke, v najstarejši hiši v mestu bi radi imeli nove štedilnike, ker je preteklo že deset let in podobno. Dnevi se vlečejo v nedolgled, ljudje prihajajo v pisarno, na dom in to od jutra do večera.

Tako nam je dejal tajnik stanovanjske skupnosti v Velenju IVO GOROGRANC, toda napak bi mislili, če bi pričakovali zlovoljnost na njegovem obrazu. Vedno je nasmejan, dobre volje in pripravljen pomagati, kjer se le da. Marsikaj mora odkloniti, kajti ljudje bi čestokrat radi nemogoče stvari; neredko je v vlogi mirovnega razsodnika, pogostoma pa mora tudi tolmačiti ljudem, da naj bo odnos do družbene lastnine enak kot do zasebne.

Še in še bi lahko naštevali — toda prostor je omejen. Zanimivo je, da imajo v Velenju sedem servisnih delavnic, in sicer pralnico, mehanično delavnico, pleskarski in zidarski obrat, radio-televizijski elektro servis, finančni servis in komisijsko prodajalno z zbiralnico za kemično čiščenje oblek. Pri vsem tem pa je osnovna težava prostor. Pralnico imajo v kletnih prostorih in ne ustreza higienskim predpisom, mehanična delavnica se mora seliti, ker bodo hišo porušili zaradi nove cestne povezave Velenja s Šoštanjem, radio-televizijsko elektro servis pa ima daleč pretesne prostore. Delo tega servisa je izredno kvalitetno in koristniki uslug niso zgolj Velenjčani, temveč cela Saleška dolina in tudi iz Žalca in Celja niso redki, ki iščejo usluge tega servisa. V načrtu pa imajo, da bi ustanovili servis za krpanje nogavic, žal pa zaenkrat ni primernih prostorov.

Ivo Gorogranc nam je dejal, da so ljudje zadovoljni z uslugami servisnih obratov, da pa žal nimajo vsi servisi enakih obveznosti do družbenih dajatev, saj imajo z rednim obračunom, kar cene uslug zvišuje.

Ko smo ga povprašali, kaj meni o predvideni podražitvi stanarin, je dejal, da je treba sedanjo delitev sredstev hišnega sklada spremeniti tako, da bo večje stroške kot doslej za popravila v stanovanju nosil koristnik, s čimer bo ostalo več sredstev za vzdrževanje skupnih prostorov. Meni pa, da stanarin zaenkrat ne bi kazalo zviševati.

—ik

Z ZASEDANJA SKUPŠČINE SOCIALNEGA ZAVAROVANJA

Pozitivna bilanca

V ponedeljek je v Celju zasedala skupščina komunalne skupnosti socialnega zavarovanja. Na dnevnem redu je bila med drugim razprava o zaključnem računu sklada zdravstvenega zavarovanja za leto 1963, razprava o osnutku predloga za delitev ustvarjenih dohodkov, nadalje obravnava predloga za določitev osnovne stopnje za zdravstveno zavarovanje in drugo.

Iz gradiva, ki so ga člani skupščine vnaprej prejeli in iz uvodnih dopolnitev dr. Hrašovca, je bilo predvsem razvidno, da je poslovanje skladov socialnega zavarovanja v lanskem letu doseglo pozitivno bilanco ter da so dohodki presegli izdatke za več kot 350 milijonov dinarjev. Uspeh velja pripisovati zlasti učinkovitejši skrbi zdravstvenih delavcev pri določanju staleža zaposlenih, kakor splošnim prizadevanjem za smotrnejšo organizacijo in financiranje socialnega zavarovanja.

Kakor povzemamo iz zelo burne razprave zmanjšuje to vsekakor ugodno bilanco podatek, da je lani bolovalo v našem okraju kar 83.500 zaposlenih ali da jih je bilo dnevno odsotnih 4.143, s čimer smo izgubili milijon 300 delovnih dni! Ogromne so tudi finančne izgube, ki nastajajo zaradi poškodb pri delu in izven dela, saj je bilo prvih lani 8.504, drugih pa 9.500, torej skupaj 18.000 poškodb pri 76.000 zaposlenih. Tako smo lani izgubili 5 milijard dinarjev narodnega dohodka! Ena izmed velikih pomanjkljivosti je v tem, da ni ekonomskih analiz, ki bi podrobneje osvetlile to perečo problematiko.

V zvezi z delitvijo ustvarjenih sredstev so bili člani skupščine mnenja, naj bi le-to izvedlo izključno v okviru zdravstva, se pravi za potrebe zdravstvene službe, pri čemer naj bi zdravstvene ustanove predložile okvirne programe svojih potreb. Razumljivo je, da je vsota daleč premajhna, da bi mogli z njo izvesti kakršnokoli večjo investicijo. Tako so se predstavniki iz Laškega zavzemali za ureditev zdravstvenega doma v svojem kraju, vtem ko se po drugi strani kažejo prvenstvene potrebe po ureditvi travmatologije in ortopedije celjske bolnišnice itd.

Skupščina je naposled razpravljala o stopnji prispevka za zdravstveno zavarovanje oziroma o merilih, po katerih bi glede na dosežene uspehe obravnavali posamezne gospodarske organizacije. Dosedanja praksa je namreč pokazala, da je bila pri bonifikaciji prizadeta skoraj polovica delovnih organizacij, zato bi kazalo najti takšne kriterije, ki bi vzpodbujali k boljši in smotrnejši zdravstveni preventivi.

O nekaterih drugih vprašanjih bomo še pisali.

300 LET ZDRAVILIŠČA V ROGAŠKI SLATINI

Letos praznuje zdravilišče v Rogaški Slatini visoko obletnico svojega obstoja. Že tri sto let bo namreč od takrat, ko so začeli s pridom uporabljati zdravilno moč rogaške mineralne vode.

Za letošnji veliki jubilej so v Rogaški Slatini pripravili več prireditev, ki bodo dosegle svoj višek v poletni sezoni. Tako so povabili v goste več znanih ansamblov in zabavnih skupin, večjo proslavo pa predvidevajo tudi na predvečer otvoritve novega zdraviliškega objekta — »nove terapije«, kakor sami imenujejo visoko poslopje, katerega železobetonski »skelet« že stoji.

Prireditve pripravlja posebna komisija, ki so jo v zdravilišču imenovali posebej za ta namen, po svoji strani pa bo k slovenskemu obeležju letošnjega leta prispevalo tudi turistično društvo, ki je že obljubilo več prijetnih zabavnih prireditev.

Ogromno truda, uspeh nepopoln

ZARADI PREMAJHNE ZAVZETOSTI POLITIČNIH ORGANIZACIJ PRI VZGOJI PREBIVALSTVA ZA CIVILNO ZAŠČITO

Lani spomladi smo tudi v celjskem okraju začeli uspešnejše akcije pri izvenarmadni vzgoji prebivalstva. Take preventivne akcije so v mnogih državah v svetu doslej požele mnogo več sadov in smo pri nas v tem oziru bili precej v zaostanku. Biti pripravljen ne pomeni verovati v neizogibnost vojne, ne pomeni dvomiti v uspešnost boja za mir. Zato tudi pri nas moramo misliti na tako skrajno možnost — in ker je človek za nas največje bogastvo, je naša dolžnost, da so vsi ljudje seznanjeni z vsem, kar bi pripomoglo delovnim ljudem ohraniti svobodo in prebroditi vsako katastrofo z čim manj žrtvami.

Skrb za te vrste vzgojne dejavnosti so lani prevzeli nase posebni občinski odbori in okrajni koordinacijski odbor. Za lani opravljen program dela je bilo vloženo veliko truda, pa tudi precej sredstev. Akcija se je v lanskem letu omejila predvsem na informativna in formativna predavanja (štiri različne teme), ki so bila večjidel spremljana z ponazorili kot so film, diapozitivi, zidni listi in podobno.

V celjskem okraju je bilo lani nad 300 predavanj, katerih se je udeležilo nad 28.000 ljudi. Udeleženci so videli 75 filmov, 160 diafilmov. Tu so mišljena uspela predavanja. Neuspelih poskusov je bilo 34. Vzroki so bili bodisi premajhna udeležba občinstva ali pa izostanki predavateljev?!

Precej manjši uspeh te izredno pomembne vzgojne akcije je povzročila tudi vrsta nerednosti; da so se predavanja ponavljala za iste poslušalce, da se predavatelji niso prilagojevali ljudem, katerim so predavali. Obisk na predavanjih v kolektivih je bil razmeroma dober, mnogo slabši pa na terenu, kjer se politične organizacije niso dovolj zavzele za to.

Vse take in podobne pomanjkljivosti bo treba v prihodnje odstraniti. Koordinacijski odbor pri OO SZDL v Celju je v tem smislu sprejel na nedavnem sestanku ustrezne sklepe, da bi ta trajna in izredno važna akcija v tem letu uspešneje potekala.

—ec.

PETRIČEK

SREDIŠČE DNEVNE REKREACIJE

Ni slučaj, da sta v zadnjih tednih obe predsedstvi sindikalnih svetov — občinskega in okrajnega v Celju — razpravljali o rekreaciji delovnih ljudi. Ugotovitev, da v celjskem okraju preprosto skorajda ni možnosti za dnevno in tedensko rekreacijo, je namreč že kar zaskrbljujoča. Poleg tega pa je razprava o rekreaciji v času, ko sprejemamo družbene plane komun in ko postaja 42-urni delovni teden marsikje že resničnost, še posebej na mestu. Zdaj je namreč priložnost, da nekatere zamisli o gradnji rekreacijskih središč najdejo svoj konkretnejši odraz tudi v družbenih planih.

Celjska komuna je menda ena od redkih v našem okraju, ki imajo že izdelan program perspektivne izgradnje rekreacijskih središč in objektov. Zato smo tokrat naprosili za razgovor predsednika komisije za rekreacijo pri občinskem sindikalnem svetu v Celju tovariša LOJZETA TRSTENJAKA, ki nam je o dosedanjih možnostih rekreacije povedal najprej tole:

»Celje kot središče velikega industrijskega bazena še danes nima urejenih rekreacijskih središč. Nedvomno je to posledica neprogramske politike gradnje objektov za razvedrilo in rekreacijo, ki nas je spremljala skorajda vsa povojna leta. Vendar se zdaj končno le utrjuje mnenje, da tudi rekreacija sodi v okvir prizadevanj za večjo in boljšo proizvodnjo. Zlasti Celje, ki velja s Cinkarno in drugo industrijo za delno okuženo področje, nujno potrebuje nekaj objektov za dnevno in tedensko rekreacijo.«

»In kje v okolici Celja so najprimernejša mesta za izgradnjo takih središč?«

»Za višinsko rekreacijo — tako za zimski šport kot za poletni oddih — sta kot nalašč Celjska koča in Svetina z okolico, ki se uvrščata med najlepša hribovita področja v Sloveniji. Tod v okolici je predvideno nekaj weekend naselij, žičnica, dograditev ceste, manjši bazen in še nekaj drugih objektov, ki bodo na to lepo področje nedvomno privabili veliko izletnikov. Kot dnevna rekreacijska središča pa so po mnenju strokovnjakov najbolj primerni Petriček z okolico, mestni park in Golovec. Tako naj bi v bližini Petrička zgradili dve smučarski skakalnici, weekend naselja, parkirne prostore, zanimiv pa je tudi predlog, po katerem naj bi nad Celjem zajezili Savinjo in na levem bregu uredili kopališče. Možnosti za rekreacijo pa je seveda veliko tudi v Dobrni, Šmartnem v Rožni dolini, Frankolovem, Črešnicah in drugod.«

»Gradnja rekreacijskih središč bo nedvomno veljala veliko denarja. Kako je torej s financiranjem te izgradnje?«

»Mislimo, da bi moral letošnji družbeni plan komune zagotoviti vsaj sredstva za izdelavo načrtov, medtem ko bo nadaljnja izgradnja nedvomno morala temeljiti na prispevkih gospodarskih organizacij. Ker gre pri uresničenju zamisli o velikih rekreacijskih središčih za sedemletno obdobje, obstoja tudi možnost, da bodo izgradnjo kakšnega objekta za rekreacijo prevzele posamezne delovne organizacije. Seveda pa to ne bi smelo pomeniti, da naj objekt služi samo članom enega ali dveh delovnih kolektivov.«

Večje rekreacijsko središče je predvideno tudi v konjiški občini, kjer nameravajo v ta namen urediti čudovite predele Resnika in Skomarja.

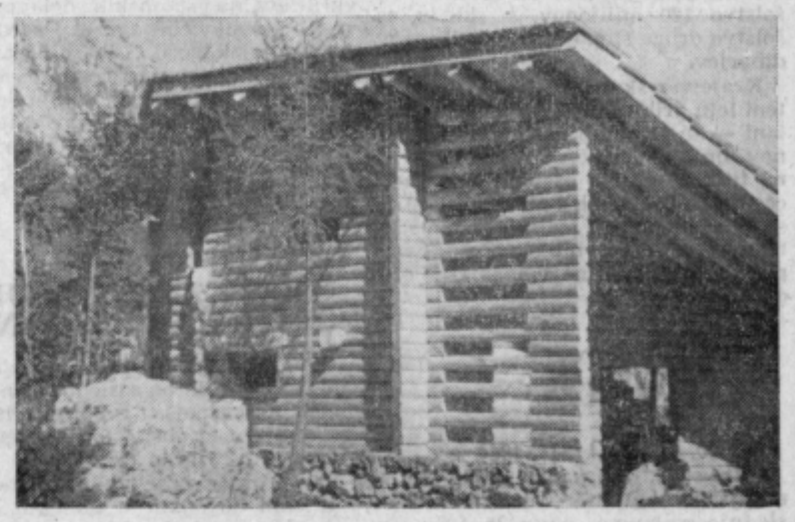

Povsod drugod, le v Celju nobenega bungalowa

Želijo si prosto soboto

V »GALANTERIJI« V ŠOŠTANJU SE TEMELJITO PRIPRAVLJAJO NA UVEDBO 42-URNEGA DELOVNEGA TEDNA, SOČASNO PA REŠUJEJO VPRAŠANJE OSEBNIH DOHODKOV TISTIH DELAVCEV, KI IMAJO POD 25 TISOČ DINARJEV REDNEGA MESEČNEGA DOHODKA. OBE VPRAŠANJI SO ŽE NEKAJKRAT OBRAVNAVALI NA SESTANKIH DELAVSKEGA SVETA, V OKVIRU SINDIKALNE PODRUŽNICE IN V OSNOVNI ORGANIZACIJI.

Vsekakor niso pred lahkim problemom, saj zaradi zastarelega strojnega parka ne morejo tako hitro izboljšati organizacijo proizvodnega procesa, da bi na ta način dosegli večjo storilnost. Člani delovnega kolektiva so sami zainteresirani, da bi čimprej uvedli sedemurni delavnik, zato se vsi skupaj trudijo, da bi našli še skrite rezerve. Zavedajo pa se, da bodo morali ustvariti več dohodka, da bodo lahko nabavili nove stroje in zvišali osebne dohodke.

V letošnjem letu bo 140-članski kolektiv predvidoma dosegel 510 milijonov celotnega dohodka in, v kolikor jim bo uspelo nabaviti nov stroj za izsekavanje krogov iz brizganih plošč, bodo planirani izvoz dokaj povečali.

Prav in za proizvajalce stimulativneje pa bo, če bodo na novo normirali posamezna dela, kajti letni pregled doseženih norm kaže, da le-te nekateri znatno presegajo (več kot za enkrat), drugi pa s težavo dosegajo.

Prav o tem vprašanju smo se obrnili na delavke Jožico Plamberger, Ivano Praprotnik in Olgo Kotnik, saj je med prvo in zadnjo razlika v storilnosti skorajda enkratna.

Jožica Plamberger: — Že šest let delam na istem delovnem mestu — v montaži pohištvenega okovja. Delam tudi med malico in se točno držim delovnega časa. V šestih letih sem si pridobila potrebno spretnost.

Ivana Praprotnik: — Zaradi večkratne menjave delovnih mest ne dosegam tako visoke norme.

Olga Kotnik: — Ves moj trud je zaman, ker imam zastarel oblikovalni stroj, ki ima stalno okvare. Popravila mi jemljejo čas.

O 42-urnem delavnem tednu pa vse tri menijo, da bi jim prosta sobota bila prikladnejša in več kot enourni skrajšani čas med tednom.

—že

NOV PROIZVOD

Montažne plošče

Lesno industrijski kombinat v Šoštanju bo v letošnjem letu predvidoma največ povečal obseg proizvodnje v Šaleški dolini, saj znaša plansko povečanje kar 73 odstotkov v primerjavi z lanskim letom. Takšno povečanje bodo dosegli z novim provizoričnim obratom za izdelavo gradbenih montažnih plošč, ki jih bodo predvidoma že letos izdelali za okrog 300.000 kvadratnih metrov. Nov obrat bo z dvoimenskim delom dal preko milijardo vrednosti celotne proizvodnje.

Če bo vse steklo kot predvidevajo, bodo že v drugi polovici leta pričeli s proizvodnjo novega izdelka. Pomembno je, da so že sedaj razpisali delovna mesta za strokovno vodstvo, ne da bi, kot je običajno, preje zgradili tovarno in šele zatem premišljali o tem, kdo jo bo vodil. Bistveno pa je tudi to, da so se odločili za proizvod, ki ima bodočnost, saj bo stanovanjska gradnja slejkoprej morala v vse večji meri seči po montažnim sistemu, ki bo nadomestil sedanjo več ali manj počasno in drago gradnjo.

Čeprav so pred velikimi vlaganji, pa vendarle temeljito razpravljajo o 42-urnem delavniku in o najosnovnejših osebnih dohodkih. Doslej so imeli povprečno plačo 33.700 dinarjev, kar je v lesni industriji solidno povprečje. V kolektivu imajo le 5 odstotkov delavcev, ki imajo pod 25 tisoč dinarjev osebnih dohodkov in še to bodo kmalu popravili.

Za obe vprašanji dela komisija z delovnimi podgrupami po ekonomskih enotah. Komisija je napravila nekaj vzorčnih analiz delovnih mest, podgrupe pa analizirajo sleherno posebej in tako odkrivajo pomanjkljivosti v organizaciji tehnološkega procesa. Prepričani so, da bodo že v drugi polovici leta lahko prešli na zmajšani delovni čas.

Vsi upi in nade pa so na pravočasnem uvozu novega strojnega parka iz Francije, kajti le zavlačevanje uvoza bi jim lahko podrlo njihove dobre delovne načrte.

-K. J.

OBRAT ZA ŠIVANJE OBUTVE V TOVARNI USNJA ŠOŠTANJ

Tovarna usnja v Šoštanju poslovno sodeluje s tovarno obutve »Planika« iz Kranja. Tako so v Šoštanju organizirali poseben obrat za šivanje gornjih delov obutve kjer zaposlujejo 53 delavk. Že v kratkem času se je produktivnost znatno povečala in sedaj že dosegajo produktivnost »Planike«. Pričeli so že usposabljati novih 60 delavk za šivanje, te pa bodo delale v drugi izmeni.

F. B.

Utemeljena integracija - Da!

Neustrezne metode - Ne!

Več kot dva tisoč članov dvajsetih delovnih organizacij v celjski občini se je nenadoma znašlo na križišču vednosti in nevednosti — posredi pa je bila integracija, ki lahko vodi le k boljšemu, če . . .

Zato se je tudi naša redakcija integrirano z **Delavsko enotnostjo** pozanimala za to integracijo.

Proti koncu lanskega leta je v Celju vzniknila ideja o integraciji trgovine in gostinstva. Vodilo je bilo gospodarska nuja po odpravi grosističnega posrednika med trgovino na drobno in industrijo, združevanje skladov za širjenje mreže in ne navsezadnje pričakovanje prodiranja močnih, modernih trgovskih hiš v Celje.

Devet trgovskih podjetij treh različnih strok: živilske, tekstilne in železninarske naj bi postalo troje močnih podjetij; iz enajstih gostinskih lokalov pa naj bi nastali dve podjetji.

Pobudo je dala gospodarska zbornica in do sem je vse nekako v redu, potek sam pa je začuda zmešal štrene, tako da so vnaprej tesno postavljeni roki združenj že mimo, integracijska hotenja pa so dobila v svoji poslovni tajnosti razdruževalni priokus.

»Na iniciativo gospodarske zbornice je bila sklicana sektorska konferenca (4. 12. 1963), kamor so bili klicani: direktorji, računovodje in predsedniki delavskih svetov vseh celjskih trgovskih podjetij, na kateri je med drugim prišlo do razprave o fuziji trgovske mreže v Celju.« Tako pravi kasneje sestavljen zapisnik o pogovoru, ki ga je z omenjenimi predstavniki vodil strokovni tajnik oddelka za blagovni promet, **Riko Rižnar.**

Tudi na prihodnjih sestankih so pogovori potekali le v splošnih načelnih delitvah podjetij, saj je gospodarska zbornica smatrala, da naj analize smiselnosti integracije napravijo njeni člani sami (to so torej računovodje podjetij in direktorji). Ton diskretnosti pa je bil podan že na prvi seji od strani gospodarske zbornice, češ, da naj to zaenkrat ostane poslovna tajna, kar tudi je, čeprav neuradno javna.

Kovinotehna: iztovarjanje vagonov

Kaže, da ti razgovori niso pustili najboljših vtisov.

»Z Železninarjem smo že dlje časa pripravljali združitev,« pravi direktor Tehnomercatorja. **»Že v jeseni smo o sklepih obeh delavskih svetov obvestili občino. Zakaj tega ne bi uresničili, saj se kljub temu lahko pogovarjamo o nadaljnji integraciji? Je predlog gospodarske zbornice o združitvi treh res lahko odločilen za odklonitev integracije dveh podjetij? Tretji partner — Kovinotehna, h kateri naj bi se priključili obe podjetji tehnične stroke, nenehno spreminja svoj plan in nam ne zaupa vsega, kar ima v načrtih.«**

V integracijski skupini podjetij Mode, Tekstila in Usnja je že v začetku prišlo do nesoglasij z načrtom gospodarske zbornice. Predstavniki podjetja Usnje so sprva brzčas menili, da je združitev samo za šibka podjetja, saj so bili mišljenja: **»Smo visoko aktivni in bomo še bolj, zato nam ni potrebna integracija!«**

V skupini živilske stroke ne najdejo pravih skupnih interesov — Merx je trgovina z mešanim blagom, Agropromet prodaja sadje in zelenjavo, Center pa ima specializirane mestne samopostrežne prodajalne! Direktor trgovskega podjetja Center, **Ivan Juhart** je dejal, da bi bila združitev smiselna le s prav tako specializiranim podjetjem. **»Menim, da bi gospodarska zbornica morala svoj predlog utemeljiti s temeljito analizo, delovne organizacije pa bi lahko letemu zoperstavljale svoja stališča, ki brzčas niso brez vsakršne osnove. Razgovor na gospodarski zbornici je bil neprijeten.«**

Uspeh prvega in drugih razgovorov je bila komisija iz vrst direktorjev in računovodij, katera naj analizira gospodarjenje podjetij in ugotovi prednosti združitve. Toda le kako si je moč zamisliti delo komisij, če pravi **glavni direktor Kovinotehne**, ki naj bi združevala trgovino s tehničnim blagom): **»Imamo velikopotezne načrte, toda o njih ne smemo javno spregovoriti, ker bi nas konkurenca z lahkoto prehitela.«**

Ali ni v tej bojazni pred konkurenco skrita bojazen, kaj če ne pride do združitve? In le kako naj pride do združitve, če partnerjem ne zaupamo, kako bomo skupno gospodarili?

Komisija pač nekaj dela, ker je zato sestavljena. Težnje in nasprotja so močna, zato se je porodila zelo komplicirana oblika samoupravljanja za novo, predvideno integrirano podjetje. In sicer je govora o delavskem svetu za grosiste, za detajliste in za poslovalnice, nad vsemi pa še osrednji delavski svet. Torej, da bo čimveč razumevanja, tem več zaščite.

Začuda parafrazirana ustavnost samoupravnih pravic? »Prizadeti« (če jih smemo tako imenovati v dani situaciji) dajejo drug drugemu strokovna mnenja in kje ostaja tu gospodarska zbornica, saj ima vendar dovolj močno kadrovsko zasedbo, da bi bila sposobna utemeljiti svoj predlog združitve (Brzčas je po določilih svojega statuta celo dolžna to storiti?).

Najznačilnejše o tem je vsekakor mnenje **Alojza Zagožena**, računovodje podjetja Železničar, ki je tudi član komisije:

»Če naj pride do združitve, naj bi pripravili vse potrebne analize gospodarjenja, nove organizacije podjetja, delitve dohodka, kadrovskih in drugih problemov, zavodi, ki so za to strokovno usposobljeni in ki ne bi izhajali iz teženj in nasprotij. Slišal sem, da so v Kranju na ta način uspeli.«

To mnenje je brzčas meč, ki bi presekal ta gordijski vozel in nam natočil čistega vina tudi o pretekli praksi pri združevanjih. Magični krog je tokrat dokazal svojo veljavnost, da je brez začetka in brez konca.

Za primer nam služi predlog združitve Železninarja in Tehnomercatorja. Načelnik oddelka za gospodarstvo celjske občine, **tovariš Petauer,** je o analizi dejal: **To je doslej najboljša utemeljitev za združitev podjetij, čeprav manjka še vedno del ekonomske razčlenitve.«**

Toda svet za blagovni promet ni mogel presoditi, dokler ni dobil strokovnega mnenja gospodarske zbornice! Le-ta pa je botrovala ustanovitvi komisij predstavnikov podjetij. Torej smo znova pri začaranem krogu.

Gospodarska zbornica je vztrajala le pri dvojem: da je integracija nujna (kar nedvomno drži!) in da naj steče do 1. januarja 1964. leta (kar pa pomeni 27 dni za zdrobitev trdega oreha z neenotnimi kleščami — če jih pojmujemo v komisijah predstavnikov podjetij).

Celota pa je tekla v strogi poslovni tajnosti in šele nasprotja so vodila delegacije delovnih organizacij slednjič po pomoč k občinskemu sindikalnemu svetu, ki vse dotlej ni nič vedel o pripravah za integracijo.

To pa je razumljivo, kajti tudi večina delavcev v »prizadetih« delovnih organizacijah ni nič vedela o nameravani integraciji.

Šele po posredovanju občinskega sindikalnega sveta so tudi delavci zvedeli nekaj o tem. Predsednik občinskega sindikalnega sveta, **tovariš Cokan** je dejal: **»Podprli smo integracijo, toda zahtevali smo temeljite gospodarske analize in širše razprave v delovnih organizacijah. Čeprav smo s tem časovno zavrli proces, nismo mogli soglašati s tem, da bi samo vodilni tovariši odločali o združitvah podjetij.«**

Medtem pa je prav enostransko gledanje in nerazumevanje združitve (saj še niso vedeli, zakaj naj se združijo) pri Tehnomercatorju bil povod »referenduma«: **ali si ali nisi za združitev s Kovinotehno?** Odgovora brzčas ni potreba ugotavljati.

Bistvo nasprotij pa je zadel **nek član** trgovskega podjetja, ki je dejal; **da se je sedanja integracija preveč zasukala okrog osebnih dohodkov, ki niso vedno dokaz dobrega gospodarjenja.**

(Nadaljevanje na osmi strani)

»SAD - SOK« TEČE

OBRAT, KI SE JE ZAKORENINIL

V stari zgradbi pri kostrivniški slatini blizu Podplata so pričeli s predelavo sadja. Prostori so že v začetku bili tesni, toda šmarski zadružniki so se veselili, samo da bi ustvarili obrat, ki ga na Šmarskem tako zelo potrebujejo. Nabavili so nekaj strojev in »SAD-SOK« je stekel. Že po prvih steklenicah dobrega pridelka je bilo jasno, da bo šlo. Danes pa . . .

»Tržišče je za nas odprto, da smo lahko zadovoljni«, je povzel upravnik obrata tovariš Milan HRIBAR. »Surovin za predelavo imamo dovolj, saj bomo morali predelati okoli 3000 vagonov sadja, če je letina običajna. In kaj bo šele takrat, ko bodo obrodile jablane na naših plantažah okoli Rogatca in na Škrbniku pri Pristavi? V razmerah, kakršne so zdaj, smo veliko napravili in dobro, samo prostori! Poglejte, skladišč nimamo! Da, trenutno smo sami sebe prerasli in nam je koža pretesna, da komaj dihamo.

Samo, če bomo uspeli uresničiti naše načrte, bo kmalu drugače. Blizu prometnega vozlišča v Mestinju pričenjamo graditi nove prostore, kamor bomo čimprej preselili proizvodnjo sadnih sokov. Tu, v Kostrivnici, pa bi obdržali samo proizvodnjo žganih pijač. Tako bi smotrno razdelili proizvodnjo, obenem pa pridobili zadovoljive zmogljivosti.

Zagnali smo se z vso voljo, vse bo šlo, samo še prostore! In ti bodo! Načrti so, nekaj denarja pa so si tudi že zagotovili, tako da bodo že v prvih spomladanskih dneh pričeli z gradnjo. vendar nameravajo graditi vse do 1970. leta, ko bi se »SAD-SOK« razvil že v močnejšo šmarsko proizvodno organizacijo.

s.

VEČ SREDSTEV

ZA GOSPODARSKE INVESTICIJE V KONJIŠKI OBČINI

Letos so v konjiški občini predvideli za okrog milijardo 151 milijonov dinarjev sredste za investicije. Razumljivo je, da bodo sredstva razdelili v glavem za gospodarske investicije, vendar bodo tudi za negospodarske potrošili skoraj 400 milijonov dinarjev. Tako bodo zgradili okrog 70 stanovanj, dogradili novo šolo v Zrečah, dozidali šolo v Ločah ter dozidali delavnice k drugi osnovni šoli v Slovenskih Konjicah. Sredstva, namenjena za zdravstvo, bodo večinoma porabili za dozidavo zdravstvenega doma v Slovenskih Konjicah, medtem ko so v deležu za kulturo, prosveto in telesno vzgojo zagotovili sredstva za ureditev občinske knjižnice, spomenika v Slovenskih Konjicah, za restavracijo žičkega samostana in za začetek gradnje kopalnega bazena v Konjicah in Zrečah. Iz istih virov bodo financirali tudi glasbeno šolo ter godbi v Slovenskih Konjicah in Vitanju.

V SEVNICI GRADIJO

Lansko leto je bilo v sevniški občini precej novih gradenj. Tako bo nova osnovna šola, ki je že pod streho, prihodnje leto prejela mladino v svoje prostore.

Tudi podjetja so precej gradila. Tako je konfekcija »Lisca« razširila svoje prostore, podobno pa bo storila »Jutranka«.

Se tri gradnje so v načrtu. Gradili bodo 20-stanovanjsko stolpnico, zgraditi bodo morali novi most čez Savo, poleg ceste Celje — Krško pa bo treba urediti cesto od Vrhovega do Blance.

S. S.

»Ekonomiada« bo v Murski Soboti

Ni še dolgo tega, ko je bilo v Novem mestu posvetovanje mladinskih organizacij ekonomskih srednjih šol Slovenije. Tega posvetovanja so se seveda udeležili tudi predstavniki mladine celjske ekonomske šole, ki so tudi v razpravi — na dnevnem redu je bila problematika štipendiranja — koristno sodelovali. Mladi ljudje so ugotovili, da je politika štipendiranja še vedno pomanjkljiva, da je še zmeraj premalo povezave med štipendisti in štipenditorji ter da tudi klubi štipendistov, ki bi naj vzdrževali tesnejše vezi med učenci — štipendisti in podjetji, še niso najbolje zaživeli.

PO BREŽIŠKI KOMUNI — PO BREŽIŠKI KOMUNI — PO BREŽIŠKI KOMUNI — PO BREŽIŠKI KOMUNI —

Celotna proizvodnja za izvoz

V BRŽIŠKI TOVARNI POHIŠTVA

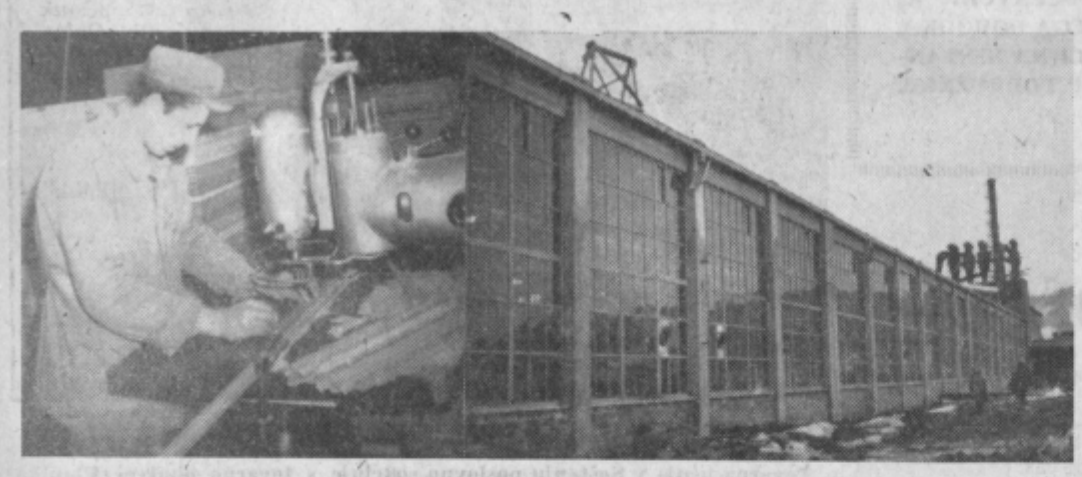

Še ta mesec bodo dokončana rekonstrukcijska dela v Tovarni pohištva v Brežicah, ki so se zavlekla zaradi pomanjkanja gradbenega materiala. Otvoritev novih proizvodnih prostorov bi morala biti predvidoma že za Dan republike v preteklem letu. Novi obrati, v katerih se delno že obratuje navzlic zaključnim delom, bodo vključevali nov strojni oddelek, politirnico, kotlovnico in sušilnico. V novih obratih je montirana že skoraj vsa strojna oprema. Zaključujejo se še ventilacijska dela in razsvetljava.

Z novimi proizvodnimi prostori, ki bodo začeli s popolno proizvodnjo že v mesecu marcu, se bo povečala proizvodnja za skoraj 100%. Ves proizvodni kader, ki bo delal v novih prostorih je šel skozi posebne seminarje, ki jih je organizirala tovarna. V prvem seminarju, ki je bil namenjen vodilnemu kadru v novih proizvodnih prostorih, je 22 visoko kvalificiranih strokovnjakov spoznavalo način sodobne proizvodnje. V drugem seminarju pa se priučujejo mladi proizvajalci, ki niso imeli zadovoljive strokovne izobrazbe.

Tovarna izvaža svojo celotno proizvodnjo. Lansko letni proizvodni plan so presegli. Letos so planirali porast proizvodnje z ozirom na dovršeno rekonstrukcijo za skoraj 400 milijonov večjo, kot v lanskem letu. Ker so se pa rekonstrukcijska dela zaradi gradbenih del zavlekla in ker jim primanjkuje surovin, predvsem hlodovine, je vprašanje, če bodo uspeli plan realizirati. V tovarni so mnenja, da bi to uspeli, če bodo uspeli zamašiti nastalo vrzel pri dobavljanju hlodovine in kvalitetnega okovja, ki ga primanjkuje. Zaradi pomanjkanja hlodovine, ki jo je nabavljalo Novo mesto so morali odstopiti celo svojo žago Stanovanjski skupnosti.

V Tovarni pohištva predstavlja pereč problem tudi kurjaški kader za novo kotlarnico. Nujno bi potrebovali štiri kvalificirane kurjače. Drugi strokovni kader so si zagotovili s štipendiranjem. Tako štipendirajo dva slušatelja gozdarske fakultete, enega na ekonomski, šest v Srednji tehnični šoli, v sami tovarni pa so omogočili več delavcem vpis v ekonomske in dopisne šole.

J. Sever

ŠOLSKI PROSTORI PROBLEM ŠT. 1

Problem šolskih prostorov v brežiški občini postaja iz leta v leto vse akutnejši. Da bi vsaj nekoliko ublažili pomanjkanje in nefunkcionalnost že obstoječih šolskih prostorov, je brežiška občinska skupščina zagotovila sredstva za rekonstrukcijska dela gimnazije in dograditev vmesne stavbe med osnovnima šolama.

Letos bodo gimnazijskemu poslopju dogradili nov del, ki bo omogočil izvršitev rekonstrukcijskih del stare zgradbe. Predvidevajo, da bodo že do prihodnje jeseni uspeli ustvariti osnovne pogoje za verifikacijo gimnazije. Tako, da bodo dijaki, ki bodo maturirali prihodnje leto, že — res maturirali v Brežicah.

Ravno tako pereč problem pa predstavlja pomanjkanje učnih prostorov in prepotrebnih kabinetov na obeh osnovnih šolah.

Zato bi že letos v grobem dogradili v vmesnem prostoru med obema šolama zgradbo, ki bi funkcionalno vezala obe že obstoječi. S tem bi pridobili 10 učilnic, kabinete in upravne prostore. Novi kabineti bi tako bili za uporabo obeh šol, z novimi učilnicami pa bi odpravili troizmenski pouk.

B.

DVAJSETLETNICA POD GORO LISCO

Razbor, hribovit kraj, ki leži med Zidanim mostom in Sevnico, pod goro Lisco, bo letos praznoval pomembno obletnico. Tu skozi je 1944. leta šla legendarna XIV. divizija, razen tega pa je v tistem času prišlo tudi do večjih spopadov med partizani in Nemci. Decembra istega leta je okupator v svojem begu požgal nad tri četrtine poslopij tega kraja in jih popolnoma izropal. Največji trn v peti pa mu je seveda bila partizanska šola. Ta je oddaljena od železniške postaje. Breg kake štiri kilometre. Šolo so partizani na polosvobojenem ozemlju Kozjanskega odreda odprli 1. septembra 1944, delovala pa je do 10. decembra istega leta, ko je okupator naredil hajko, prijel oba učitelja, v tem ko so se morali borci zaradi velike premoči umakniti. Tedaj je padlo tudi veliko domačinov.

Letos mineva od tistih dogodkov dvajset let. Prebivalci Razbora in Okroglice so zato sklenili, da bodo skupaj s šolskim odborom to obletnico dostojno proslavili: občinski skupščini v Sevnici bodo namreč pomagali preurediti šolsko poslopje, pri čemer bodo v šolo napeljali vodovod in uredili kopalnice. Občinska skupščina je ta predlog z veseljem sprejela in zagotovila svoje sodelovanje. Prav tako je pokazala razumevanje tudi občinska skupščina v Laškem, ker namreč nekaj učencev iz te občine obiskuje šolo na Razboru.

Tako bo šola prenovljena, otroci zavednih domačinov pa bodo lahko delali v urejenih pogojih. Partizanska šola na Razboru je bila edina partizanska šola v vsem Zasavju n kraj Razborje z Okroglicami najbolj opustošen kraj v vsej zasavski dolini.

A. R.

Veselo pustovanje

V MOZIRJU

Po enoletnem premoru so letos v Mozirju spet veselo pustovali. Prireditev je bila pod okriljem turističnega društva Mozirje in bo odslej vsako leto. Mozirsko pustovanje je trajalo kar tri dni. Tako so v ponedeljek popoldne vabili na veselo pustovanje, v torek se je program začel že ob šestih zjutraj, v sredo pa je bilo v Mozirju splošno žalovanje.

Največ veselja je povzročilo iskanje pusta, ki so ga končno našli v nekem kurniku. Pusti so nato obiskali nekaj ustanov in podjetij ter vsakomur prinesli darilo. LIN Nazarje je dobila model nove žage in kreditno pismo, v obrat »Konus« so pripeljali novega predsednika sindikalne podružnice, ker je sedanji potreben rotacije, občinski skupščini so pripeljali opremo za družbeno prehrano, veliko kladivo za zbijanje cen itd. Sprejeli so tudi prvega inozemskega gosta, ki se je pripeljal preko Pavličevega sedla v Logarski dolini iz Avstrije.

V sredo je bilo, kot smo povedali, v Mozirju splošno žalovanje. Dopoldne so pusta položili na mrtvaški oder, kjer so se prebivalci Mozirja poslovili od njega. Pusta so nato naložili na lafeto in ga sredi trga sežgali. Nato so še prebrali njegovo oporoko, zatem pa je bila zapuščinska razprava, od koder so se pustovalci vsi zadovoljni razšli.

Del osnovne šole v Grižah, ki bi mu lahko rekli tudi tretji del, kajti šola ima pouk na treh koncih. Da takšne razmere ne morejo ugodno vplivati na pedagoško delo, je jasno. Jasno le ni, kdaj bodo tri griške šole združene!

NOVICE IZ ŠTOR:

Štorski železarski kolektiv je lani pridobil 36 družinskih stanovanj, od tega v Celju 29 in 7 v Šentjurju. Letos spomladi bo v Celjski stolpnici vseljivih še 34 stanovanj. V kolektivu je še vedno okoli 100 prosilcev, od tega 50 zelo perečih primerov.

— — —

Prejšnji teden je v Štorah 123 krvodajalcev darovalo 39 litrov krvi. Prijav je bilo več — kar 176, od tega 160 delavcev iz Železarne.

— — —

Odbor ljudske tehnike v Železarni je organiziral šoferski tečaj, obiskuje ga 26 članov.

ŽE V OKTOBRU PRVA FAZA

Za novo tovarno kleja, ki bo v celoti dograjena 1967. leta je občinska lokacijska komisija že določila lokacijski prostor. Tovarna bo predvidoma zaposlovala okrog tristo delavcev, njena bruto proizvodnja pa se v popolni proizvodnji planira na sedemsto do osemsto milijonov dinarjev. Prva faza proizvodnih del bi začela že v oktobru letos.

V VITANJU
ODDELEK POLITIČNE ŠOLE

Občinski sindikalni svet in Delavska univerza v Konjicah pripravljata ustanovitev oddelka sindikalne šole v Vitanju. Prestavitev iz centra občine je bila potrebna zaradi oddaljenosti kraja in neugodnih zvez.

IZ KRŠKEGA:

»Večeri na vasi«

V preteklem tednu je občinski odbor SZDL Videm-Krško skupaj s kmetijskimi zadrugami Kostanjevice Vidma-Krško in Brestanice pripravil zanimivo, toda že ustaljeno obliko razgovorov s kmetovalci in drugimi občani — »večere na vasi«. Te večere so pripravili v tridesetih krajih krške občine, kjer so se kmetovalci s predstavniki kmetijskih zadrug pogovarjali o kmetijstvu na sploh, o organizaciji družbene proizvodnje ter o vseh oblikah pogodbene kmetijske proizvodnje. Na teh razpravah so se kmetovalci posebej zanimali za perspektive zasebnega kmetijstva v krški občini. Občinski odbor SZDL bo pripravil »večere na vasi« zdaj še v ostalih krajih krške občine.

O KMETIJSTVU

K NELJUBI INFORMACIJI IZ ROGATCA

Zelo nam je žal, da je z vestjo o novi samopostrežni trgovini v Rogatcu prišlo do napačno in politično dokaj majave informacije javnosti. Razumemo in se strinjamo z ogorčenostjo prizadetega prebivalstva in se vsem za naš delež krivde iskreno oproščamo. V informacijo dodajmo, da je član naše redakcije, ki je vest objavil, podvržen preiskavi po disciplinski plati in da bo deliktu in ugotovljeni krivdi tudi primerno kaznovan. Tako tudi vsak, ki bi mu pri ugotavljanju bil dokazan delež sokrivde. Uredništvo

Novi stanovanjski blok v Rogaški Slatini

PO ŠMARSKI KOMUNI:

ŠE ZA »ATOMSKE TOPLICE«

Topli radioaktivni vrelci pri Podčetrtku so še vedno zanimivi in vsako leto prihajajo vztrajni obiskovalci. Samo v preteklem mesecu je dobilo turistično društvo v Podčetrtku preko 100 pisem od obiskovalcev toplih vrelcev, med katerimi so mnogi bili tam že po petkrat. Skoraj neverjetno! Vsi so z vodo zadovoljni, samo z ureditvijo ne. Seveda, ko pa je vse preveč neurejeno. Pravijo, da bi bilo že veliko, če bi napravili navadni kopalni bazen; še kako radi bi plavali v topli vodi. Vsi, ki so pisali, pravijo, da so se že zdaj, ko je tako neurejeno, po kopelih izvrstno počutili in se bodo v Podčetrtek vračali vedno znova. Nazadnje bo vendar potrebno to upoštevati in nekaj pokreniti?

KNJIŽNICA ZAPRTA?

Največja knjižnica v šmarski občini je nedvomno v Rogaški Slatini. Vsa leta je imela več tisoč bravcev. Letos pa se je pripetilo, da je že skoraj mesec dni zaprta. Ali res zaprta? Ne, nihče je ni prepovedal. Ljudje pa so zelo nevoljni, ker bi radi brali in to zdaj pozimi, ne poleti. Ali je to potrebno? Verjetno ne! Čudno pa je.

r. s.

PRVI DELOVNI PROGRAM

Zadnjič smo poročali, da je KO SZDL Osredek prvi izdelal delovni načrt za letos v šmarski občini. V teh dneh so podobne delovne programe pripravile tudi krajevne organizacije SZDL v Kozjem, na Virštanju in v Podčetrtku ter jih posredovale občinskemu odboru SZDL. Vse krajevne organizacije SZDL pa so se obvezale, da bodo izdelale delovne programe za 1964 še v februarju. Prvi so že tu, le kje bodo poslednji?

r. l.

Obdaritev v Šednah

V konjiški občini je precej socialno ogroženih kmetov, ki zaradi starosti in bolezni ne morejo več obdelovati zemlje. Ti ljudje dobivajo sicer skromno podporo občine, toda ta je tako minimalna, da bi samo z njo težko izhajali. Zato so sklenili, naj bi vse organizacije SZDL po terenu enkrat letno obdarile vse take kmete.

Krajevna organizacija v Zbelovem je prva začela to akcijo in je pretekli teden obdarila ob visoki obletnici poroke zakonca Ivano (76 let) in Jožeta (69 let) ŠTUMF. Živita v majhni viničarski koči v naselju Šedne pri Ločah. Oba sta nesposobna za delo; on ima poškodovano hrbtenico, ona pa je od dela in let že vsa zgarana. Podarili so jima nekaj obleke in živil.

A. S.

Zakonca presenečena nad pozornostjo sprejemata darila.

KMETJE SO DOBILI TOŽBO

Z DENARJEM OD PROCENTOV BODO POPRAVILI CESTE

Kmetje na Blagovni pri Šentjurju dobijo vsako leto od celjske cinkarne odškodnino za škodo, ki jo povzročijo plini. Lansko leto cinkarna kmetom odškodnine ni hotela plačati in ti so jo tožili ter tožbo tudi dobili. Razen povračila škode so dobili še 650 tisoč dinarjev obresti. Novo ustanovljeni krajevni odbor SZDL je zato sklical množični sestanek občanov, na katerem so sklenili, da denarja od obresti ne bodo razdelili, pač pa ga bodo uporabili za nakup materiala, s katerim bodo popravili vaške ceste.

VINSKA TRTA PREBILA ZID

V sobi Jerkovića iz Svetoblažja pri Džakovu je vinska trta prebila 20 centimetrov debel zid. Trta je tu pognala svoje veje in liste, vendar ne rodi. Lastnik je tako prišel do lepega okrasa.

93 POTOMCEV

V vasi Bandići živi 102 leti stara Makica Vuković, ki ima 93 potomcev, od katerih jih 72 še živi.

REZERVIST ali parabola o malem človeku

Ob Rivemalovem Rezervistu se nam zvrsti kopica vprašnj že samo ob misli, kaj je pravzaprav. Duhovita, lahkotna, burleska prave francoske očarljivosti, groteskna z zabrisano tragičnstjo človeškega smisla ali nesmisla, izrazita protivojna ali protivojaška satira s poudarjenimi aluzijami na bližnjo in daljnjo preteklost? Končno — parabola o zgodovini in malem človeku v njej in družbeno osveščajoča igra, ki skozi smeh razkriva brezobzirno resničnost sveta in resnično brezobzirnost tako imenovanih višjih slojev — bolj ali manj militaristično usmerjenih zaradi posrednih ali neposrednih koristi.

Naj bo tako ali drugače, v komediji so elementi totalnega teatra, kombinacija ilustracije dogajanja s slikami pred vsakim dejanjem, ustrezno učinkovite glasbene spremljave (parafraza vojaškega marša!), elementov plesa in pantomime ob izrazito teatralni, nalašč hipertrofirani patetični igri.

Elementi paradoksa in absurda, ki se razodevajo iz teksta, delujejo razdiralno za vrsto svetih institucij od vojske (osmešena je vsa togost in omejenost vojske kot take) do vlade (Gambettove frazel — pri tem pa nastopi afirmacija preprostega človeškega razuma, ki svari človeka, naj se vendar nekaj nauči iz zgodovine, preden bo prepozno.

Režiser Miran Herzog

Zanimiva povezava treh vojn, v katerih sta si bili nasprotnici Francija in Nemčija (francosko-pruska vojna 1870-1871, 1. svetovna vojna 1914-1918 in 2. svetovna vojna 1939-1945) ob nekoliko bizarni domislici konzerviranega malega človeka, ki se znajde vedno ravno v vrtincu vojnega dogajanja, katerega ne obvlada in je zato nujno vedno njegova žrtev — vse to nudi izredne možnosti za razmah avtorjeve duhovitosti in ironije, ki pa pod lahkotnim videzom skriva globlje jedro stvari. Ravno mali človek Amede ni zgolj švejkovska prikazen, ampak vsebuje tragično noto kot predstavnik vseh preprostih ljudi, ki si žele enostavno človeško srečo v miru in delu, a je niso deležni, ker so vedno žrtve (ne)predvidenih političnih akcij in reakcij.

Konec je značilen: nastop že sprtih štirih zaveznikov v Berlinu, ki ponovno poskušajo preprečiti Francozu Amedeleju in Nemki Rozi (beri: miroljubnim ljudem) pot v »dolino mesecac, v Tarascon, kraj (beri: svet), kjer bodo lahko pele ptice, ne da bi jih motila vojaški marš in piskanje granat. Amede in Roza sta izšla iz Berlina (beri: iz sveta povojne zmede in napetosti) in upamo, da jima (beri: vsem miroljubnim ljudem) ne bomo spet uničili življenja. Upajmo, verujmo, da res ne.

Predstava sama je vsekakor ena boljših našega gledališča. Režiser Herzog je domiselno izrabil možnosti, ki jih nudi komedija. Ustvaril je barvito, sicer na nenavadnih situacijah temelječo predstavo, a vendar živo in resnično, polno uspelih detajlov (npr. nalivanje strupa in dr.) a tudi v celoti efektno. Igralci so sproščeno in ustrezno ilustrirali vloge. Ženske vloge so imele manj možnosti za uveljavitev. pri tem pa je bila Šmidova bolj Nemka kot Mencejeva Francozinja. Krošlu ustreza strumna pojavnost nemškega oficirja, vlogo Konrada pa je bila polnejša od ostalih. Breznik je bil kot Ernest v celoti zanimivejši, medtem ko je bila zadržanost Marcela manj uspešna.

Med ostalimi sta izstopala Bermež kot profesor Lachaume, Škof v obeh vlogah, Peer je bil bolj švejkovsko usmerjen, sicer pa primerno izgubljeni mali človek v kolesju zgodovine. Vsi pa so nevomno prispevali k resničnemu uspehu predstave.

Še enkrat: razveseljivo srečanje z modernim francoskim dramatikom Rivemalom nam je nudilo poleg zabave še intelektualno zadoščenje ob nevsiljivem razmišljanju o resnih vprašanjih človeške eksistence.

Andrijan LAH

V upornih verzih vedno živ

22. februarja pred dvajsetimi leti je končal svojo upornо pot partizanski pesnik Karl Destovnik-Kajuh. Obletnica njegove smrti je obletnica pohoda legendarne XIV. divizije na Štajersko.

NA ŽLEBNIKOV PRAG
JE PADEL VZNAK
OD RAFALA ZADET
MAMI NA DOSEG
DOMU NA DOSEG
NA BREG ŽELJA
NA PRAG PROSTOSTI

SLOVENSKI OKTET V VELENJU

Pretekli torek je že vdrugič odpadel napovedani večer Slovenskega okteta v delavskem klubu v Velenju. Vzrok: zbori volivcev, ki so bili v torek zvečer. Upajmo, da se to v tretje ne bo ponovilo. Zanimivo je, da prav torkovi večeri zgovorno pričajo o tem, da ljudje željo kulturne zabave izven doma, čeprav je še vedno težko dobiti prav te ljudi v dvorano kulturnega doma. Bržčas pa bo pametna programska politika Svobode v Velenju tudi to vprašanje ugodno rešila.

— ik

RAZSTAVA IDRIJSKIH ČIPK

Pred tremi dnevi so v velenjskem delavskem klubu otvorili razstavo idrijskih čipk. Kot kaže obisk, je veliko zanimanje za tovrstno narodno domačo obrt, ki v svojih naravnost umetniško dovršenih izdelkih govori o domiselnosti in spretnosti ljudske ustvarjalnosti. Razstava je bila žal le tri dni, kajti včeraj jo je že nadomestila spominska filatelistična razstava (šoštanjski filatelistični klub) o pohodu XIV. divizije.

— ik

Uspela koncerta predavateljev glasbene šole

Akademsko izobraženi glasbeniki, pedagogi in praktiki celjske glasbene šole so kot lani, tudi letos priredili dva koncerta, enega dopoldne 12. februarja za mladino, drugega zvečer za ostalo koncertno občinstvo.

Majda Fischer, Breda Divjak-Rajh, Valter Ratej, Rudi Borštner, Silvo Sopotnik in Franc Zupanc so obakrat nastopili pred nabito polno dvorano, saj uživajo lep sloves pri občinstvu. Koncert za mladino srednjih šol je sproti razlagal ravnatelj glasbene šole Egon Kunej.

Skrbno izbran in naštudiran koncertni spored je vseboval dela Sebastiana Bacha, Mozarta, Debussyja, Skrjabina, Roussela, Cimarose, Messagerja in Gerchwina. Kot smo pričakovali, je izvedba pokazala, da imamo opraviti s koncertanti, ki se na muziko spoznajo, tehnična plat jim pa ne dela nobenih preglavic. V primerjavi z lanskim letom je bil viden napredek pri pianistki Majdi Fischerjevi, ki je igrala Bachovo Koralno predigro v b-molu. Smotrna raba pedala in zadržanost v dinamiki sta ustvarila vtis monumentalne širine, svojstvene Bachu. Utripu Debussyjeve muzike se je najbolj približal flavtist Silvo Sopotnik. V skladbi Syrinx je pokazal ne samo, da ima dobro šolo, lep ton in izvrstno tehniko, marveč je tolmačil Debussyja z izrednim čutom in znanjem. Raba neenakomernega, vznemirljivega vibrata v nizkih legah je priboljšek, ki lahko razveseli glasbenega sladokusca.

Sploh je koncert nudil od točke do točke lep užitek. Tako je klarinetist Franc Zupanc vzbudil veliko odobravanja s suvereno izvedbo tehnično zahtevnega Messagerjevega Sola za tekmovanje, medtem ko sta Valter Ratej in Breda Divjakova na dveh klavirjih stilno prepričljivo in z velikim efektom zaigrala popularno Gerchwinovo Rapsodijo v modrem. Koncert se je uvrstil med uspele glasbene prireditve sezone.

V. M.

TRENUTNO LE PET KLUBOV

V VELENJSKI OBČINI

O delovanju klubov prosvetnih društev in Svobod v velenjski občini smo povprašali predsednika občinske komisije za klubsko dejavnost pri občinski Zvezi Svobod MILANA LUKMANA.

● Koliko klubov doslej že deluje na vašem področju?

Trenutno pet. In to: cicibansko-pionirski klub v Velenju, klubi v Pesju, Topolšici, Šmartnem ob Paki in v delavskem klubu v Velenju.

● Kako je s programi klubov?

V večini primerov so programi lepši od stanja. Žal pa nam povsod še primanjkuje kadra, ki bi bil dovolj gibčen in iznajdljiv. Tako ima jo v velenjskem cicibanskem klubu že šest mesecev popravljen televizijski sprejemnik, a še vedno počiva v gledališkem fundusu. Najuspešnejša je filmska sekcija — tri predstave tedensko. Lutkovnih predstav je manj, kot je bilo predvideno, pravtako pa še sedaj nima klub urejenega reklamnega prostora v izložbi »Mladinske knjige« v Velenju. Odlični program imajo v Topolšici, sledijo jim z marljivim delom v Pesju in v Šmartnem ob Paki. Delavski klub pa ima svojstvene pogoje, zato tudi popolnoma drugačen program in uspeh.

● Kaj še manjka klubom?

Smiselno načrtno delo. Ni še klubski večer, če se gledalci zberejo ob televizorju. Večeri morajo biti usmerjeni, vodeni, šele potem dobe svojo vrednost.

● Kaj pripravlja občinska komisija pri Zvezi Svobod v pomoč klubom?

18 različnih predavanj, in sicer 4 dramske, 5 gledaliških in 9 splošno izobraževalnih.

— ik

NAMENA OBISKA:

DELOVNI PROGRAMI »SVOBOD«

Občinski svet »Svobod« v Slovenskih Konjicah je nedavno sklenil, da bodo njegovi člani obiskali vsa društva v občini. V načrtu imajo razgovore o delovnih programih teh društev in o problemih s tem v zvezi. H koncu februarja bo občinska konferenca sveta.

V. L.

V PLEŠIVCU — PREMAJHNA ŠOLA

V letošnjem letu bo slednjič tudi šola v Plešivcu prišla na vrsto za adaptacijo. Ta šola je izredno stara (postavljena je bila 1874. leta) in je med redkimi, ki se lahko pohvali, da jo je nekajkrat obiskal tudi Ivan Cankar. V Plešivcu je namreč služboval kot učiteljica dobra Cankarjeva prijateljica Anica Lovšinova, ki je tamkaj tudi pokopana.

Šola že vrsto let ne ustreza sodobnemu pouku in tako so prebivalci Plešivca srečni, da bodo tudi njihovi otroci dobili ustrezne šolske prostore. Kot kaže pa je osnovni problem za prenovitev šole cesta, ki zaenkrat ni primerna za dovoz gradbenega materiala. Tako bodo torej popravili tudi cesto, pri čemer pa bodo sodelovali prebivalci sami s prevozom in delom.

—že

RESNICANI SO VIDELI PRVI FILM

V Resniku na Pohorju so imeli pred kratkim prvo kino predstavo. Po zboru volivcev je predstavnik konjiške delavske univerze zavrtel zbranim občanom ozkometražni film »Veselica«. Ker je bila predstava v popoldanskih urah, menda ni bilo človeka v vasi, ki bi si je ne ogledal. Seveda so bili med njimi takšni, ki so prvič v življenju videli film. Zato je razumljivo, da si želijo še več takšnih prireditev.

L. V.

Seminar na Svetini

Preteklo soboto in nedeljo je celjski občinski svet »Svobod« in prosvetnih društev organiziral dvodnevni seminar predsednikov in tajnikov teh društev v počitniškem domu na Svetini. Seminar je bil organiziran v okviru predkongresnih priprav. Udeleženci so bili na njem seznanjeni s širšo problematiko, delom in vlogo društev pri rekreacijskem delu delovnega človeka in vključevanju v delo krajevnih skupnosti.

Iz predavanj, ki so jih pripravili: **Vlado Kroflič, Jaka Majcen** in **Ivan Seničar,** so bili seminaristi seznanjeni z vlogo društev pri organiziranju in pripravljanju kulturnih akcij, ki so bistvenega družbenega pomena. Vloga prosvetnih in ostalih društev pri rekreaciji delovnega človeka postaja iz dneva v dan vse pomembnejša. Zato so organizatorji seminarja dali poseben poudarek boljši organizaciji raznih rekreacijskih klubov in tesnejši povezavi med gledališčem in delavskimi odri.

V plodnih razpravah so seminaristi razpravljali tudi o samem delu nekaterih klubov, ki so ustanovljeni in delajo pri krajevnih skupnostih. Največje uspehe so dosegli klubi v Trnovljah, Teharju, Zagradu, Štorah in Tovarni emajlirane posode.

Posnetek prikazuje seminariste med odmorom.

nani

KAJUHOVE PROSLAVE V ŠALEŠKI DOLINI

20. obletnico Kajuhove smrti bodo v Saleški dolini dostojno proslavili in se s tem oddolžili svojemu domačinu — partizanskemu pesniku — narodnemu heroju Karlu Destovniku-Kajuhu. Tako bo danes zvečer komorna proslava v kulturnem domu v Velenju, jutri zvečer pa bo šoštanjska Svoboda izvedla klubski večer Kajuhovih pesmi v sindikalnem domu v Šoštanju.

Poleg tega pa je velenjski pevski zbor »Kajuh« pripravil samostojni koncert partizanskih pesmi in bo z njimi nastopil na torkovem klubskem večeru v delavskem klubu v Velenju.

RAZSTAVA V LIKOVNEM SALONU

V Likovnem salonu bodo danes popoldne ob 17. odprli že dvajseto razstavo. Tokrat bo svoja slikarska dela razstavljal Ljuba Invančić, po rodu iz Splita, sicer pa diplomant Akademije likovnih umetnosti v Zagrebu. Ivančić je doslej samostojno razstavljal v Zagrebu, Splitu, Beogradu in Ljubljani, sodeloval pa je tudi na številnih razstavah v inozemstvu. Za svoje razstave je prejel več nagrad, med njimi nagrado na I. sredozemskem bienalu v Aleksandriji.

LIKOVNA RAZSTAVA V BREŽICAH

V okviru proslav v počastitev 115. obletnice smrti Franceta Prešerna so v mali dvorani prosvetnega doma pripravili razstavo umetniških del akademskega slikarja Mihe Maleša pod naslovom »Sonetni venec«.

Vsa umetniška dela obsegajo grafičen prikaz pesnikovih stvaritev. Razstavo, ki je bila odprta do 16. februarja, si je ogledalo več tisoč ljudi in skoraj vsa šolska mladina.

V KONJICAH: REDNE LIKOVNE RAZSTAVE

Konjiška »Svoboda« bo v letošnjem letu pričela redno prirejati likovne razstave. Za razstavni prostor bo služila avla v domačem kulturnem domu. Prva razstava bo že v tem tednu. Razstavljal bo domači slikar prof. Arsovski.

GOVORIJO CELJSKI KULTURNIKI

BRUNO HARTMAN:

ABONMA

DELOVNIH ORGANIZACIJ – 60 LJUDI

V Celju kakor v vsem celjskem okraju imamo na kulturnem področju precejšnje težave. Pogrešamo neke načrtne kulturne politike nasploh in delovnih programov v okviru ustanov, ki bi se odražala tudi navzven, še posebej. Kajti potrebe po kulturnih manifestacijah so velike. Naj navedem primer Prlekije in Vidma, kjer so recimo ljudje prišli k naši predstavi od zelo daleč in so obžalovali, da jih še večkrat ne obiščemo. Včasih so tu imeli dve gledališki skupini, pevski zbor, tamburaški orkester, sedaj pa je vse zaspalo. Želje ljudi po kulturnem izživljanju so, ni pa rešeno vprašanje, kdo bo te prireditve financiral. Treba bi bilo urediti stalne obiske posameznih krajev z gledališkimi predstavami. Samo spomnimo se ljubljanskega gledališča, ki ima stalne predstave v Novem mestu, Črnomlju, Kranju itd. Morali bi izdelati točen program potreb in jih uskladiti z obstoječimi možnostmi.

Kar zadeva pritegovanje širokih ljudskih množic, vlada precejšnja pasivnost. Živimo v času, ko nudi tehnika človeku že doma precej kulturnih dobrin (radio, televizija). Prav tako lahko človeka tudi posredno bogatimo; predvsem pa velja poudariti, da smo sami v veliki meri odgovorni, kakšen bo naš človek čez deset, dvajset let.

H kulturnim manifestacijam moramo pritegniti zlasti mlade ljudi, kajti kulturna doživetja so zanje dragocena in odločilno vplivajo na njihovo življenjsko pot. Tu bi omenil zlasti glasbene prireditve. Toda žalostno je, da vidimo v koncertni dvorani vselej ene in iste mlade obraze. Še zlasti pa, kar zadeva naše gledališče, je žalostna ugotovitev, da nam je uspelo pritegniti za abonma delovnih organizacij samo 60 ljudi, čeprav smo hodili v podjetja in se s predstavniki tudi pismeno dogovarjali. Vse kaže, da dokler ne bomo delovnih organizacij zainteresirali za naše predstave, ne bomo uspeli. Vprašanje pa je seveda, kako jih zainteresirati.

Gotovo je res, da dandanes hladilnik, avtomobil in televizor človeka ne zadovolji v celoti. Človek si želi nekaj drugega. Neke notranje silnice ga vlečejo k literaturi, glasbi, dobremu gledališkemu delu in podobno. V Franciji je znano veliko združevanje amaterjev — kulturnih ustvarjalcev; v Nemčiji je znana velika pevska zveza, čeprav nacionalno pobarvana; Poljska in Sovjetska zveza sta znani po izredno ceneni literaturi Kulturne dobrine so tu dokaj dostopne širokim množicam. Tudi v ZDA, ki zadnje desetletje drvijo z izredno naglico v mehanizacijo, se prav posebej ukvarjajo z vprašanji rekreacije človeka. Človeku skušajo nuditi zdravo razvedrilo s tem, da so ustanovili čez sto opernih hiš, dva tisoč simfoničnih orkestrov, veliko število gledališč, kjer pa se ne ukvarjajo z igro samo poklicni igralci, ampak v veliki meri tudi amaterji, ki tako izkoristijo svoj prosti čas.

A pri nas? Ko da je nastala neka praznina!

Prihodnjič: Lojzka Gostenčnik — Kulturi večje priznajne —

Zavoženo življenje - na koncu umor!

V preteklem tednu, je bila pred okrožnim senatom petorice ponovna obravnava zoper 23-letnega **Martina Tratenška,** ki je 2. februarja 1963. leta zvečer s sekiro ubil 76 letnega invalida **Andreja Kristana.** Obtoženi Martin Tratenšek je bil na prvi obravnavi 3. junija, že obsojen na 5 let in 6 mesecev strogega zapora, vendar je takratna sodba razveljavljena zaradi pritožbe javnega tožilca na vrhovno sodišče SR Slovenije zaradi prekvalifikacije delikta. Takratni senat je namreč obtoženca spoznal za krivega nečloveškega dejanja, uboja na mah, navzlic temu, da je bil obtoženec obtožen uboja iz koristoljublja.

Na ponovni obravnavi se je razgalilo vso zavoženo mladostno življenje obtoženega Tratenška. Le-ta je zašel na kriva pota že v rani mladosti. Že kot otrok je bil nagnjen k tatvinam, nerad je obiskoval šolo ter se slabo učil. Končal je le štiri razrede osnovne šole. Dom je zapustil ko mu je bilo 16 let. Začel se je potikati po svetu brez prave zaposlitve. Med tem se je začel vdajati pijači. Dalj časa pred tem strašnim dejanjem je celo stanoval pri pokojniku. Pokojnemu Kristanu je večkrat izmaknil zdaj hrano, zdaj denar. Ko je pokojnik to ugotovil, so se med njima vneli prepiri. Najbolj sta se sporekla, ker obtoženi Tratenšek ni hotel ukradenih stvari vrniti. Nekaj dni pred zločinom mu je pokojni Kristan prepovedal vstop v njegovo hišo. Drugega februarja preteklega leta je obtoženi Martin Tratenšek prepričal neko svojo znanko naj gre z njim k pokojniku, češ, da njemu samemu ne bi odprl. Nato so vsi trije odšli v bližnjo gostilno, kjer so skupaj pili. Zvečer po popivanju se je Tratenšek vrnil na Kristanovo domačijo. S sekiro katero je vzel s sabo, je Kristana udaril večkrat po glavi. Poškodoval mu je glavo in levo ključnico. Kristan je že po nekaj udarcih umrl. Ubitemu pokojniku je odnesel denarnico v kateri je bilo 2.700 dinarjev, staro ročno uro ter zadolžnico, ki sta jo nekoč preje sestavila za neporavnan dolg 6.440 dinarjev.

O poteku prve sodbe smo v našem listu že pisali. Na ponovni obravnavi je obtoženca senat petorice spoznal za krivega kaznivega dejanja uboja iz koristoljublja ter ga obsodil na kazen enajstih let in treh mesecev strogega zapora. B.

PISMO IZ VRŠCA

Iz Vršca nam piše tovariš Kovačič Albin, ki služi vojaški rok. Prosi nas, naj v našem listu objavimo njegove pozdrave družinama Kovačič in Repuža z Ravnega ter sorodnikom in znancem iz Dobja pri Planini. Njegov naslov: A. K., v. p. 8795 Vršac-Banat.

Prometna kronika

SNEG S STREHE ZMEČKAL FIČKA

Krško: Preteklo sredo se je tukaj pripetila nenavadna nesreča. Pred poslopjem Narodne banke je parkiral osebni avto CE-61-20, last JOŽETA TRČELIČA iz Velikega Podloga pri Krškem. Sneg, ki se je nenadoma zrušil s strehe na spodaj stoječe vozilo je le-tega močno poškodoval. Nastala škoda je ocenjena na več kot 200 tisoč dinarjev.

ZAŠEL V ŠKARJE

V črtetek popoldne se je v vasi Zajesovnik pripetila težka prometna nesreča. Po cesti I. reda proti Ljubljani je upravljal osebno vozilo LJ 48-82 BRANKO AMBROŽ. V vasi Zajesovnik je hotel prehiteti pred sabo vozeči avtomobil. V času prehitevanja mu je iz nasprotne smeri pripeljal nasproti tovorni avtomobil MB 56-78, ki ga je upravljal ANTON GOLOB iz Maribora. Ker je voznik osebnega avtomobila preslabo ocenil razdaljo, je zapeljal v škarje ter trčil v tovorni avtomobil. Pri trčenju se je težko telesno poškodovala potnica v osebnem avtomobilu JOŽEFA AMBROŽA, lažje pa njena sopotnca MIRA STELE. Skode na obeh avtomobilih je skoraj pol milijona.

S CESTE NA TRAVNIK

Istega dne skoraj ob istem času se je pripetila druga prometna nesreča na cesti Planina—Šentvid. Po zaledenelem cestišču proti Planini je vozila MARIJA ZAGAR s Planine osebni avto CE 52-76. Pri vožnji po klancu navzdol je omenjena voznica želela prestaviti hitrost, med prestavljanjem je vozilo zaneslo na levo stran cestišča, nato pa vozilo zasukalo za 180 stopinj. Pri tem se je vozilo prevrnilo na streho, po kateri je pridrselo do roba cestišča in se nato prevrnilo na travnik. V tej težki akrobatski nesreči ni bil nihče poškodovan. Na vozilu pa je nastalo škode za 200 tisoč dinarjev.

ZARADI NEZASENČENE LUČI V KOLESARJA

Pretekli petek se je v vasi Selce pripetila zaradi malomarnosti neznanih voznikov težka prometna nesreča. Voznik osebnega avtomobila CE 22-22 ZLATKO PAVČNIK iz Sedraža je tega dne vozil proti Laškemu. Pri srečavanju z dvema tovornima avtomobiloma, ki nista zasenčila luči, voznik osebnega avtomobila se je umaknil na skrajno desno stran, pri tem pa je zaradi nevidljivosti zadel kolesarja JANEZA PINTARJA. Pri nesreči je bil kolesar težko poškodovan in prepeljan v celjsko bolnišnico.

Z MOTORJEM V PEŠCA

Preteklo soboto je v poznih večernih urah motorist brez vozniškega dovoljenja zakrivil v vasi Strmec pri Vojniku težko prometno nesrečo. REK FRANC iz Zlateč se je tega večera peljal brez ustreznega znanja z motornim kolesom proti Vitanju. V Strmcu se je zaletel v pešca JOŽETA PRELOŽNIKA iz Razdel, ki je hodil pravilno po desni strani cestišča. Pri trčenju je dobil pešec težke poškodbe po glavi. Prepeljan je bil v celjsko bolnišnico.

MOPEDIST V PEŠCA

Istega dne zvečer se je v Prožinski vasi na cesti II. reda mopedist MAKS GRAČNER doma iz Celja zaletel v pešca, ki je hodil pravilno po desni strani cestišča. Pri trčenju je dobil pešec težko telesno poškodbo. S kompliciranim zlomom desne noge so ga prepeljali v celjsko bolnišnico.

PO LEDENI CESTI V ELEKTRIČNI DROG

V nedeljo, pozno zvečer se je zgodila težka prometna nesreča v Arji vasi, pri Petrovčah. Voznik osebnega avtomobila CE 11-08 JAKOB REBEVSEK iz Arje vasi se je vračal iz velenjske smeri proti domu. Zaradi prehitre vožnje po zaledeneli cesti ga je začelo zanašati. Voznik vozila ni mogel zaradi poledice več uravnati, vozilo je zaneslo na travnik, nato pa še v drog električne napeljave. Pri nesreči se je težko poškodovala sopotnica PAVLA KOKOVNIK iz Arje vasi. Na vozilu je nastalo za 100 tisoč dinarjev materialne škode.

KRONIKA NESREČ

— Pri padcu so si zlomili nogo: Franc Terglav iz Brega pri Polzeli, Jože Mastnak iz Grobelnega, Branko Terbovc iz Celja in Nikola Krašnič iz Velike Pirešnice.

— Pri padcu so si poškodovali nogo: Anton Iršič iz Celja, Janez Nahtigal iz Vrbja, Lipovšek Rudi iz Žalca, Koprivc Ivanka iz Dobja, Alojz Klajnšek iz Skofje vasi in Frančiška Kolenc iz Grušovelj.

— Roko so si zlomili: Marija Kopitar iz Galicije, Helena Gorjup iz Liboj in Viljem Gologranc iz Arclina.

— Pri padcu so si poškodovali glavo: Ivan Tepej iz Celja, Jože Senič iz Dobrne, Marija Dolar iz Locke in Alojz Janežič iz Polul.

— Martin Brave iz Celja si je pri delu poškodoval roko.

— Alojza Bincla iz Skofje vasi je brcnil konj in mu zlomil desno nogo.

— Alojz Pristovšek iz Kasaz je padel in si zlomil rebra.

— Jure Černjak iz Žalca je bil z nožem zaboden v desno roko.

GIBANJE PREBIVALSTVA

CELJE

Od 2. februarja do 8. februarja 1964 je bilo rojenih 46 deklic in 44 dečkov.

POROČILI SO SE:

Anton Višnar, delavec iz Tepanjskega vrha in Rozalija Oprešnik, delavka iz Slovenskih Konjic. Rudolf Ravnak, avtoklepar in Jožefa Siter, frizerka, oba iz Celja. Ivan Horvatič, uslužbenec in Olga-Antonija Drofenik, študent psihologije, oba iz Celja. Edvard-Andrej Schöner, uslužbenec in Silva Kovač, uslužbenka, oba iz Ljubljane. Anton Krhlanko, delavec in Ema Crepinšek, oba iz Celja. Janez Smerc, krojač in Angela Oprešnik, delavka, oba iz Celja. Andrej Golavšek, stavbni klepar iz Lokrovca in Marija Straus, kmetovalka iz Otemne. Alojzij Habot, delavec iz Štor in Kačičnik Terezija, delavka iz Slatine pri Ponikvi. Bogoljub Konec, sanitarni tehnik iz Celja in Stefanija Vede, strojna pletilja iz Pečovnika. Jožef Polutnik, delavec in Terezija Žolger, kuharica, oba iz Celja. Bogdan Prilskan, absolvent kemije iz Celja in Marija-Ivana Korele, absolvent kemije iz Prelesja. Franc Kropf, nočni čuvaj iz Spodnjih Zreč in Ljudmila Florjanc, delavka iz Celja. Albin Lorger, železničar iz Celja in Elizabeta Kadenšek, bolniška strežnica iz Ljubljane. Marjan Divjak, absolvent strojne fakultete iz Polzele in Strnad Jožefa, inženir iz Gornjih gorč. Vinko Pungeršek, delavec in Ivana Kramer, delavka, oba iz Celja. Franc Podgoršek, kmetovalec iz Starih Šlemen in Marija Jurkošek, poljedelka iz Kanjuc. Stanislav Belej, železničar iz Dobrove in Karolina Obreza, delavka iz Proseniškega. Franjo Valek, delavec in Ana Skalički, delavka, oba iz Celja. Jožef-Vinko Ramšak, skladiščnik iz Štor in Silva Zadnik, poštna uslužbenka iz Pirana. Edvard Dobrajc, trg. pomočnik in Marija-Magdalena Mraz, trg. pomočnica, oba iz Celja. Anton Kerneža, delavec in Magdalena Marija, delavka, oba iz Žučreta.

UMRLI SO:

August Žepek, upokojenec iz Celja (65). Franc Vok, upokojenec iz Trnovelj (69). Potočnik Barbara rojena Cuček, gospodinja iz Smarja pri Jelšah (54). Franc Bêber, mesarski mojster iz Celja (74). Milena Tržan, otrok iz Vejce (1 mesec). Angela Plevčak, uslužbenka iz Celja (56). Marija-Neža Markuš, gospodinja iz Celja (87). Angela Kajtan, invalidska upokojenka iz Celja (78). Ivan Anžur, upokojenec iz Loke pri Zidanem mostu (65). Karel Flis, upokojenec iz Laške vasi (79). Marija Senica, kmetovalka iz Podpeči (67).

Od 9. do 15. februarja je bilo rojenih 22 deklic in 19 dečkov.

POROČILI SO SE:

Karlo Jazbinšek, orodjar in Ludvika Pukmajster, uslužbenka, oba iz Celja. Peter-Bernard Drozg, študent elektrotehnike iz Celja in Marija Ocvirk, uslužbenka iz Grajske vasi.

UMRLI SO:

Ana Uranič, preužitkarica iz Prekope (77). Friderika Ogranjšek, socialna podpiranka iz Celja (58). Dominik Ladra, upokojenec iz Celja (81). Albin Cafuta, otrok iz Kal (14 dni). Jožef Klajnšek, učenec iz Podgrada (13). Anton Pongrac, upokojenec iz Celja (57). Jože Guna, upokojenec iz Trbovelj (71). Ivan Pogelšek, upokojenec iz Smarja pri Jelšah (79). Franc Lukežič, upokojenec iz Celja (70). Jurij Klepej, upokojenec iz Celja (69). Branc Borovnik iz Celja (16) Pavkovič Dušan, otrok iz Studen (18 dni).

ŽALEC

Od 2. februarja do 8. februarja 1964 ni bilo rojstev.

POROČILI SO SE:

Janez Žulič, kmetovalec iz Vrtač in Cecilija Grabner, poljedelka iz Crnega Vrha. Miroslav Laznik, kmetovalec iz Miklavža pri Taboru in Elizabeta Rak, poljedelka iz Miklavža pri Taboru. Egidij Fifer, gradbeni tehnik iz Bojtine in Herta Cerv, frizerka iz Brega pri Polzeli. Jožef Križan, električar iz Galicije in Angela Vodušek, poljedelka iz Janškovega sela. Franc Jordan, ključavničar iz Podloga v Sav. dolini in Marija Pusovnik, trgovska pomočnica iz Gotovelj. Milan Pirc, strojnik iz Šempetra in Erika Cerjak, tkalka iz Šempetra. Janez Cestnik, kopač premoga in Pavla Lobnikar, predica, oba iz Marije Reke. Alojz Krnovšek, kmetovalec iz Malih Braslovč in Ana Serdinšek, poljedelka iz Rodnega vrha. Janez Kotnik, gozdni delavec iz Založ in Jožefa Jelen, poljedelka iz Založ.

UMRLI SO:

Julijana Ogrizek, upokojenka iz Polzele (69). Terezija Kač, gospodinja iz Arje vasi (84). Mihael Lesjak, kmet iz Janškovega sela (60). Ivan Jevnišek, upokojenec iz Male Pirešice (60). Gunzek Ana rojena Pepeljnak, gospodinja (56). Valter Škorjanc, tovarniški delavec iz Pernova (20). Jožef Juvanc, upokojenec iz Rogaške Slatine (68). Rudolf Dolar, upokojenec iz Goiovelj (60). Franc Frece, upokojenec iz Galicije (80). Frančiška Reje, oskrbovanka iz Pernova (64). Ivan Goropevšek, krojač iz Prekopa (87).

Od 9. do 15. februarja sta bila rojena samo 2 dečka.

POROČILI SO SE:

Mihael Gaberšek, rudar iz Pongraca in Ljudmila Cestnik, poljedelka iz Marija Reke. Jožef Korun, tovarniški delavec iz Ločice ob Savinji in Marija Gerlih, tkalka iz Dobrteše vasi. Robert Žohar, študent iz Kaplje vasi in Kristina Koren, kmetijski tehnik iz Kaplje vasi. Ivan Reberšek, kmetovalec iz Vologe in Antonija Hribernik, poljedelka iz Vologe.

UMRLI SO:

Franc Tominšek, preužitkar iz Jaromina (79). Kos Irena, dijakinja iz Tabora (18). Janez Novak, upokojenec iz Sešč pri Preboldu (62). Marija Gril, rojena Pečovnik, kmetovalka iz Lipja (62). Milena-Jožefa Račič, rojena Kastelic, družinska upokojenka iz Trbovelj (52). Franc Drev, krojač iz Migojnic (86).

LAŠKO

Od 9. do 15. februarja 1964 sta se rodila 1 deklica in 1 deček.

POROČILI SO SE:

Mihael Cverle, poljedelec iz Vel. Grahovš in Štefanija Videc, poljedelka iz Male Breze. Valentin Obrez, cestar iz Vel. Gorelc in Miroslava Vajdec, poljedelka iz Trobnega dola.

UMRLI SO:

Marija Oblak, rojena Planko, posestnica iz Laške vasi (76). Frančiška Pirnat rojena Deželak, vzdrževana, iz Laškega (90).

SENTJUR PRI CELJU

Od 9. do 15. februarja 1964 sta se rodila 1 deklica in 1 deček.

POROČILI SO SE:

Simon Gaberc, upokojenec in Frančiška Grobelšek, kmetovalka, oba iz Podvin. Venčeslav Zaležina, diplomirani pravnik iz Brezovja in Hermina Brečko, absolvent SMS iz Celja.

UMRLI SO:

Anton Zdolšek, kmetovalec iz Hotunja (66).

BREZICE

Od 9. do 15. februarja 1964 je bilo rojenih 11 deklic in 5 dečkov.

POROČILI SO SE:

Viktor Horžen, kmetovalec iz Gor. Skopic in Ana Komučar, poljedelka iz Sobenje vasi. Anton Zobarič, delavec iz Mrzle vasi in Jožefa Vovk, poljedelka iz Sobenje vasi. Franc Cizl, poljedelec iz Piršenberga in Avguštin Štefanija, poljedelka iz Krške vasi.

UMRLI SO:

Helena Kežman, roj. Grmovski, gospodinja iz Gundrovca (87). Janez Lorbar, prevžitkar iz Mrzlužve vasi (89). Martin Skofljanec, kmetovalec iz Velikih Malenc (60).

Obvestilo

1. Zaradi spremembe predmeta poslovanja ne izvršujemo več hišnih instalacij, niti jih ne popravljamo.
2. Od 1. marca t. l. dalje bo blagajna za gotovinski promet odprta vsak delavnik samo od 7. do 9. ure.
3. Zaradi omejitve gotovinskega prometa prosimo, da se poslužujete, kolikor je mogoče, virmanskih plačil preko našega žiro računa pri Narodni banki, Celje štev. 603-11-1-455.
4. Obvestila in informacije dobite preko naše hišne telefonske centrale na številkah 23-10 in 28-88.

Plinarna — vodovod, Celje
Ljubljanska cesta 19

ČE JE LJUBITELJ STARIN

PREGOREČ PRI »ZBIRANJU«

(Nadaljevanje in konec)

Nekaj dni po prvem »obisku« v cerkvi sv. Pankraca so začeli na njej izvrševati nujnostna popravila. Po končanih delih so slabo zavarovana vrata utrdili še posebej z zidarsko sponko. Ljudje so sicer opazili, da manjka nekaj kipcev in plastik, vendar tega niso prijavili odgovornim organom.

Za drugi obisk se je obtoženi Anton Arnol bolje pripravil. Obisk je določil za praznike ob Dnevu republike. S seboj je vzel nahrbtnik, športno torbo in posebej zato pripravljeno vrečo. Ob tem obisku je šel z njim tudi njegov sin. Najprej sta se ustavila pri zvonarju Večeriću, katerega pa ni bilo doma. Tokrat ju je k cerkvi vodila njegova hčerka Džurdža. Ker se vrata niso dala odpreti zaradi sponke, s katero so bila zavarovana, je Džurdža vzela cepin, da bi z njim odstranili sponko. Obtoženi Arnol je z njim odtrgal sponko, takoj nato pa začel z »zbiralnim delom«. Sinu je naročeval katere plastike naj vzame z oltarja. Tokrat sta snela 18 plastik in več fragmentov, ki so po grobi ocenitvi vredne okoli 530.000 dinarjev. Ko so se vračali nazaj k Večerićevim, sta nahrbtnik in torbo pustila v seniku, ker je bil pri Večerićih neki tujec. Arnol je naročil Džurdži, da ga naj predstavi kot nekega profesorja iz Zagreba. Za uslugo ji je podaril nekaj stare obleke in obutve ter tisoč dinarjev v gotovini. Ko se je zmračilo sta s sinom odnesla plastike in fragmente do železniške postaje v Mestinju in nato domov.

Odnešene plastike in fragmente je nato Anton Arnol doma očistil, jih nekoliko s prepariranjem zavaroval ter jih razobesil in razstavil doma v stanovanju. Vse to mu še vedno ni zadoščalo. Čez nekaj dni je znova poslal svojega sina nazaj v Lemberg, da bi iz cerkve prinesel še nekaj plastik, katere nista mogla pri prejšnjem obisku vzeti s sabo. Sin poslanstva ni opravil, ker Večerić ni hotel pomagati. Tako se je sin vrnil domov praznih rok. Obtoženemu Arnolu to ni bilo dovolj. Ker je uvidel, da iz Lemberga ne bo mogel dobiti ničesar več, je poskušal drugje. Tako je zvedel, da so zaradi nekih del bile prenešene nekatere umetnine v kleti vojniške bolnišnice. Poiskal je kletarja in ga naprosil za ogled. Ker se pa kletar ni dal zapeljati njegovim obljubam, da bi mu nekaj stvari dal v restavriranje, je poiskal upravnika bolnice, le-ta mu je nato sporočil, da bodo shranjene stvari prodane na dražbi, kakor hitro bodo ocenjene in razvrščene.

Medtem je ugotovil, da so v teku popravljalna dela v cerkvi sv. Maksimiljana v Celju. Izbral je ugoden trenutek ter se odpravil na ogled cerkve. Med ogledom je naskrivaj spravil v torbo več aplikacij, kartuš in fragmentov. Tudi te je nato doma očistil in restavriral. Vse nakradene stvari je nato razstavil v svojem stanovanju, kjer so mu bile tudi zasežene.

Obtožnica bremeni obtoženega Antona Arnola, da je na nepošten način zbiral kulturne vrednote, da je pri tem celo vdrl v zavarovano cerkev, kot smo že opisali. Ravno tako bremeni Večerić Pavla iz Lemberga, da je naklepno pomagal obtoženemu Arnolu pri storitvi kaznivega dejanja, ker ga ni kot imetnik cerkvenega ključa in cerkveni ključar onemogočil pri njegovem nečednem delu. Prav tako ga bremeni ker je za to tiho dovoljenje prejel 2000 din nagrade.

Soobtožena Džurdža Večerić Kranjc pa je obtožena, da je pomagala pri storitvi kaznivega dejanja, saj je ona dala Arnolu cepin, s katerim je nato odstranil varovalno sponko in se nato odstranila, ter s tem omogočila obtoženemu Arnolu, da je lahko nemoteno »zbiral« zgodovinske umetniške predmete v cerkvi. Za storjeno uslugo je dobila od Arnola nekaj starih oblek in čevlje ter tisoč dinarjev nagrade.

Preiskava zoper obtoženega Antona Arnola, nekdanjega predmetnega učitelja celjskega učiteljišča in proti njegovim pomagačem je končana in bo v kratkem pred sodiščem. O sodni obravnavi bomo še poročali.

E. R.

Kotiček v Arnolovem stanovanju

Celjski trg

ŠE VEDNO PUSTO

Če bi poskušali ugotoviti, česa je bilo v teh dneh na celjski tržnici največ, bi kak hudomušnež prav gotovo odgovoril: copat, cekrov, obešalnikov in jopic! To je namreč skoraj res. Takole okrog dvanajste, ko lahko človek na tržnici kupi samo še nekaj burčnic, je pletenih izdelkov še vedno na pretek. Celjska tržnica torej še vedno sameva, ni se je še lotila pomlad. Tudi cene se ne spreminjajo; samo jajčka končno že lahko kupimo za 27 dinarjev. Sicer pa so cene takele:

Krompir prodajajo po 45 do 50 dinarjev kilogram, glavnato zelje — belo po 60 do 100, rdeče pa po 80 do 100 din, kislega po 80 do 100 dinarjev kilogram, kislo repo pa po 80. Razmeroma veliko je bilo na tržnici ohrovta po 80 do 120 dinarjev, pa tudi solate — endivije po 180 do 220, radiča pa po 580 do 700 dinarjev. Špinačo pa je treba sistematičneje iskati. Samo ob redkih priložnostih je je na trgu po nekaj dekagramov. Zato je seveda tudi hudo draga — 800 dinarjev kilogram! Cvetačo prodajajo po 220, fižol v zrnju pa po 230 do 310 dinarjev. Tudi jabolka še lahko kupimo po 100 in 50 dinarjev, za suhe slive pa je treba odšteti že kar tri stotake. Orehova jedera so prodajali po 900 do 1000 dinarjev, medtem ko so orehi v lupinah po 280 do 310 dinarjev.

Služba družbenega knjigovodstva pri Narodni banki Jugoslavije, podružnica Celje

razpisuje

za poslovalnico Laško 2 prosti delovni mesti za naziv

BANČNI USLUŽBENEC

Pogoj: končana ekonomska ali njej enaka srednja šola.

Nastop službe takoj.

Osebni dohodek po Začasnem pravilniku o razdelitvi sredstev za osebne dohodke uslužbencev in delavcev Narodne banke SFRJ.

Prošnje naj se vložijo v sekretariatu Službe družbenega knjigovodstva pri Narodni banki Celje do vključno 27. 2. 1964.

Šolski industrijsko kovinarski center Štore

razpisuje prosto delovno mesto

SAMOSTOJNEGA OBRATNEGA ELEKTRIČARJA

Osebni dohodki po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov centra.

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta. Pismene ponudbe s kratkim opisom dosedanjega dela pošljite na upravo ŠIKC Štore.

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij pri DS podjetja Železarna Štore

razpisuje naslednja prosta delovna mesta za:

1. **2 dipl. INŽENIRJA — elektro stroke**
   - **1 za šibki tok**
   - **1 za jaki tok**
2. **1 INŠTRUKTOR — metodik za Izobraževalni center**
3. **2 EKONOMISTA za delo v finančnem sektorju z dokončano ESŠ**
4. **KV ELETROMEHANIKE**
5. **KV STROJNE KLJUČAVNIČARJE**
6. **KV ORODNE KLJUČAVNIČARJE**
7. **KV KOVINOSTRUGARJE**
8. **ŽERJAVOVODJE**
9. **KEMOLABORANTE**

Ponudbe pošljite kadrovskemu sektorju do 1. marca t. l., razpis pa velja do zasedbe delovnih mest.

Upravni odbor Obratne ambulante Cinkarne Celje

razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

1. Zdravnik
2. Višja medicinska sestra
3. Bolničar(ka)

v obratni ambulanti Cinkarne Celje. Osebni dohodki po pravilniku Obratne ambulante. Razpis velja do zasedbe delovnega mesta. Nastop službe možen takoj. Prošnje pošljite na upravni odbor Obratne ambulante Cinkarne Celje.

ČASOPISNO PODJETJE »CELJSKI TISK« CELJE

zaposli takoj

kvalificiranega delavca v vzdrževalnem obratu

Pogoj: kvalificiran električar, ključavničar, ali delavec katere druge kovinske stroke. Prednost imajo kandidati, ki stanujejo v Celju in so odslužili vojaški rok. Ponudbe poslati v kadrovski sektor ČP »Celjski tisk«.

OBJAVE IN OGLASI...

KOMPAS OBVEŠČA

VABIMO NA NAŠE IZLETE:

Strokovnjaki frizerske obrti!

V Budimpešto — na internacionalni frizerspi šampionat (v času od 22. 3. do 24. 3.). Cena 24.500 din. Prijave sprejemamo do 20. februarja 1964.

VERONA — štiridnevni avtobusni izlet na mednarodni kmetijski velesejem; istočasno ogled Benetk; prijave do 10. februarja.

DUNAJ — štiridnevni avtobusni izlet na mednarodni spomladanski velesejem; odhod iz Ljubljane 15. in 18. marca; prijave do 26. februarja.

AZURNA OBALA — sedemdnevni avtobusni izlet v aprilu; istočasni ogled Milana, Torina in Genove; prijave do 29. februarja.

MILANO — štiridnevni avtobusni izlet na mednarodni velesejem v aprilu; istočasno ogled Benetk; prijave do 10. marca.

VARŠAVA — desetdnevni avtobusni izlet v aprilu; prijave do 10. marca.

MÜNCHEN — petdnevni avtobusni izlet na mednarodni obrtniški velesejem konec maja. Prijave do 5. aprila.

CARIGRAD — desetdnevni avtobusni izlet maja meseca; istočasno tudi ogled Sofije; prijave do 29. februarja.

RIM — SAN MARINO — sedemdnevni avtobusni izlet v času prvomajskih praznikov; prijave do 30. marca.

AVSTRIJA — ŠVICA — ITALIJA — sedemdnevni avtobusni izlet (Innsbruck — Zürich — Bern — Luzern — Milano) v času praznikov; prijave do 25. marca.

Pred vsakim izletom obiščite turistično podjetje Kompas — Celje. Organiziramo kolektivna potovanja in izlete po Jugoslaviji in v inozemstvo z modernimi turističnimi avtobusi, z rednimi in posebnimi vlaki, ladjami obalne in rečne plovbe in posebnimi letali. Kompas — Celje posreduje prodajo vseh vrst vozovnic za železniški, pomorski in letalski promet. Kompas posreduje v najkrajšem času nabavo potnih listov, vizumov ter menja tuja plačilna sredstva in sprejema depozite.

Kompas Celje daje brezplačno vse prometne in turistične informacije, prodaja razglednice, zemljevide, spominke, filatelistične znamke itd. Pred vsakim potovanjem se posvetujte v poslovalnici.

Se priporoča: Kompas — Celje
Tomšičev trg 1 — tel. 23-50

● GLEDALIŠČE

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE

Petek, 21. februarja 1964 ob 15.30: Alexandre Rivemale: REZERVIST. I. šolski abonma. Stojišča so še na razpolago.

Sobota, 22. februarja 1964 ob 19. uri Alexandre Rivemale: REZERVIST. Abonma za delovne organizacije in izven. Vstopnic vseh vrst je še dovolj na razpolago. **Predprodaja vstopnic v petek, od 17.30 do 19.30** na dan pred predstavo pa dve uri pred pričetkom.

Nedelja, 23. februarja 1964 ob 10. uri: Alexandre Rivemale: REZERVIST. I. nedeljski dopoldanski abonma. Stojišča so še na razpolago.

Petek, 28. februarja 1964 ob 19.30: Miha Remec: SREČNI ZMAJI. Premiera. Krstna uprizoritev. Premierski abonma in izven. Predprodaja vstopnic dan pred premiero in na dan predstave od 17.30 do 19.30.

Sobota, 29. februarja 1964 ob 19.30: Miha Remec: SREČNI ZMAJI. Sobotni abonma in izven.

● KUPIM

NOVEJŠE, rabljeno pohištvo, trodelno omaro, mizico s stoli, postelji z nočnimi omaricami, po možnosti na mesečne obroke kupim. Naslov v upravi lista.

KUPIM hišico v vrednosti 400 — 500 tisoč dinarjev v bližnjo okolici mesta. Naslov v upravi lista.

KUPIM dograjeno, ali delno dograjeno hišo v Celju ali bližnji okolici. Plačam takoj. Ponudbe na upravo lista pod šifro »Gotovina«.

V CELJU, Žalcu, Velenju, ali neposredni bližini, kupim stanovanjsko hišo ali manjše posestvo. Ponudbe na upravo lista pod šifro »Ugodno«.

NEDOGRAJENO manjšo hišo, manjše stanovanje, staro hišo, kupim, ali prevzamem v oskrbo tudi starejše ljudi. Ponudbe na upravo lista pod šifro »Vseljivo stanovanje«.

»COLIBRI« enosedežni, nov ali malo vožen, kupim. Koželj Jože, Celje, Partizanska 51.

● KINO

KINO SVOBODA ŠEMPETER
Od 22. do 25. februarja 1964 »Osvajač Marakaiba« — italijanski barvni film

KINO SEVNICA
22. do 25. februarja 1964 — »Valček toreadorjev«, angleški film

● PRODAM

NOV šivalni stroj »Bagat« ugodno prodam. Naslov v upravi lista.

VSELJIVO hišo z zemljo v Šentjurju prodam proti gotovini. Informacije pri Fendre, Zg. Hudinja 48.

JEDILNI kot; miza, kotna klop, 3 stoli in druge posamezne kose pohištva prodam ugodno zaradi selitve. Arzenšek Trubarjeva 39 (po 15. uri).

SPALNICO brez omare, dobro ohranjeno prodam. Čonč, Celje, Oblakova 6.

KUHINJSKO kredenco in dve posteljni mreži, vse v odličnem stanju prodam. Vengust Stane, Celje, Prežihova 6 (Otok).

KUHINJSKO opremo prodam. Naslov v upravi lista.

HIŠO z gospodarskim poslopjem in 3 ha zemlje prodam. Sartner Anton, Limbuš 164, Maribor.

KLAVIR s kovinsko konstrukcijo prodam ugodno. Ponudbe na upravo lista pod »Brezhiben«.

UGODNO prodam emajliran štedilnik — levi, s pokrovom in predalom. Naslov v upravi lista.

PRODAM 2 postelji z žimnatimi vložki in 2 nočni omarici iz orehove korenine. Naslov v upravi lista.

SENO prodam. Celje, Zg. Hudinja 34.

MOTOR MZ — 125 ccm prodam. Ogled od 6. do 14. ure vsak dan na dvorišču Slaščičarne »Zvezda«.

KRAVO — vozno — mlekarico, kopalno kad s pečjo, ročni voz in železni plug prodam. Prevolnik, Cesta v Laško 9 (Polule).

● SLUŽBE

BRIVSKO-frizerska pomočnica — mlajša moč išče zaposlitev, takoj ali po dogovoru. Naslov v upravi lista.

K BOLNI ženi, v Laškem iščem pošteno gospodinjo, po možnosti upokojenko. Pismene ponudbe na upravo lista pod šifro »Skupni dom«.

FRIZERSKO pomočnico in brivskega pomočnika s prakso, sprejme takoj ali po dogovoru »Komunalno obrtni center Velenje, EE — Brivnica in česalnica Velenje.

GOSPODINJSKO pomočnico sprejme takoj manjša družina. Plača dobro. Šoštaršič, Ljubljana, Šaranovičeva 14 — stolpnica A.

DVA vajenca sprejmem v uk, za kleparstvo n vodovodne instalacije. Franjo Dolžan, Celje, Linhartova 6.

GOSPODINJSKO pomočnico sprejme štiričlanska družina. Naslov v upravi lista.

IŠČEM varuhinjo ali gospodinjsko pomočnico, lahko začetnica. Poček, Ljubljanska cesta — pri mlekarni.

GOSPODINJSKO pomočnico sprejmem takoj v službo. Plača zelo dobra. Vprašati pri Golob, Miklošičeva 11, Celje — vsak dan po 14. uri.

● RAZNO

STAREJŠEGA moškega sprejmem na hrano in stanovanje. Naslov v upravi lista.

FRIZERSKO vajenko z dokončano osemletko sprejme: Frizerski salon, Hojnik Tilka, Laško.

INSTRUIRAM slovenščino in matematiko za srednjo šolo. Ponudbe na upravo lista pod šifro »Uspeh«.

OPOZORILO

PODPISANI opozarjam, da nisem plačnik dolgov, ki bi jih naredil moj sin Alojz. Podpečan Ivan, Šentjur Kranjčica 23.

DOBRO situiran upokojenec želi spoznati upokojenko ali uslužbenko. Ima stanovanje — in gre tudi na stanovanje. Ponudbe na upravo lista pod šifro» Obema boljše«.

VARUHINJO k 2-letnemu otroku za 8 ur dnevno sprejmem. Informacije: Kunc — »Etol«, Celje.

ENOSOBNO stanovanje v mestu zamenjam za dvosobno ali večje enosobno. Kovačič, Celje, Stanetova ulica 22 (od 15. do 18. ure).

SPREJMEM gospodinjsko pomočnico s popolnim znanjem vseh gospodinjskih opravil. Prejemki: 15.000 din. Informacije: Plečnikova 14 d ali telefon 27-16.

SPREJMEM dva vajenca za vodovodno instalacijo in kleparko obrt. Štok, Celje, Ulica 29. novembra 7.

● STANOVANJA

IŠČEM opremljeno sobo. Naslov v upravi lista.

● OBVESTILA

ŠOLSTVO

Zavod za poučevanje tujih jezikov v Celju otvarja svoj oddelek v Velenju. Začetni tečaji iz nemščine in angleščine se pričnо 1. marca. Prijave pošljite takoj Delavski univerzi v Velenju. Tečaji trajajo 4 mesece, na teden po 2 krat 3 ure, šolnina znaša za tečaj 26.000 din.

STROJEPISNI IN STENOGRAFSKI TEČAJI
Društvo stenografov in strojepiscev Celje, Trg Svobode 10/II vpisuje vsako dopoldne, popoldne pa od 17. do 19. ure in na administrativni šoli v začetni in nadaljevalni strojepisni in stenografski tečaj. Pohitite!

● KONCERTI

Sreda, 26. februarja:
IV. abonmajski koncert
violinist Rok Klopčič in pianist Marijan Lipovšek
Sreda, 11. marca:
V. abonmajski koncert
Désiré N'Kaoua, pianist iz PARIZA
Začetek koncertov je ob 19.30 v Narodnem domu.

Cenjene abonente prosimo, da poravnajo zapadli obrok.

Koncertna poslovalnica
pri Glasbeni šoli v Celju

ŽIVINOZDRAVNIŠKA DEŽURNA SLUŽBA

Od 22. do 29. II. 1964. Koželj Bojan, veterinar, Celje, Kocenova 2/II (pri Hotel Evropa), tel. 25-67.

ITA

IZLETNIK

PUTNIK BEOGRAD — IZLETNIK CELJE vas vabi na izlete:

— za 4 dni na Dunaj z ogledom spomladanskega mednarodnega velesejma v dneh od 15. marca do 22. marca 1964. Prijave sprejemamo do 26. februarja 1964.

— za 4 dni v VERONO na kmetijski velesejem za kmetijske strokovnjake in člane kmetijskih gospodarskih organizacij, ki bo trajal od 9. 5. do 19. 5. 1964. Prijave sprejemamo do 10. februarja.

— vabimo vas na naše standardne izlete za 2 dni v Benetke in TRST

— za en dan z avtobusom v TRST

— za en dan z avtobusom na Koroško.

VSE TURISTIČNE USLUGE VAM SOLIDNO NUDI IZLETNIK TURISTIČNA AGENCIJA, POSLOVALNCA CELJE, Titov trg 5 — nasproti avtobusne postaje, telefon 28-41.

ZAHVALA

Ob hudi izgubi naše nepozabne mame in žene

MATILDE VRECKO

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ji na kakršen koli način izkazali poslednjo čast in jo pospremili na zadnji poti.

Posebno zahvalo smo dolžni zdravnici Mileni Hudina, sosedom Plevnikovim, Stojanovim in Tinetu Zoharju, ki so nam v težkih dneh priskočili na pomoč.

Žalujoči mož Alojz, sinovi Ivo, Marjan in Lojze z ženo Vlasto.

Ob težki izgubi naše drage mame in stare mame

ANTONIJE TROBIS

se prisrčno zahvaljujemo vsem sosedom in znancem, ki so jo spremili na njeni zadnji poti in ji poklonili vence. Posebno se zahvaljujemo č. duhovščini ter vsem, ki so nam stali ob strani v težkih urah.

Žalujoče hčerke Pavla, Marija, Heda, Karolina in sin Slavko z družinami ter ostalo sorodstvo.

Širmec, Trbovlje, Hrastnik,
dne 11. februarja 1964.

Veliko nagradno žrebanje

KOMUNALNA BANKA CELJE s podružnico **CELJSKO MESTNO HRANILNICO** in ekspoziturami objavlja veliko nagradno žrebanje. V poštev pridejo vsi vlagatelji, ki bodo v času od 15. januarja do 31. marca 1964 vložili na hranilno knjižico najmanj 50.000 dinarjev in to vlogo vezali na odpovedni rok nad 12 mesecev.

Take vloge sprejema Komunalna banka Celje, Celjska mestna hranilnica in ekspoziture v Žalcu, Mozirju, Laškem, Slov. Konjicah, Šmarju pri Jelšah, Šentjurju, Brežicah, Videm-Krškem in Sevnici.

NAGRADE:

1 HLADILNIK

1 ELEKTRIČNI ŠTEDILNIK

1 TRANZISTOR

1 ELEKTRIČNI GRAMOFON

1 ELEKTRIČNI BRIVSKI APARAT

Razen žrebanja imajo vlagatelji še to ugodnost, da se njihove vloge obrestujejo po višji obrestni meri od 6 do 7 %.

Vlagajte svoje prihranke, koristili boste sebi in skupnosti!

Komunalna banka Celje

ŠPORT - ŠPORT - ŠPORT - ŠPORT

Košič najboljši

Letošnje srečanje smučarjev celjskega okraja ter tekmovalcev iz Zagreba in Zasavja je bilo posvečeno ne samo dvajseti obletnici pohoda Štirinajste divizije na Štajersko, marveč tudi spominu umrlega komandanta XIV. divizije Ivana Kovačiča-Efenke. Tako se je v nedeljo na Paškem Kozjaku zbralo okoli sto smučarjev, od izkušenih tekmovalcev do pionirjev, med katerimi je najmlajši Bračič iz Šoštanja imel komaj dvanajst let. Snežne razmere tekmovalcem niso bile naklonjene, kajti že po prvih spustih med vratci se je pokazala trava in zemlja. Zato tudi velike padcev in prav take odstopov. Ne glede na to, je spominsko tekmovanje doseglo svoj namen, saj je bilo tudi to srečanje športnikov uspela manifestacija v okviru proslav dvajsetletnice legendarnega pohoda Štirinajste. To obeležje je prišlo do veljave tudi na zaključni slovesnosti ob razglasitvi rezultatov in podelitvi spominskih daril, na kateri je med drugim spregovoril tudi predsednik okrajnega združenja borcev NOV, Jože Jošt.

Vsi tekmovalci so vozili na obeh slalom progah. Najboljši med njimi pa so dosegli naslednje rezultate:

ČLANI: 1. Košič 80.6, 2. Nunčič 82.6, 3. Pavel Cater 84.5, 4. P. Četina 88.2, 5. Kopinšek 90.9, 6. J. Četina (vsi Celje) 93.6, 7. Mejovšek (Zagreb) 95.6, 8. Agrež (Krško) 105.9, 9. Golob (Žalec) 109.0, 10. Ivanšek (Štore) 110.3 itd.

MLADINCI: 1. Senci 95.4, 2. Puhak (oba Zagreb) 99.3, 3. Švegl 104.2, 4. Rosina 111.4, 5. Vrečko (vsi Celje) 113.3, 8. Pokorny (gimn.) 135.1, 10. Ramšak (gimn.) 138.0 itd.

Skupina celjskih smučarjev na nedeljskem tekmovanju na Paškem Kozjaku. Od leve proti desni: Dominko Uršič, Janko Četina, Herbert Košič (zmagovalec tekmovanja), Peter Kopinšek, Peter Četina in Marjan Nunčič

ROSINA IN KRŠMANČEVA

Na smučiščih pod Tovstom je bilo v torek prvenstvo osnovnih šol celjske občine v smučanju. Udeležba je bila razveseljiva, saj je nastopilo nad 80 učencev in učenk iz 12 šol.

Učenci so tekmovali na progi 400 m s 140 m višinske razlike in 25 vraticami, učenke pa na 250 m dolgi progi, ki je imela pri 80 m višinske razlike 15 vratic.

UČENCI: 1. Rosina (III) 33.8; 2. Brilej (Štore) 37.9, 3. Žekar (III) 38.5, 4. Štor (Štore) 38.7, 5. Čebela (Polule) 40.8, 6. Cerovšek (III) 42.7, 7. Srebotnjak (Štore) 44.4, 8. Klančnik (Hudinja) 45.9 itd.

UČENKE: 1. Kršmanc 30.5, 2. Rajh 36.5, 3. Najžer 39.8 (vse II. osn. šola).

POMEMBNI ZMAGI

V prvem delu zimske republiške rokometne lige je reprezentanca Celja dosegla pomembni zmagi. Tako je v Ljubljani premagala najprej ekipo Tržiča 15:10, zatem pa še moštvo Pirana 8:5.

CELJSKI KEGLJAČI IZPADLI

Prvenstveno tekmovanje v republiški kegljaški ligi je končano. Člani celjskega železničarskega kegljaškega kluba se v tej konkurenci proti pričakovanju niso izkazali, saj so v končni oceni zasedli predzadnje mesto, zaradi česar bodo morali s tremi ostalimi moštvi na repu lestvice zapustiti republiško ligo. Naslov republiškega prvaka pa si je pridobilo moštvo mariborskega Branika.

V zadnjih dvobojih so se Celjani pomerili z ekipo kranjskega Triglava. V obeh srečanjih so zmagali Kranjčani, tako v Mariboru s 6887:6460 (Lubej 884, Vanovšek 828) kot v Celju s 6805:6468 (Smon 850, Vanovšek 837).

OKRAJN OPRVENSTVO OSNOVNIH ŠOL V SMUČANJU

Na smučiščih pri Svetini nad Štorami bo v nedeljo, 23. t. m. ob 11. uri okrajno prvenstvo osnovnih šol v veleslalomu. To bo pravzaprav zaključna prireditev letošnjih številnih smučarskih šol in tekmovanj. Na prvenstvu bodo nastopile občinske reprezentance — po 5 pionirjev in po štiri pionirke iz vsake občine.

SMUČANJE V LAŠKI OBČINI

Letošnje zime so bili zelo veseli otroci, ki so imeli obilo priložnosti za razvedrilo. Naklonjenost zime so izkoristila razna društva in omogočila mlajšim smučarjem udeležbo na tečajih. Tako tudi v laški občini niso zamudili te priložnosti. Na pobudo in s finančno podporo občinske zveze za telesno kulturo, občinskega odbora društva prijateljev mladine in SZDL so bili izvedeni začetni smučarski tečaji v Radečah, Zidanem mostu, Henini, Rimskih Toplicah in Laškem ter nadaljevalni smučarski tečaj na Gorah pri Hrastniku. Skupno je bilo na vseh tečajih 160 otrok. Podatek pove, da organizatorjem ni uspelo zajeti večjega števila otrok, to pa predvsem zaradi pomanjkanja smučarske opreme, ki je iz leta v leto dražja. Zelo razveseljivo pa je, da so se teh tečajev udeležili tudi otroci z okoliških šol.

Tečaj na Gorah pa je pokazal, da bi v bodoče kazalo organizirati več podobnih šol, saj so se otroci prav tu naučili ne samo tehnike smučanja, marveč so se spoznali še z mazanjem smuči, z nesrečami v gorah, s smučarsko opremo itd.

Še beseda o domu na Gorah. Dom je nov in večini ljubiteljev gore malo znan. Je pa lep, čist in prostoren ter nudi gostom popolno udobje. Posebno mikavna je velika terasa, ki je za sončenje idealen prostor, poleg tega pa nudi turistu lep razgled na Zasavje. Pozornosti vredna je tudi postrežba ter lep odnos oskrbnika do gostov.

K. S.

STRELCI V OKRAJNI LIGI

Po petem kolu okrajne strelske lige je vrstni red najboljših ekip takle: I. skupina: Tovarna pohištva, Brežice 7466; II: Branko Ivanuš, Celje 8350, Dramlje 7746; III: Tone Meliva, Slov. Konjice 8117, Strmec 7802; IV: Štore 7447, Rečica, Laško 6950; V: Vojnik 7855; VI: Tempo, Celje 8367, Ingrad 7780; VII: Zreče 7049; VIII: Gozdar, Brežice 7652, Avtoobnova 7380, Usnjar, Šoštanj 6398; IX: Miličnik, Celje 6856; X: Celuloza, Krško 7797, Stane Rozman, Brežice 7698 itd.

Vse navedene ekipe, razen v osmi skupini, so zabeležile po pet zmag iz petih nastopov, le v osmi skupini sta prvi dve ekipi zabeležli po en poraz, medtem ko je imel šoštanjski Usnjar en nastop manj.

PEŠEC - OKRAJNI PRVAK

V nedeljo je bil v Celju šahovski brzoturnir za naslov okrajnega prvaka v letošnjem letu. Tekmovanja se je udeležilo 32 igralcev iz Celja, Žalca, Konjic, Rog. Slatine, Rogatca, Štor, Krškega in Velenja.

Prvo mesto si je pridobil bivši mladinski prvak Slovenije, Franc Pešec iz Celja; za njim pa so se zvrstili: Jano Bervar, Zvone Draksler, Zvone Strajher (vsi Celje), Franc Brinovec (Žalec), Stane Pertinač (Celje), Karel Janežič (Štore), Dušan Kaučič (Celje) itd. Medtem ko je v prvi tolažilni skupini zmagal Djurkovič iz Rogaške Slatine pred Bezenškom iz Konjic, sta si v drugi prvo mesto razdelila Borovšak iz Celja ter Godec iz Velenja.

NOVI ČLANI AD KLADIVAR

Z datumom 12. februarja je atletski svet AD Kladivarja prijavil pri pristojnih telesnovzgojnih forumih v Celju poleg ostalih tudi naslednje nove člane: Martina Štajnerja, srednjeprogaša, ki prihaja iz mariborskega Branika, šprinterja Janka Muca ter Zlato Podmiljščakovo, mladinsko državno prvakinjo na 800 metrov, ki sta doslej startala za Branik. Poleg tega je pristopnico za AD Kladivar podpisal še državni rekorder v teku na 10.000 metrov, Franc Cervan, ki je bil doslej član ŽAK Maribor. In končno, novi član celjskega atletskega kolektiva je postal tudi metalec kopja, Marjan Spilar, ki je bil doslej član Ljubljanske Olimpije-Svobode.

TUDI IVO BLEKAČ

Nogometaši celjskega okraja so pred kratkim dobili dva zvezna (začasna) sodnika. Razen Marjana Goleža je izpit zveznega nogometnega sodnika opravil tudi Ivo Blekač iz Šoštanja. Tako sta se prvima dvema zveznima sodnikoma po vojni v celjskem okraju Janku Vagnerju ter Mirku Presingerju zdaj pridružila dva iz mlajše generacije.

BELI : MODRI 5:4

Namesto proti Žalcu so se v nedeljo pomerili med seboj nogometaši Kladivarja, ki so na pomožnem igrišču za Glazijo pokazali kar zadovoljivo formo. Zmagali so beli z rezultatom 5:4.

VALTER ŠTAJNER TRENER AD KLADIVARJA

Te dni je vodstvo AD Kladivar podpisalo pogodbo z nekdanjim svojim članom in funkcionarjem Valterjem Štajnerjem, ki sicer trenutno živi v Mariboru, ter mu poverilo nalogo poklicnega atletskega trenerja. Tako so se končala prizadevanja najmočnejšega atletskega kolektiva v državi, da dobi svojega stalnega trenerja.

CELJSKI JUDOISTI PETI

Četudi so člani judo sekcije celjskega Olimpa izgubili zadnje srečanje v okviru slovenske lige proti mariborskemu Braniku z visokim rezultatom 20:4, so v končni razvrstitvi osmih moštev svojili častno peto mesto.

USPEL OBRAČUN CELJSKEGA KONJENIŠKEGA KLUBA

Pred kratkim je konjeniški klub Celje položil obračun svojega dela za preteklo leto. Uspelemu obračunu dela je prisostvoval tudi predsednik republiške Konjeniške zveze tov. *Jaka Avšič*, nadalje zastopniki sosednjih konjeniških klubov, predstavnik občinske zveze za telesno kulturo Celje in drugi.

Iz vsebinsko bogatih poročil predsednika in ostalih poročevalcev ter pestre razprave je bilo razvidno, da je bilo delo klubá v lanskem letu obsežno in uspešno.

Razveseljivo je, da so v razpravo aktivno posegli tudi mladinci, ki so dali marsikak dober predlog.

V programu dela za tekoče leto je predvidena tudi selitev oziroma premestitev lokacije kluba na Ložnico. Razen tega so predvideni nastopi v Celju ter po eden na sektorjih Šentjur—Šmarje, v Savinjski dolini, v posavskih občinah pa tudi na republiških in zveznih prireditvah.

Po razrešnici so poleg dosedanjih zaslužnih članov kluba izvolili v upravni odbor tudi več mladincev.

R. F.

NAMIZNI TENIS V GRIŽAH

Partizan Griže je skupno s šolo med redkimi društvi, ki se brez telovadnice in drugih lastnih prostorov ter mora zato le gostovati ob primernem razumevanju v šoli ali domu Svobode. Zaradi tega sta v zimskem času aktivnejši smučarska dejavnost in namizni tenis.

Tako so pred kratkim po uspelem smučarskem tečaju priredili še društvene tekme. Kmalu za tem pa je društvo priredilo propagandni ekipni turnir v namiznem tenisu. Odziv je bil prav lep, saj je na njem sodelovalo 20 ekip s šestnajstimi tekmovalci. Medtem ko so med pionirji in mladinci zmagali Celjani, so bili pri članih najboljši Zalčani, pri članicah pa tekmovalke iz Smartnega ob Paki.

Po odlični udeležbi in lepi kvaliteti lahko sklepamo, da je med mladino veliko zanimanja za to igro z malo belo žogico. Žal pa nekatera društva in šole ne posvečajo dovolj pozornosti in ne nudijo zaželene možnosti za večji razmah te igre, ki bi se lahko močno razširila zlasti med ženskimi oddelki. Zato bi bilo priporočljivo, da bi naša društva prirejala več podobnih turnirjev.

Po smučanju se prileže tudi takle počitek

UTEMELJENA INTEGRACIJA - DA NEUSTREZNE METODE - NE

(Nadaljevanje s 3. strani)

Krog molčanja se je s posledicami vrnil v izhodišče.

Tovariš Repič, predsednik gospodarske zbornice je v razgovoru dejal: **»Še včeraj mi je direktor podjetja Usnje zatrjeval, da je za združitev, danes pa slišim, da je podjetje že integriralo s tovarno usnja Konus v Slov. Konjicah. Trgovsko podjetje Center pa se nagiba k združitvi s Prehrano v Ljubljani.«**

Postalo je torej popolnoma jasno, da tako v vrstah železninarjev kot drugod ne bo prišlo do nameravanih združitev. In nenadoma so se odnosi včerajšnjih partnerjev spremenili. Prizadeti imenujejo to spremembo: gospodarski pritisk: Baje ga je čutiti v dopisu Kovinotehne Železninarju.

»Na podlagi sklepa delavskega sveta z dne 30. 12. 1963 odpovedujemo, v smislu določbe 3. točke najemne pogodbe z dne 15. 2. 1960. predmetni lokal »Labod« ...«

O tem bo odločalo sodišče, Železninar pa bo težko brez tega lokala. Direktor Železninarja, **Rudi Grivič**, pravi, da so se ustno dogovorili, da bo lokal, ki jim ga je prenovila Kovinotehna po odplačilu dolga za obnovitev z najemnino prišel v trajno uporabo Železninarja. Razgovor je potekal z direktorjem Kovinotehne in podpredsednikom občinske skupščine.

Predsednik občinske skupščine Celje **Marjan Učakar: »Kot direktor Kovinotehne sem se pogovarjal o tem. Železninarju smo napravili uslugo, da smo mu obnovili lokal, ker niso imeli lastnih investicijskih sredstev. O drugem se nismo menili.«**

Direktor Kovinotehne **Beno Krivec: »Ko sem bil podpredsednik, smo govorili o tem lokalu. Poslopje je prevzela Kovinotehna, lokal obnovila in ga dala v najem. Kako sta se direktorja pogovarjala dalje, ne vem.«**

Ni pa le posredi odpoved. Nenadoma je tovarna emajlirane posode sporočila Železninarju, da bo blago odslej dobival pri Kovinotehni (za tovarno pravilno, kajti kupec ni zanimiv!), sočasno pa so zvedeli tudi v Tehnomercatorju, da bodo potrebne količine cinkovega belila vnaprej dobili pri grosističnem podjetju Kovinotehni.

K sreči je ta zadeva dobila svoje normalno obličje in napak bi bilo, če bi se nesoglasja vodilnih v podjetju prenesla sedaj na delavce. Poslovna tajnost je bila »udarec« samoupravnim pravicam delavcev in njene posledice žal čutijo tudi slednji. Ali nas je trenutno izjalovljeni poizkus le naučil, da ni dobro vsega opravljati po reku: »Navada je železna srajca!«

Jože Klančnik

FOTOKRONIKA

CELJE JE DOBILO SVOJO MORNARICO

Ladja, ki jo vidite na sliki je v resnici samo prototip. Pripeljali so jo simpatični »Žabarji« za poživitev pustnega karnevala, ki je bil že tako in tako zelo »pester«. Zlobni jeziki pa trdijo, da ideja o celjski poulični mornarici ni niti tako napačna, kajti možnosti za njen razvoj so velike. Vpričo obilice vode, ki curlja s skoraj vseh streh bi bilo to verjetno najpraktičnejše vozilo in zaščitno sredstvo pešcev ... Namesto zastarelih, redkih avtobusov.

NASELJE OTOK DOBIVA POPOLNEJŠO PODOBO

Navzlic zimskim dnem, ki so se spremenili že skoraj v pomladne, so se začela gradbena dela na novih stolpnicah in stanovanjskih blokih v novem celjskem naselju Otok. Gradbeniki so se letos dobro oprijeli dela. Zaključna dela na novi osnovni šoli so v teku. Stanovanjska bloka izza cerkve že tudi stojita. Otočani pa že nekaj dni opazujejo hitro rast novogradnje izpred nebotičnika.

POMENEK MED ODMOROM

Posnetek prikazuje dijake, člane kulturne komisije celjske gimnazije v odmoru med njihovim delovnim sestankom. Kljub temu, da kulturno skupino sestavljajo dijaki iz obeh smen, so pripravili nekaj uspelih prireditev, med katerimi izstopa Večer Kajuhovih pesmi, Večer umetniške besede in program Prešernove proslave.

CELJE JE MODERNO MESTO

Bežen opazovalec sicer tega ne ugotovi na prvi pogled, vendar ga že nekaj opravkov po mestu prepriča v to. Vzamimo naprimer samo flouroscenčne napise. Ste jih kdaj prešteli? Ste morda prešteli samo tiste, ki svetijo? Ne mučite se. Teh je večina, vendar lastnike sploh ne motijo. Sicer pa še en dokaz. Posnetek prikazuje gnečo avto-avtomobilov na Mariborski cesti. Upoštevajmo, da smo sredi zime, kaj bo šele poleti.

nani

400 učencev v dveh športnih društvih

Na obeh osnovnih šolah v Slovenskih Konjicah je zelo razgibano športno življenje. S pomočjo uprav obeh šol, Partizana ter občinske zveze za telesno kulturo je bilo pred tremi dnevi ustanovljeno šolsko športno društvo na drugi, lani pa še na prvi osnovni šoli. V sekcijah za košarko, atletiko, smučanje, rokomet, namizni, tenis, streljanje, šah in planinstvo sodeluje nad 400 učencev. Sekcije vodijo pionirji sami ob pomoči članov Partizana. Tako učenci prirejajo medrazredna tekmovanja in pomagajo vzdrževati igrišča. Takšno delo je prineslo že lepe uspehe. Tako so prav lepe rezultate zabeležili na občinskih in okrajnih tekmovanjih. Člani sekcije za namizni tenis so bili tretji na republiškem prvenstvu, člani planinske sekcije pa so izvedli pohod na prizorišče boja Pohorskega bataljona, medtem ko se štirje pionirji udeležili zbora mladih planincev na Kozari. Vsi pa si želijo ugodne razvrstitve v tekmovanju JPI.

Za uspešnejše delo bi v obeh šolskih športnih društvih potrebovali več rekvizitov. Učenci druge osnovne šole so sami opravili zemeljska dela pri urejevanju novega rokometnega igrišča. Žal dela ne bodo končana, ker pač nimajo denarja.

J. G.

RADIO CELJE

Tudi v tednu od 24. februarja do vključno 1. marca bo celjska kronika na sporedu vsak delavnik ob 17.00, obvestila ob 17.10, plošče po željah ob 17.35, zabavna glasba in reklame pa ob 17.45. Posebne govorne oddaje pa bodo po naslednjem vrstnem redu:

— **ponedeljek**, 24. februarja: športni pregled ob 17.25;
— **sreda**, 26. februarja: šola za starše ob 17.25;
— **črtetek**, 27. februarja: radijska univerza ob 17.25;

Glasbene odaje pa se bodo zvrstile takole:

— **ponedeljek** — vokalni kvartet »Four Aces«;
— **torek:** Zadovoljni Kranjci in kvintet Borisa Kovačiča;
— **četrtek:** glasba Franca von Suppeja;
— **petek:** moški zbori;
— **sobota:** za prijeten konec tedna.

V nedeljo, 1. marca pa bo spored celjske radijske postaje takle:

12.00 pogovor s poslušalci, 12.15 naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 12.25 jugoslovanska zabavna glasba ter 12.45 — Franc Godler, polkovnik: Bilo je pred dvajsetimi leti. Spomini na pohod XIV. divizije na Štajersko.

In še to — spored celjske radijske postaje lahko poslušate na srednjem valu 202 metra.

DOBER ZAČETEK

Strelska družina Loka pri Zidanem mostu je bila ustanovljena šele v maju lanskega leta. V njej sodeluje največ mladine, ki kaže veliko zanimanje za ta šport. Družina je vključena tudi v okrajno strelsko tekmovanje.

V sevniški občini so poleg družine v Loki še tri strelske organizacije v Sevnici ter ena v Krmelju.

S. S.

ZAŠČITA PRED ATOMSKIM OROŽJEM

Pretekli teden je celjska gimnazija priredila za svoje dijake v dvorani kina »Union« kratko predavanje pod naslovom »Zaščita pred atomskim orožjem. Predavala je ing. Jugova. Mladina je spremljala predavanje z velikim zanimanjem.

TEDNIKOV ROMAN — HUMORESKA — SLIKANICA — ROMAN — HUMORESKA — SLIKANICA — TEDNIKOV ROMAN —

7

Na njegovi dlani je ležalo okroglo ogledalce.

»Končno otipljivo dejstvo, kajne,« se je zasmejal Clay.

Heppel si je previdno ogledal najdbo. Na steklu se je jasno videl prstni odtis. Detektiv je brž segel v žep, potegnil iz njega modro škatlico in spravil ogledalce vanjo. Poklical je stražnika in mu naročil naj pošlje s posebnim slom najdbo nemudoma na Scotland Yard.

»Čez dve uri bomo vedeli, če je prstni odtis Rothmannov ali ni.«

Clay se je zamislil.

»Zakaj, v imenu Conana Doyla,« je rekel in gledal pod strop, »zakaj ima častitljiv član parlamenta v zaklenjenem predalu ogledalce za pol groša?«

Rekel sem, da je to mogoče naključje.

»Pri tem starem dlakocepcu ni bilo nič naključje. Niti ošiljen svinčnik. Oglejte si to sobo!«

»Mogoče spomin...«

»Ne bodite smešni! Take krame za lordovih mladih let še sploh ni bilo.«

Porinil je roke globoko v žep in se pričel sprehajati po sobi.

»Zakaj, moj dragi Dale, lahko koristi ogledalce mimo svoje običajne rabe?«

Tega nisem vedel.

»In vendar ste najbrž že bili na vojski.«

»Periskop? Ali mislite...«

»Ne, tega ne mislim. S takšnim ogledalcem lahko dajemo signale.«

Misel, da bi bil baron sedel za svojo pisalno mizo in nekomu na terasi pošiljal svetlobna zamenja, se mi je zdela smešna.

»Kaj pravzaprav mislite?« sem vprašal. Toda Lucien Clay ni odgovoril.

Bodita tako prijazna in mi pomagajta premakniti pisalno mizo,« je tedaj rekel Heppel.

»Rad bi vedel, zakaj je to storil!« je zamrmral detektiv, ko smo porinili mizo nekaj čevljev proti levi.

Pogledal sem na debelo preprogo in opazil osem odtisov: štiri na mestu, kjer je pisalna miza pravkar stala, poleg njih pa štiri globlje.

Heppel je pokleknil.

»Tule je miza pred kratkim stala in sicer dolgo časa.«

Pogledal sem Claya, toda ta se je sprehajal po sobi in nekaj brundal.

»Kdo je premaknil pisalnik in zakaj?« je vprašal Heppel.

»Mogoče so ga premestili zato, da bi bil bliže pri ognju,« sem rekel.

Detektiv je stopil h kaminu in pogledal vanj.

»Letos v tem kaminu še ni gorelo.«

Clay je obstal in strmel v odtise. Toda rekel ni nič.

»Mogoče nam bo lahko sluga povedal, zakaj so premaknili mizo,« je menil Heppel.

Clay si je medtem pazljivo ogledoval knjižne police.

»Pridite sem, inšpektor. Oglejte si tole!«

Pokazal je na vrsto knjig levo od kamina.

»Kaj?«

»Dobro si oglejte tele knjige!«

Na polici je stala zbirka Dodsleyjevih dram, vezana v telečje usnje. Manjkal je zvezek, na njegovem mestu pa je bila majhna knjiga.

Heppel je rekel, da jo je postavil tja najbrž stari lord sam.

»Tedaj je imel za to tehten razlog.«

»Postavil je pač knjigo na prazno mesto.«

Slikar ga je obupano pogledal: »Bog vam pomagaj, mar si niste ogledali te sobe! Zdaj pa mi govorite, da je človek, ki je vsak dan tu delal, pri vsej svoji bolestni pedantnosti ravnodušno gledal knjigo na napačnem mestu!«

Detektiv je skomignil z rameni.

»Ko sem vam povedal, da Rothmann ne more biti morilec, mi niste verjeli, in zdaj ste prav tako trmasti, ko gre za značaj starega Baxterja. Malenkosti so najzanesljivejše spričevalo! Dlakocepec je vedno dlakocepec in ne samo včasih. Ali si lahko predstavljate skopuha, ki bi pustil ključe od svoje blagajne na mizici v predsobi, sladkosnedneža, ki bi odklonil povabilo na sijajno pojedino ali klepetuljo, ki bi ohranila tujo skrivnost zase?

Detektiv je prijazno vprašal, če Clay misli, da je starega Baxterja zadela kap, ko je videl knjigo na napačni polici.

»Što hudičev, ali ste res tako trde glave! Stari Baxter je bil predvsem pedant! Zanj je bil užitek, da je položil vsak predmet na svoje mesto.

Sleherna malenkost v tej sobi vam to pripoveduje. Razen te knjige.«

»Kako se knjiga imenuje?« sem vprašal.

»Crimes des Rois,« je bral Clay, ki je bil stopil na stol.

»Mislite, da je lord Arthur premaknil knjigo?« je vprašal Heppel.

»Mogoče jo je prestavil morilec,« je odvrnil Clay in vzel knjigo s police.

»In zakaj je ne bi prestavil kdorkoli, ki je bil slučajno v sobi?«

»Ker bi jo kdorkoli ne bil popackal s krvjo!« je vzkliknil Clay.

Heppel je vzel knjigo in si ogledal temen madež.

»Niti enega prstnega odtisa,« je izjavil, ko je potresel platnice z vijoličastim praškom.

Heppel je skrbno preiskal še ostale police in našel med nekakšnimi starimi francoskimi memoarji manjkajoči zvezek.

Clay ga je prelistal.

»Tu imate zdaj vaše otipljivo dejstvo!« je rekel in pomolil detektivu pod nos košček modrega papirja.

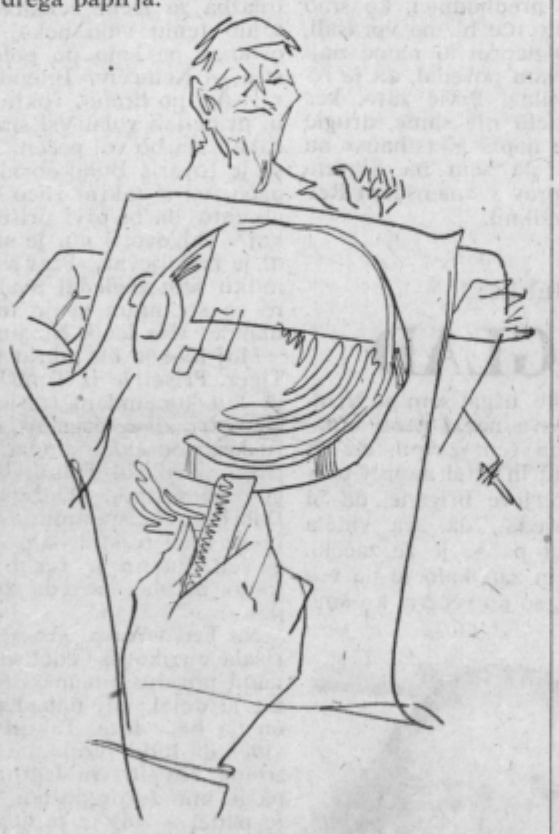

SEDMO POGLAVJE

Detektiv je vzel listek in ostrmel. Pogledal sem mu preko rame. Na listku je bila z ogromnimi črkami napisana beseda AUSTRIA.

Heppel je položil listek na polo belega pivnika in si ga ogledal skozi povečevalno steklo.

»Črnilo se zdi precej sveže.«

Ko je nekaj časa brezuspešno poskušal, da bi odkril na papirju prstne odtise, je žalostno vzdihnil: »Morilec, kdorkoli je že bil, je za moj okus skoro preveč obziren. Vsake stvari se je lotil v rokavicah.«

Spravil je papir v listnico.

»Mislim, da nam požirek čaja ne bi škodil. Kaj menite?«

———

Družbo smo našli v jedilnici za mizo.

Sir John si je pravkar mazal na kruh surovo maslo. Nisem si mogel kaj: pogledal sem, v kateri roki drži nož. Držal ga je v desni.

Sedel sem poleg miss Eyre.

»Vse skupaj se mi zdi kakor môra,« je vzdihnila.

Prizadeval sem si, da bi jo razvedril; zato sem ji skušal na smešen način opisati moje srečanje z Luceinom Clayem.

»Gotovo sem bil temeljito pijan, ker sem mislil, da vas bom lahko za karkoli uporabil,« mi je rekel Clay smeje.

»Zdaj imate priliko, da naslikate Delio,« je rekla Sophie de Manca.

»Z veseljem, če bom imel čas.«

»V pastelu, kajne,« je dodala in hotela s tem povedati, da sega njeno poznavalstvo vse do slikarske tehnike.«

»Pasteli niso trajni,« je pripomnil Lewis Hope, ki se je štel za izobraženega gentlemana. »Škoda, da smo izgubili spoštovanje do materiala, s katerim se je srednji vek zapisal v zgodovino slikarstva. Gerard Dou je po prstih prihajal v svoj atelje, da bi ne vzdignil preveč prahu. Potem je dolgo mirno čakal, da se je ves prah polegel, in šele potem prijel za čopič.«

»Ubogi Dou!« je rekel Clay. »Koliko časa je izgubil. Škoda, da v srednjem veku še niso poznali sesalcev za prah.«

Opazoval sem omizje. Zdelo se mi je nemogoče, da bi kdo izmed teh ljudi zakrivil zločin. Heppel je imel gotovo prav. Tega ni mogel storiti nihče drugi kot Rothmann.

Po čaju je vprašal detektiv lorda Johna, če lahko zasliši prvega slugo.

»Seveda,« je odvrnil lord John. »Takoj ga pokličem.«

»Ko bom z njim opravil,« je rekel opravičujoče Heppel, »bom prisiljen prositi še vas, da mi žrtvujete vsaj nekaj minut.«

Clay Heppel in jaz smo se molče vrnili v knjižnico. Medtem se je bilo stemnilo in detektiv je prižgal namizno svetilko, ki je stala na pisalniku. Vsedel se je tako, da je ostal v senci, sogovornikov stol pa je postavil v polno luč.

Na fotelj ob steni se je zleknil Lucien Clay.

Ko je prišel sluga in sedel Heppelu nasproti, je rekel inšpektor poglasno: »Kdaj ste v ponedeljek povečerjali?«

»Ob devetih.«

»Kako dolgo je gospoda še ostala pri mizi?«

»Približno četrt ure, sir.«

»Potem ste pospravili?«

»Da, sir. Ko sem prišel v jedilnico, je Mr. Hope pravkar odhajal na teraso.«

»Je pustil vrata za sabo odprta?«

»Sam sem jih zaprl za njim, sir, in jih zapahnil. Ko sem končal z delom, sem zaklenil tudi jedilnico in spravil ključ v žep.«

»Zakaj?«

»Vino ni bilo zaklenjeno. Sir Arthur je bil pri teh rečeh zelo natančen.«

»Kje ste bili, ko je pozvonil Mr. Johnstone?«

V sobi za služinčad, ki je bila vsa tam, razen tretje sobarice, ker je bila na dopustu.«

»Ste gospoda Johnstona videli že kdaj prej?«

»Ne, sir.«

IZJAVA

Svojo ženo ne pretepam, to moram povedati takoj na začetku; nekateri ljubeznivi sosedje in znanci so o najinih skrivnostih dosti bolje poučeni kot midva in so na podlagi našega razbitega lestenca ugotovili, da sem surovina. Vsem, ki prihajajo k nam, ki najprej pogledajo lestenec, potem pa z očmi, polnimi sočutja, pošiljajo ženi izraze svojega najglobljega sočutja, sporočam sledeče:

A. Ko sta nekega večera ugasnili dve žarnici in ko ju nikakor nisem mogel odviti, ni kazalo drugega, kakor da poiščeva človeka s kvalifikacijo. Tu ne morem podrobno popisati vseh zvijač, ki sva jih uporabila, da bi človeka z ustrezno kvalifikacijo odkrila, ga zvabila v najino stanovanje in ga s prošnjo ali grožnjo pripravila do tega, da nama popravi lestenec.

B. Nekega dne je žena z zmagoslavnim obrazom izjavila, da je našla strokovnjaka, ki ni katerisibodi fičfirič, kakršni dandanašnji v imenu servisov ogrožajo imetje državljanov, marveč obrtnik starega kova, kakršni živijo malone samo še v ustnem izročilu, z eno besedo strokovnjak nad strokovnjaki, ki vam na primer popravi uro tako temeljito, da si do smrti ne zaželite več urarja.

C. Ko se je strokovnjak pojavil pred vrati, so me popadli črni dvomi. Izpod zamaščene kape, ki bi prekuhana dala juho za pet oseb, je kot izvesek za boj proti alkoholu štrlel rdeč nos in so mežikale vodene oči, kakor da so nejevoljne, ker morajo gledati. Moje temeljno načelo človekoljublja, da obleka ne dela človeka, je doživelo resno preizkušnjo. Ženo sem vprašal, če ga je našla v muzeju elektrotehnike, kjer je predstavljal prvega vseh pionirjev za električne napeljave na divjem zahodu. Odločno me je zavrnila, da sem malomeščan in da bi za Sokrata ne dal počenega groša, kdor bi ga sodil po njegovi zunanjosti. Spričo tako močnega argumenta sem se zadovoljil s pripombo, da Sokrat ni popravljal lestencev.

D. Strokovnjak je stopil na stol, toda žarnica tudi pod njegovim strokovnim prijemom ni popustila; zato jo je razbil in se s kleščami zagrizel v tisto, kar je s strokovnim izrazom imenoval »fasnga«. Delo je napredovalo, kajti pločevinasti ostanek žarnice se je v najkrajšem času tako skrotovičil, da bi ga — po izjavi našega strokovnjaka — sam hudič več ne mogel izvleči. Ko se je stanje dotorej zamotalo in ko vsi svetniki in vsi hudiči, kar jih je klical na pomoč, nikakor niso hoteli pomagati, je po kratkem preudarku izjavil, da je delo dozorelo do tiste stopnje, ko ne kaže drugega, kakor razbiti stekleni senčnik. Pomislil sem, da mogoče goji globoko sovraštvo do modernih lestencev. Potem me je poslal v mesto po novo »fasngo«. Njegovi razdiralni nagoni so se v času moje odsotnosti široko razmahnili. Ko sem se vrnil, je opravil že z drugim krakom in se je pripravljal, da uniči tretjega. Lestenca nisem več spoznal. Podoben je bil polipu ali drevesu, ki je preživelo atomski napad. Strokovnjaka sem odločno pozval, naj nemudoma zapusti svoj položaj, čemur je ugovarjal in me hotel strokovno prepričati, da je tudi tretji krak nujno potreben popravila, končno pa je menda spoznal, da je mojega potrpljenja konec, stopil s stola in izjavil, da tako prekleto bedastega lestenca še v svojem življenju nikjer nikoli ni videl, kar sem mu rad pritrdil. Rekel je, da bi bilo treba lestenec docela predelati, nakar sem ga vprašal, če ga misli predelati v staro železo, v moderno plastiko ali v televizijsko anteno. Rekel je, da je zaslužil štiristo dinarjev, kar je za tolikšen trud pravzaprav malo. Dal sem mu jih petsto in ga vrgel skozi vrata.

E. Žena je izjavila, da se ji stari možiček smili in da je napravil, kar je pač mogel, na kar sem odvrnil, da je napravil več kot je mogel in kot se mi je kdaj sanjalo, da bi lahko tak možiček napravil. Toda če na vsak način hoče, ga pokličem nazaj, kajti imava še električno peč, radio, osem stikal, hladilnik, budilko, pekač in sesalec za prah. Če je prepričana, da ga bodo tolikšne žrtve popolnoma osrečile, se rad odpovem vsemu in se naselim v vinskem sodu.

Neki zelo široko razgledani prijatelj, ki se spozna na umetnost, mi je predlagal, naj možička še enkrat pokličem, podvržem lestenec nadaljnjemu popravilu in ga potem prodam kot plastiko z naslovom: »Propad cehovskega obrtništva«. Misel se mi zdi vabljiva.

W

SPOMINI UDELEŽENCEV POHODA XIV.... SPOMINI UDELEŽENCEV POHODA XIV.... SPOMINI UDELEŽENCEV POHODA XIV.... SPOMINI UDELEŽENCEV POHODA XIV....

DR. IVAN KOPAČ — PAUČEK, RAVNATELJ SPLOŠNE BOLNIŠNICE V CELJU:

Juriš na Federmausu

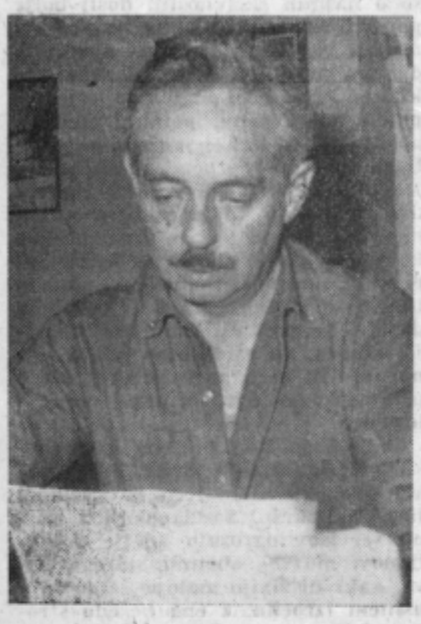

»Odgovoriti, kateri dogodek pohoda XIV. divizije čez Štajersko je bil zame najtežji, je zelo težko. Ves pohod je bil namreč en sam izredno težak dogodek, ki ga je skoraj nemogoče tako na kratko absolvirati. Toda danes, ko vidim tu tudi tovariša Bunca, Rudija, sem se spomnil tiste hude, težke borbe v podnožju Federmausa. Takrat sem bil namreč priča mnogim pretresljivim in razburljivim prizorom, ki jih še danes nisem pozabil. No, in v enega izmed njih je bil zapleten tudi Rudi,« se je dr. Kopač nasmehnil vedremu možu, ki mu je sedel nasproti.

»Po napornem maršu, ki je trajal vso noč, smo prišli do majhne koče, ki mi jo je komandant Franc Bobnar-Gedžo določil za ranjence. Še dobro se spomnim, da je neka stara ženica ranjenim fantom skuhala žgance in prežgano juho, ko je že od nekod pritekel kurir in nam povedal, da so nasprotni breg zasedli Nemci. Hitro smo zbrali ranjence — nekaj smo jih naložili na mule, nekaj na nosila, kakor smo pač mogli v tisti naglici — in pohiteli proti položajem naše trinajste brigade. Nemci so z nasprotnega brega že užgali po nas. Ubili so nekaj ranjencev. Nikdar ne bom pozabil, da sem takrat izgubil tudi svojega najboljšega prijatelja in pomočnika — zobotehnika Draga Bernarda, ki so ga Nemci ranjenega ujeli. Kasneje smo zvedeli, da so ga nekaj tednov za tem v Zrečah ubili kot talca; grob pa si je moral skopati sam.

Ko sem torej prišel do komandanta, mi je ta takoj ukazal, naj grem s svojimi ljudmi na Federmaus, kamor bodo pošiljali ranjence. Ščitili pa nas bodo vsi. No, tja je tedaj prišel tudi Rudi Bunc s svojimi borci.

Čakali smo na kosilo, ko so se kdo ve od kod čisto v našo bližino prikradli Nemci. Še dobro se spomnim, da sem si prav tedaj iz neke veje rezljal žlico, ko zaslišim nenadoma: »Hura! Feuer!« in že je zaregljalo... Za nekaj trenutkov je med nami zavladala zmeda, toda komandantje Tiger, Gedžo in Rudi so takoj zbrali svoje ljudi in izdali povelje: »Juriš nazaj!« Takrat se je začel boj, ki ga je težko popisati. Bila je to bitka na nož, na roko, kjer so naši fantje pokazali izredno hrabrost...

Čisto na koncu je na bojišču ostal nemški komandant — kasneje smo iz poročila, ki ga je o tem dogodku napisal komandant Treek zvedeli, da je bil to kapetan Ritschl, ki se je pravzaprav trobojeval z našima Tigrom in Rudijem. Takole je bilo: fantje so ležali za smrekami in se bili z ročnimi bombami in brzostrelkami. Tedaj je Tiger nenadoma junaško skočil proti Nemcu, ta pa ga je ustrelil in ga zadel v glavo. Ko je Rudi videl, da Tiger pada, je dobesedno jurišal na Ritschla, se z njim prav fizično spoprijel in v boju ostal zmagovalec...

Ko se je vse končalo, je ostalo na bojišču veliko mrtvih in ranjenih. Bila je zima, mesečina, mraz sigurno 20 stopinj. Razvil sem svojo sanitetno službo kar za neko bukvijo in operiral, kolikor se je pač dalo v tistih pogojih. Bilo je tako mrzlo, da mi je kri zmrzovala na rokah in mi lepila prste. Najtežji ranjenec je bil naš Tiger. Krogla mu je prestrelila lobanjo in trpel je strašne bolečine. Odločili smo se, da ga odvedemo s seboj, vendar so že na poti prenehali v njem zadnji znaki življenja.

Ta boj, ki sem ga kot zdravnik tako neposredno doživel, se mi je tako globoko vtisnil v spomin, da še danes mnogokrat sanjam o tem junaškem jurišu. Zdravnik, ki po taki bitki vidi pred seboj toliko težkih ranjencev, nedvomno izredno živo doživi tragičnost dogodka, morda celo bolj plastično kot borec, ki sicer vidi padati svojega tovariša, vendar gre potem naprej.

Povabili smo jih za polno konferenčno sobo, prišlo jih je le sedem. Bili smo malce v dvomu, če nam bo načrt uspel, če bodo pripovedovanja ustvarila dovolj živo in pestro podobo naporov s pohoda legendarne Štirinajste divizije, ki se je pred 20. leti približeval k koncu. Toda imeli smo vseeno srečo. Med tovariši, ki so se razgovora v uredništvu udeležili, so bili predstavniki vseh treh brigad: Tomšičeve, Šercerjeve in Trinajste, predstavniki prištabskih enot. Bili so vmes komandanti in komandirji, zdravnik, intendant, obveščevalci in borci.

»Dogodek s pohoda, ki vam je ostal najbolj v spominu« je bilo geslo razgovora. In spet je bil slučaj srečne roke. Nizali so se spomini na boje po prehodu čez Sotlo, na napad na rudnik Raštanj, na »živi zid«, ki nam ga je v prejšnji številki posredoval narodni heroj Tone Vidmar-Luka, na boje na Graški gori, pod Smrekovcem, na Koroškem vse do dni, ko je divizija končala obdobje pohoda. Prepustimo zdaj besedo udeležencem pohoda:

RUDI BUNC BUNC — RUDI, USLUŽBENEC ODDELKA ZA NOTRANJE ZADEVE, CELJE.

TIGER JE BIL MOJ IDOL

Tudi Rudiju Buncu je ostala bitka s Federmausa najgloblje v spominu; verjetno zato, ker je takrat padel Tiger, komandant, ki ga je Rudi imel tako zelo, zelo rad. Še zdaj, kadar govori o njem, se mu oči zasvetijo popolnoma drugače in pripoved o Tigru je vedno resna, kljub temu da je po navadi njegovo pripovedovanje o partizanih polno veselih bodic in šal. Tudi tokrat je bilo tako. Tovariš Bunc je namreč začel takole:

»Bil sem v predhodnici, ko smo prestopili Sotlo. Če bi me vprašali, kaj je takrat napravilo name največji vtis, bi vam povedal, da je bila to — gostilna. Prvič zato, ker sem se razveselil nje same, drugič pa, ker mi je napis »Gasthaus« na njej povedal, da sem na Slovenskem, pravzaprav v »nemškem Reichu«, je pomežiknil.

»Spominjam se, da je padal sneg. V štabu divizije smo se dogovorili, da bodo šle brigade vsaka po svoji lokaciji. Mi smo imeli smer Federmaus—Stare žage. Pohod je bil naporen in ves čas nas je mučila lakota. Zato sem poslal intendanta Mačka po hrano. Čakali smo nanjo dva dni in bili smo že v skrbeh, ko smo nenadoma zagledali našo edinico s predhodnico. Mislili smo, da nosijo hrano s seboj, toda pripeljali so nam — pet sodov piva. Slaba tolažba za lačne želodce! No, toda kljub temu smo nekaj piva spili, ostanek pa smo po položajih spustili — Nemcem! Intendant je moral spet po hrano. Tokrat so uspeli, in pripeljali vola. Vsi smo nestrpno čakali, da bo vol pečen. Ti Pauček,« se je tovariš Bunc obrnil k dr. Kopaču, »si si takrat žlico delal sigurno zato, da bi prvi prišel do hrane kaj?« Odgovoril mu je smeh in Rudi je nadaljeval: »Prav v tistem trenutku sem zagledal Švabe. Še dobro se spomnim svoje takratne komande: »Na levo! Na juriš!«

Moj idol je bil takrat komandant Tiger. Prišel je iz Tomšičeve brigade kot komandant tretjega bataljona v trinajsto brigado. Fant je bil ruskega porekla, simpatičen, objektiven, partizan! Takrat sem bil njegov namestnik. Oboževal sem ga. Dobro se še spomnim, da sem ga, ko je imel rojstni dan, vprašal, kaj si želi. Pa mi je rekel, da bi rad mojo bombo. Seveda sem mu jo dal.

Na Federmausu sva s Tigrom jurišala v trikotu. Vedel sem, da pred nami poveljuje nemški oficir. Tiger mi je dejal, naj napadem z desne, on pa bo z leve. Takrat sem prvič videl, da tudi smreka ne zaščiti partizana. Zavpil sem Tigru: »Pazi se!« pa je bilo že prepozno. Medtem ko je padal — bil je ranjen v čelo — mi je še zaklical: »Rudi, osveti me!« Odvil sem bombo, udaril z njo po smreki in gnan od jeze in žalosti skočil na Nemca. Z nemškim komandantom sva se spoprijela. Morda me je rešilo to, da sem se veliko ukvarjal s športom. Ne vem kako ravno, toda premagal sem ga.

Potem je bila moja glavna skrb, da bi Tigra spravil na varno — da ga Nemci ne bi dobili v roke. Prinesel sem ga Paučku. Takrat je že bila ukazana stroga tišina. Tiger pa je vpil, kričal od bolečin... Ni nam preostalo drugega, kot da smo ga naložili na mulo in ga odpeljali s seboj. Umrl je že med potjo. Pokopali smo ga; še danes vemo, kje.

Bil sem žalosten, srdit. Ko sem zvedel, da bo naslednji dan v Dramljah pogreb tega nemškega komandanta, sem na svojo roko vzel četo borcev in odšel v Dramlje, kjer sem poskrbel za čisto svojevrstno pogrebno koračnico. Nemci so kasneje pisali, da to ni več kultura, in ne vem kaj še vse, na svojo »kulturo« pa niso pomislili«.

IVANC MILAN — ADAM, UPOKOJENEC:

MORIL NAS JE GLAD

Adam, ki je bil takrat namestnik intendanta tretjega bataljona, je pripovedoval takole:

»Ves čas pohoda Štirinajste čez Štajersko, je bilo s prehrano zelo težko. Ukazano je bilo, da borci od kmetov sami ne smejo vzeti niti koščka kruha. Neprestane borbe, težki pohodi, utrujenost in glad pa so nas spremljali vsepovsod. Intendantska služba je včasih po nalogu starešine opravila pri kmetih rekvizicijo krompirja, fižola in kruha. Z markami pa so v začetku odkupovali živino. Kolikor se spomnim, smo ves čas pohoda čez Štajersko samo nekje proti koncu zaklali tri ovce, pa še teh nismo mogli skuhati do konca. Borci so jih pojedli kar napol surove.

Ob intendantski akciji smo včasih kaj zanimivega doživeli. Tako je bilo tudi takrat, ko smo prišli v Hrastje in sem se z nekim Primorcem Vilibardom odpravil — s košem na rami — čez gozd v sosednjo vas po hrano. Še predno sva prišla do hoste, sem vprašal Vilibarda: »Čuj, Vilibard, kaj bi storil, če bi zdajle srečala Nemce?« »Ja, kaj,« mi je odgovoril. »Vrgla bi se ob tla in udarila po njih.« Ni še dobro izgovoril teh besed, ko sem ob kolovozu zagledal - šleme! Kaj pa zdaj? Imel sem puško, užgal sem po Nemcih in stekla sva nazaj proti bataljonu. Spotoma sem zavpil, da so Nemci v bližini in hitel naprej proti štabu Šercerjeve brigade, da bi tudi tam povedal, da sva videla Nemce. Takrat pa se je že začelo. Zaprasketalo in zapokalo je na vso moč. Bili smo se do večera, ko smo se umaknili.

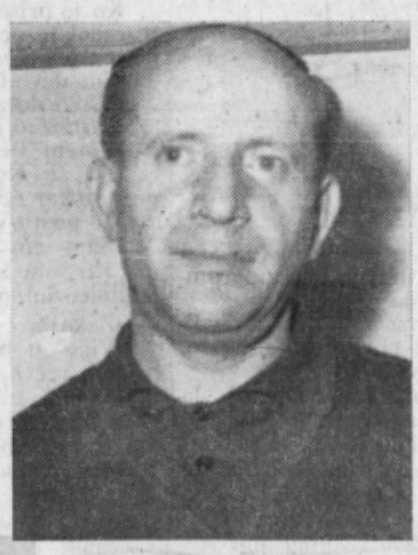

ANTON JAVORŠEK — TOMAŽ, USLUŽBENEC PRI DOZ:

Poštenje vzbuja zaupanje

»Tudi jaz se spominjam, kako težko je bilo v tistih dneh za hrano. V Hrastju so nas torej napadli Nemci. Bila je to neka močnejša nemška patrola — prišla je iz Loke pri Žusmu, kasneje pa nas je napadla še druga iz Prevorja. Nemci so približno vedeli, kje smo, pa so se že pred Hrastjem razporedili v strelce in začeli napadati. Hišice v Hrastju stojijo precej na ravnem, v dolini in mi res nismo imeli dobrih položajev. Ni nam preostalo drugega, kot da smo se umaknili na podstrešja, vzeli s streh opeko in udarili po Nemcih, ki so prihajali navzdol po vinogradu.

Bila je zima in ljudje so že imeli koline. Na podstrešju, od koder smo streljali, je viselo meso. Bili smo se tam ure in ure, pa si nihče — čeprav smo bili sestradani in na koncu moči — ni upal vzeti s tramov niti koščka mesa ali klobase.

Ko sem se kasneje kot družbeni delavec vračal v Hrastje, so mi domačini radi povedali, da tako poštenih ljudi kot so bili borci Štirinajste, še niso nikdar srečali. To nam je bilo tudi v času pohoda v veliko oporo«.

DR. SERGIJE MAKIEDO

PRVA PARTIZANSKA MISIJA 7

General nas je sprejel okrog 18. ure v svojem delovnem kabinetu. Ob njem je bilo od 5 do 6 višjih častnikov. Na koncu kabineta sta visela zemljevida Italije in Jadrana. Sprejel nas je ljubeznivo, vendar spočetka dokaj zadržano. Po običajnem uvodu smo prešli k stvari. Najprej smo razložili vojni položaj pri nas, potem pa cilj naše misije. Generalu smo pokazali svoje pełnomočje, ki ga je za razliko od Trollopea prebral zelo pazljivo. Sledilo je spraševanje. Vprašanja so postavljali vsi oficirji, a največ sam general. Iz njegovih vprašanj smo mogli zaključiti, da ve o razmerah pri nas več kot vsi ostali prisotni. Vprašanja so zadevala bistvo stvari in niso bila niti najmanj provokatorska. En del vprašanj se je nanašal na naše osebnosti: kdo smo, od kod smo, s čim se ukvarjamo v civilu, vtem ko je drugi del vprašanj zajel naše obalno poveljstvo, ki je izdalo pooblastilo, kaj le-to predstavlja, komu poveljuje itd. Imel sem občutek, kakor da nas hoče osebno preveriti, če morda ni celotna »operacija Bakar« spretno delo nemške obveščevalne službe. Razgovor je trajal več ko uro in pol. Imel sem vtis, da generalova rezerviranost postopoma popušča; in resnično ob koncu razgovora je postal prav prisrčen. Ob zaključku nas je povabil na večerjo in nam ponudil, da noč prespimo v njegovi komandi. Prav tako nam je dal na razpolago sobe, da bi si pred večerjo malo odpočili. Ponudbo sem rad sprejel, še zlasti, ker sem vedel, da hoče ostati sam s svojimi oficirji, se z njimi posvetovati in odločiti, kaj ukreniti dalje.

Ko smo šli k večerji, mi je postalo jasno, da so sprejeli neko odločitev. General se mi je približal, se ljubeznivo smehljal, potlej pa mi dejal, da je prišel do zaključka, da je naš primer zanimiv in vreden pozornosti. Toda da sam osebno ne more nič storiti za nas, ker zadeva ne spada v njegovo pristojnost. Razen tega vidi v našem primeru neke vrste resne politične komplikacije, v katere se ne more spuščati. Zavezniške vlade priznavajo namreč kraljevo jugoslovansko vlado, zaradi česar bo to dejstvo gotovo vplivalo na stališča vojaških komand proti nam. V kakšni meri, tega sam ne more predvidevati. Zaradi vsega tega se je odločil, da nam da na razpolago letalo, ki bi nas naslednji dan prepeljalo v Alžir, da bi tam poskušali zadevo rešiti v zavezniški komandi za Mediteran. Osebno bo obvestil Alžir o našem prihodu in nas priporočil v vsakem pogledu.

To sporočilo me je precej zmedlo. Bilo mi je jasno, da ne morem odbiti ponudbi, da ne bi odletel v Alžir, toliko bolj, ker sem tudi sam pričel razumevati posebnost vprašanja »pristojnosti« in »nepristojnosti« zavezniških komand. Toda instrukcije, ki sem jih dobil, so dokaj omejevale obseg naše akcije. Dobili smo ukaz, da opravimo zadevo v Italiji in da se potem takoj vrnemo. To, kar je bilo zdaj pred nami, je občutno presegalo direktive. Zavedal sem se rizika, ki ga prevzamem nase, da je v takšnem položaju odhod v Alžir edina možnost za uspeh. Zaradi tega je bilo moje oklevanje kratko, morda preveč kratko. Zahvalil sem se in pristal.

Po večerji smo še dolgo posedeli. Pogovor je tekel v nekaj jezikih in ob kozarcu dobrega italijanskega vina so bile hitro in lahko vzpostavljene prisrčne vezi. Minila je polnoč, ko smo se razšli. Dogovorili smo se, da bom zjutraj sam odšel v Bari, uredil stvari na »Bakru« in se takoj vrnil v Brindisi, od koder bomo opoldne odleteli v Alžir. General nam je dal izredno dragoceno priporočilo za viceadmirala britanske mornarice Sira A. J. Powerja v Tarantu. Ker zaradi odhoda v Bari nisem mogel sam, sem poslal tja Poduja. Obiskal je generala, ki ga je sprejel zelo ljubeznivo. Ta vez se je po vrnitvi iz Alžira pokazala zelo koristno, ker smo z njeno pomočjo rešili vrsto vprašanj, ki so se nanašala na naše ladje.

V ALŽIRU

Neki kapiten nas je z jeepom zapeljal do letališča v Brindisiju. Tu nas je čakalo ameriško letalc DC 3, pripravljeno za polet. Poduje in jaz sva bila edina potnika. Pri posadki sva vzbudila veliko zanimanje. Takih potnikov ne prevažajo vsak dan. Povedela sva jim kdo sva, toda ne verjamem da so kaj dosti razumeli. Kljub temu so bili z nami prijazni in naju ves čas gostili s sadnimi sokovi, kavo, žvečilnim gumijem — z vsem tistim, česar sva se še komaj spominjala. Potovali smo čez Sicilijo, sami, brez spremstva lovcev.

Nagrade čakajo

Moped, izleti v Italijo in po domovini, izlet v neznano ter številne praktične nagrade v vrednosti 625.000 dinarjev čakajo na vas.

Pogoj je le, da ste naročnik našega lista in, da poravnate naročnino vsaj za pol leta.

Zato pohitite in naročite »Celjski tednik«, da tudi vas uvrstimo med tiste, ki bodo sodelovali pri žrebanju bogatih dobitkov v drugi polovici marca.

Mnenja o podaljšanju delovne dobe

Predvidena sprememba zakona o pokojninskem zavarovanju je še vedno v procesu razprav tudi v zveznem in republiškem merilu. Delovni ljudje spremljajo to aktivnost dostikrat preveč površinsko, se oklepajo ustnih informacij, ki mnogokrat niso povsem v redu. V želji, da bi ugotovili kaj menijo delovni ljudje o predvideni spremembi omenjenega zakona, smo zastavili nekaterim proizvajalcem dvoje vprašanj in sicer:

● **Kaj menite o predvidenem podaljšanju delovne dobe?**

● **Ali bi se honorarno zaposlili če bi šli v pokoj po sedaj veljavnem zakonu?**

Na ti dve vprašanji smo dobili naslednje odgovore:

PETER LAZNIK, DELAVEC

● O podaljšanju delovne dobe bi rekel samo to, da bo najbrž koristna. Koristna v tem smislu, da upokojencu, ki bo s pokojnino le težko shajal, ne bo treba iskati honorarne zaposlitve, pač pa bo avtomatično ostal v podjetju, kjer dela, še pet let. V petih letih bo lahko z marljivim delom občutno povečal svoje desetletno povprečje in bo tako imel na koncu, ko najbrž ne bo mogel več honorarno delati, večjo pokojnino. Če se seveda ne bo med tem spremenila tudi doba povprečja. Razen tega lahko v dodatnih letih pridejo do kruha tudi otroci upokojencev — tisti pač, ki se šolajo in so že tako daleč. Pokojnina torej ne bo obremenjena s čezmernimi dajatvami.

● Na vprašanje, ali bi se zaposlil, če bi me zdaj upokojili in zakaj, moram reči, da bi se. Razlog sem že navedel. Kolikšno pokojnino bi namreč imel od 25.000 din in ali bi lahko s tem preživljal štiričlansko družino (ne upoštevajoč ženo, ki zasluži 19 tisoč)!?

FRANC PIKL JE TRANSPORTNI DELAVEC V CINKARNI. Star je 51 let in ima 34 let službe.

● »Mislim, da za nas, ki vse življenju trdo fizično delamo, to ne bi smelo veljati. Drugače bomo morali delati dokler nam ne odpovedo moči.«

● »Ne. Vesel bom, če bom našel kje kak kot, kjer bom lahko v miru užival pokoj.«

MIHA BINCELJ JE ZIDAR V CINKARNI

Star je 57 let in ima 35 let službe.

● »Podaljšanje delovne dobe je upravičeno za tiste, ki so zdravi in še pri moči.«

● »Da. Honorarno bi še delal, če bi imel zdrave oči. Tako pa ne bom mogel.«

LUDVIK COKAN JE NABAVNI REFERENT V TOVARNI EMAJLIRANE POSODE.

Star je 54 let in ima že 36 let službe.

● »Če bi bil zdrav bi me to ne motilo.«

● »Še bom redno zaposlen, ker imam dva otroka, ki ju moram spraviti h kruhu.«

JOŽEFA SKRUBEJ JE DELAVKA V TEP. Ima 55 let in 28 let delovne dobe ter bo letos starostno upokojena.

● »Za ženske je 35 let predolga doba.«

● »Jaz grem v pokoj, da se malo odpočijem.«

MATILDA BREŽNIK JE DELAVKA V TEP. Stara je 50 let in ima 30 let službene dobe.

● »Kdor ni izčrpan lahko dela.«

● »Ne. Komaj čakam, da grem v pokoj, ker sem zelo izčrpana.«

Šest odgovorov med 25.000 zaposlenimi v občini Celje ni prav nobeno merilo. Za kaj takega bi morali izvesti širšo anketo. Nekaj pa le pokaže: Od šestih je samo eden globlje pomislil o vprašanju. Pet vprašancev smatra, da bi podaljšanje delovne dobe v njihovem primeru bilo veliko breme. Pripominjamo, da gre tu večinoma za take delavce, ki so večji del svoje delovne dobe preživeli v težkih pogojih vojne in v letih izgradnje ob relativno nizkih življenjskih pogojih.

Honorarno zaposlitev po upokojitvi smatrajo za potrebno trije od šestih. Tudi precej interesantno, mar ne?

Odgovori nesporno kažejo, da organiziranih in temeljitejših razprav o tem vprašanju še ni bilo in da bi jih bilo treba organzirati. Javno mnenje se razvija, če ni zadosti pojasnil, tudi stihijsko, kar pa je brez dvoma škodljivo.

BESEDA OBČANOV

Težka je misel na ločitev...

V novi dvorani brežiške Tovarne pohištva se je brnenje strojev in ventilatorjev izgubljalo med grmadami napol izoblikovanih proizvodov. Po oddelkih sem iskal enega najstarejših delavcev v tej tovarni, *Mihaela Bizjaka-Miška.* Našel sem ga v oddelku končne montaže. Miško že nekaj časa ne dela pri stroju. Zdravje ga daje. On to ne priznava, stiska zobe in se smehlja.

Pred več kot četrt stoletja je prvič začutil bolečino. Ta bolečina se je nato v njem razraščala, taborišče v Jasenovcu je doprineslo svoj delež. Nato se je bolečina v njem umirila. Miško se je ustalil v Brežicah, v obrtno mizarskem podjetju. Čimbolj je podjetje raslo, tem manj je Miško čutil bolečine. Podjetje se je prelevilo v tovarno, Miško v proizvajalca-upravljalca. Bolečino je v sebi zatrl. Prebujala se je le tu in tam s problemi, ki jim Miško s tovariši ni bil kos. Preteklo je mnogo let. Danes Miško zopet čuti bolečino. O njej nerad in težko govori.

»Vsa tragika je namreč v tem, da hočeš, želiš, pa vseeno moraš priznati, da ne zmoreš. Ne zmoreš zaradi zdravja... Takrat ko bi nekaj znal, takrat si pa nagrajen s penzijo.

Z velikimi očmi je zrl vame, razumem Miško, težko je čutiti, da ne moreš več v korak z mladimi, navzlic temu, da ti tega nihče ne očita.

»Nočem in ne želim biti v breme kolektivu. Toda, kako naj živim z njim ko čutim, da sem proti svoji volji odmrl ud. Ne, nihče me ne podi iz fabrike, vendar jo moram zapustiti zaradi sebe. Zbiram hrabrost za majhno prošnjo, s katero bi mi bilo omogočeno živeti s tem kolektivom, saj je del mene. Živeti vsaj še nekaj ur dnevno...

ŠE ENKRAT: VELENJSKA PEKARNA

V predzadnji številki našega časopisa je redni bralec K. S. povprašal, kdaj bodo v Velenju dobili novo pekarno. Obrnili smo se na občinsko skupščino v Velenju in posredujemo odgovor.

— Vprašanje velenjske pekarne je kritično, kajti dosedanja je zastarela, ne odgovarja higiensko tehničnim predpisom, predvsem pa že sedaj ne more v celoti kriti potrebe prebivalstva. To pa je vse resnejši problem, kajti prebivalstvo v Šaleški dolini se zaradi nagle rasti industrije močno veča. Nujno je, da se ta problem začne reševati že v letošnjem letu. Dogovori z »Veležitarjem« iz Celja so že dalj časa v teku in izgledi so, da bodo že v letošnjem letu pričeli z gradnjo. Zaenkrat še ni načrtov, kajti o novi pekarni še ni padla zadnja beseda, ali naj bo to velika »tovarna kruha« ali sodobno urejena skromnejša pekarna, ki bi zadoščala potrebam. Razlika med eno in drugo je za dobrih 200 milijonov, kar je vsekakor premisleka vredno.

Razgovor o mleku, kravah in...

ALI BO DOVOLJ MLEKA ZA ŠMARSKO?

Čudno vprašanje v šmarski občini, ki je vendar kmetijska. Pa vendar. Sprožili so ga v zadružni mlekarni, kjer so se nedvomno zamislili ob mlečni proizvodnji. Seveda, saj njihovo gospodarsko načrtovanje temelji na tem. Kako torej? Ali res ne bo dovolj mleka? Lani so v šmarski zadružni mlekarni dobro preskočili predvideni načrt, dosegli zavidljivo lepe proizvodne uspehe in tudi prvovrstno kakovost.

»Pri naših dobrih kooperantih dajejo krave že okoli 10 litrov mleka dnevno«, je predsedniku upravnega odbora mlekarne tovarišu **Stoklasu,** ki se je ob predlogu letošnjega družbenega plana zamislil, pojasnjeval upravnik Tone **Narat.** »To pa je letno že 2500 litrov mleka, kar pretopljeno v odkupni denar znese 110.000 din; torej več, kot je vrednost krave. Kljub temu, da je zdaj odkupna cena za 9 din po litru večja kot lani smo v tem času odkupili kar za 14 % manj mleka. To pomeni, da vzroki niso v ceni. Pač pa vpliva nekoliko to, da se dosledneje izvaja uredba o vzreji telet vsaj na 120 kg, pri čemer porabijo več mleka. Pri nas pa še več, ker v kmetijski zadrugi želimo vzrejo telet do 200 kg. To je za mesno proizvodnjo ugodno, vendar nikakor ne smemo pozabiti na vzrejo krav - molznic. Pa ne samo zaradi večje mlečne proizvodnje, zlasti še zaradi naraščaja.«

»Saj to je tisto!« je vzkliknil tovariš Stoklas. »Misliti je potrebno daleč naprej. V zasebnem sektorju proizvod upada posebej še zaradi pretapanja prejšnjih površin v družbeni sektor. Tu pa so posvetili doslej malo skrbi proizvodnji mleka.«

»Vsekakor se bomo morali zavzeti za povečanje mlečne proizvodnje v družbenem sektorju. Slišal sem, da tudi šmarska kmetijska zadruga namerava na Imenskem polju razviti živinorejsko središče. Če bodo tu upoštevali tudi vzrejo krav molznic, potem bo to zelo prav. S tem bi lahko zagotovili dobro osnovo za naraščaj in pa tudi stalne količine mleka. Potrebe po mlečnih proizvodih pa so vsak dan večje in tržišče že dobro odprto.«

»V sedemletnem planu se bomo morali v to resno zamisliti;« je dejal tovariš Stoklas. Mislim, da je potrebno vzporedno usmerjati mesno in mlečno proizvodnjo v naši občini.

Čumnata »Semiškega Frančka«

Že sedemnajst let živi v sobici z dimenzijami 2 krat 3 metre. Poletno soparico v majhni podstrešni sobici že nekako prenese. Teže je pozimi, ker ne more zakuriti, tenke stene pa ne morejo ubraniti poti mrazu. Tako se seli iz gostilne v gostilno, kjer mu minevajo dnevi. In v gostilni sem ga tudi našel. FRANČKA ZIBERTA, ali »Semiškega Frančka«, kot mu pravijo domačini.

Pred mano je sedel malo zgrbljen 65-letnik, trdega, zdelanega obraza. Težke delovne roke je položil na mizo, ko mi je pripovedoval svojo zgodbo, zgodbo kmečkega hlapca, ki se je kot delavec v Zagrebu seznanil z naprednimi idejami, ki jih je kasneje razlagal svojim sovaščanom na Planini pri Sevnici. Ko so Nemci zasedli naše kraje je bil Franček prvi, ki je na Planini pričel z organiziranjem odpora proti Svabom. Nemci so ga po izdaji dobili in ga po daljšem mučenju poslali v taborišče Mathausen. Toda tudi ko se je 1945. vrnil iz taborišča, ni prenehal z delom. Priključil se je partizanom. »Sedaj ko sem star, pa bi se rad dal v kraj. Mraz mi postaja v moji čumnati in ne bi rad, da bi me tudi na stare dni greli konji in krave v hlevu, kot so me do mojega 27. leta, ko sem odšel v Zagreb«.

Pred dvema letoma je Franček vložil prošnjo za podelitev stanovanja, ker se je nameraval poročiti. Obljubili so mu, a ko je bilo stanovanje prosto, se je vanj vselil drugi, šofer avtobusa Ivan Kvas. Njemu pa so obljubili kredit, da si bo lahko uredil stanovanje v hišici pri gostilni Span. Toda sedaj bomo kmalu že izven zime, Franček pa še vedno stanuje tam kjer je prej.

Pa naj povedo še drugi, kaj mislijo o njegovi zadevi.

Tovariš I. R. je bil prisoten na sestanku krajevnega odbora ZB, na katerem so razpravljali o dodelitvi stanovanja. »Razočaran in presenečen sem bil nad tem, da gledajo nekateri Frančka še vedno kot hlapca, za katerega je vse dobro...«

Tovariš Peter Hlastec, predsednik občinske skupščine Sentjur pri Celju in obenem predsednik občinskega združenja borcev.

»Tudi Kvas je bil nujno potreben sobe. Bil je borec in je poročen ter ima tri otroke in bolno ženo. Stanoval je v majhni sobi v Jurkloštru v zelo slabih razmerah. Takrat se nisem mogel odločiti, komu naj dodelimo stanovanje, ker sta bila oba potrebna. Končno določitev sem prepustil krajevni organizaciji ZB, ki je odločila, da dobi stanovanje Kvas. Frančku pa smo obljubili kredit. Takoj ko bo gradbena sezona, lahko prične z delom«.

Da vse to je prav. Oba sta bila potrebna stanovanja. Toda Franček je v tisti sobici živel že 17 let. In nobeden na Planini tega ni opazil. Čudno.

V ŠMARTNEM OB PAKI ASFALTIRANO CESTO

Za letošnji občinski praznik velenjske občine bo osrednja proslava v Šmartnem ob Paki, ki je, čeprav malo naselje, dalo v času narodnoosvobodilnega boja čez 600 žrtev fašističnega nasilja, talcev in padlih borcev. Prebivalstvo se na ta dogodek že sedaj pripravlja, saj želijo do praznika urediti predvsem cesto od Letuša do Paške vasi. To cesto bodo asfaltirali. Veliko skrb pa posvečajo tudi ureditvi in izgledu naselja. Pri teh delih bodo marsikaj doprinesli občani sami.

VLADO SMEH:

Maske dol

Iz dosedanje vsebine: Franček Frakelj, ki je vodil pustno maškarado v svojem podjetju in tam doživljal vse mogoče, se je znašel v škripcih. Naslednje jutro je v svoji samski postelji našel ob sebi mlado žensko telo — mrzlo in negibno. Poleg skrbi odkod neznanka (jasnovidci so verjetno že uganili iz dosedanje vsebine) ga pesti tudi odpoved podnajemniških ugodnosti, kajti gospodinja je bila besna...

— Imamo še točko o stanovanjskem problemu, je pogledal Štefan na listič s programom.

— Tudi to izpustite. Preresen problem, da bi se iz njega norčevali...

— Imamo še tisto zbadljivko na račun podjetja »Jugobrbr«...

— Ni več aktualna. Včeraj smo sklenili, da integriramo z njimi... Iz lastnih slabosti se vendarle ne bomo norčevali.

— Kaj pa točka o prevelikem razponu plač med najnižjo in najvišjo postavko v našem podjetju?

— Po našem pravilniku sodi to v pristojnost delavskega sveta... Upam, Štefan Frakelj, da poznate našo interno zakonodajo?

— Preostane le še promenada mask in nastop princa karnevala, je povedal Štefan Frakelj.

— Promenada mask naj ostane, kakor je, za princa si pa izmislite neko bolj naše ime. Princ zveni preveč tuje. Točka je končana, na oder morate.

Štefan Frakelj je prišel na oder, malce spustil mikrofon, se nasmehnil in dejal:

— Ker so dobili nekateri tovariši pri nas zaradi rotacije že vrtoglavico, bomo to točko izpustili. Aktualna je integracija, zato naj moške maske integrirajo z maskami nasprotnega spola in se zavrtijo v taktu valčka. Plešite pa le tri korake naprej, tri nazaj, ker je pri nas do danes še rotacija nezaželena. Godba, prosim... Hkrati še opozarjam komisijo, ki ocenjuje maske, da prične z delom. Ocenjuje naj predvsem originalnost posameznih mask ali pa skupin.

In maske so prihajale na plesišče. Bilo je veliko povprečnih mask. Največ je bilo kavbojev in cigank, bilo je nekaj živali in bilo naposled tudi nekaj rešitev, ki so bile duhovite. In prav valček nam je omogočil, da smo se jih dodobra nagledali.

Pri mizi je bil še vedno copatar s svojo ženo. Srknil je iz skodelice, pa se je že oglasila njegova žena:

— Preveč piješ.

— Imaš prav, dragica.

— Seveda. In zapomni si za vse večne čase, da imam jaz vselej prav.

— Bom dragica, je iztisnil iz sebe.

Zdaj smo ju zagledali iz drugega zornega kota. On je imel napis na hrbtu ORGANI DELAVSKEGA UPRAVLJANJA, ona pa VODSTVO PODJETJA.

Predsednika občine in vse ostale, ki so opazovali ples v dvorani, je najbolj zanimal lov miličnika za ubeglim kaznjencem. Lovila sta se tako prepričljivo — in če bi ne vedeli, da smo na maškaradi — bi prav gotovo mislili, da gre za pravi pravcati lov. Vendar se je kaznjenec uspel vedno spretno izmakniti, miličnik pa očitno ni hotel prehudega škandala, saj je vedel, da ga bo slej ko prej ujel. Le miličnikov pes je ležal pri bifeju in s slastjo obiral veliko kost, katero je bil ukradel iz stojnice.

In zaslišali smo avizo, ki je najavila Štefana Fraklja.

— Drage maske. Dočakali smo velik trenutek. Dovolite mi, da v svojem imenu in v vašem imenu pozdravim v naši sredini njegovo veličanstvo SEKRETARJA KARNEVALA.

Aplavz. Sekretar je pristopil k mikrofonu in dejal:

— Nobenega kulta osebnosti, tovariši. Razdelili bomo nagrade kratko, jasno in objektivno.

PRIHODNJIČ: Končno bomo zvedeli za skrivnost tudi tisti, ki nimamo detektivske žilice in ne beremo X 100 romanov.

POGREB NA MOSTU

EN STRAŠNO RESEN NEKROLOG

Brežice so se tega dne zavile v žalost, pa tudi vreme se je skisalo. Po svečanem pustnem parlamentu, ki je zasedal dolgo v noč, v veselje prisotnih in neomajno žalost prizadetih je tragično preminil glavni »akter«, krivec in nosilec — Pustni Kurent. Predvideva se, da od sramu, ali pa morda celo zaradi funkcionalne preobremenjenosti. Vzrokov smrti ni nihče raziskoval. Navadni smrtniki hinavsko namigujejo, da ga je zadel »šlag«! Prizadeti pa pravijo: »Vrag ga je dal, vrag ga je vzel.«

Mi užaloščeni pa upamo, da vrag, kadar ima mlade, nima samo enega... Vsekakor pa ima pokojnik za neomenjeno komuno nič-koliko zaslug. V svojem kratkotrajnem, nerentabilnem življenju je naredil tudi nekaj pozitivnih negospodarskih del. Tako mu pripisujemo, da je uspel dožmigetati brežiško razsvetljavo, pripeljati čisto novo tovarno, (kajti nekoč je neki »cajtengar napisal«, da odklanjamo industrijo), dvigniti storilnost nekaterih netrgovska obrtnih uslug, ali pa preživeti kulturno dejavnost, vplivati na stanovanjski standard, na verifikacijo šolstva, in celo na vino. Zato smo presenečeni nad sadističnim aktom, ki so ga pogrebci uprizorili iznad Save ob sežiganju pokojnika. Preostalo pokojnikovo sorodstvo pa še vedno mrmra: bodi mu sojeno. In mi: bodi mu odpuščeno!

P. s.: (ker je ta moderen nekrolog pisan v letu gospodovem, nima vsebina nobene zveze z religijo! Op. pisca.) nani

CELO AMERIČANI SO OSUPNILI

Ameriški ilustrirani časopis »Life« je pred nedavnim objavil karikaturo na kateri predsednik Johnson telefonično govori z britanskim premierom Humom in se mu opravičuje takole:

— Dragi kolega, zelo mi je žal. Ne morem poslati armade za zaščito vaših interesov na Cipru v Sredozemlje, ker so vse naše sile angažirane pri zaščiti vaših dolgolasih »Beatlesov«.

Kaj je povod za to šalo? Ameriko so nedavno obiskali člani angleškega zabavnega teama, ki jih Evropa pozna pod imenom »tolkači«. Prihod je med ameriškimi »greenhorni« vzbudil tako navdušenje, da so jim morali nuditi oboroženo varstvo za obrambo pred preveč vnetimi oboževalci.

Pa jih predstavimo še vam, te lepotce! Tu so na sliki: Lennon, Harrison, Mc Cartney in Starr.

Opozorilo: Če bi jih kje srečali, javite v London! Išče jih združenje angleških brivcev in frizerjev.

Oswaldova ‚krivda'

MED ŽENINO IN MATERINO IZPOVEDJO

Te dni pride pred sodišče v Dallasu morilec domnevnega Kennedyjevega ubijalca Oswalda — Jack Rubby. S sojenjem samozvanemu »maščevalcu« Johna Kennedyja bodo hoteli dokazati, da je bil Oswald morilec in spraviti zadevo z dnevnega reda. Med pričami je tudi Oswaldova žena Marina, po narodnosti Rusinja (na sliki zgoraj z otrokoma) in Oswaldova mati (na sliki spodaj). Medtem ko žena Marina izpoveduje možnost, da bi bil mož storilec, mati vztrajno zatrjuje, da njen sin ni bil morilec.

Kaj bo prineslo sojenje v skrivnost atentata na bivšega predsednika Kennedyja? Ne obetamo si veliko odkritij, saj je že preiskava sama pokazala, da nekaterim krogom v ZDA ni do »čistega vina« v tej grenki čaši.

Vendar raje počakajmo do izida sojenja.

Mož

Z DVEMA OBRAZOMA

— Vi ste resnično človek akcije, ga je prekinil Himmler. — Dobro ste opravili svoje delo, zato mislim, da zaslužite malo počitka. Ostanite v Berlinu še dva dni. Jutri zvečer bom priredil mali sprejem, pa bi na njem rad videl tudi vas.

— Hvala, gospod rajhsfirer, zelo sem počaščen, toda stvari zahtevajo, da se takoj vrnem domov. Neki švedski industrijalec bi lahko prispeval največji del sredstev za to rafinerijo.

Erikson je vedel, da mu Himmler ne bo dovolil kar tako oditi. Zato je pristal in sprejel povabilo. Vtem ko se je dvignil s sedeža, ga je Himmler zadržal:

— Še nekaj, Erikson, je rekel. — Za vas imam darilo.

Pokazal je na kip Adolfa Hitlerja.

Erikson se mu je zahvalil, ko pa je zopet zapustil Himmlerjevo pisarno, se je spomnil Reisnerja. Ko sta s von Oldenburgom izstopila iz taksija, se je kakšnih sto metrov za njima prav tako ustavil neki taksi, iz katerega sta stopila dva človeka. Zdaj ju je taksi znova spremljal. To je pomenilo, da Eriksona spremljajo tudi v Berlinu.

Erikson je potegnil von Oldenburga na stran: — Mislite, da ima Himmler čas prirejati zdaj sprejeme?

— Morda ve, da je Reisner zaprt pa hoče najti izgovor, da bi me zadržal. Če bi Reisner medtem popustil, bi prijeli še mene.

Von Oldenburg je prikimal.

— Najbolje, da me zdaj pustite samega, je rekel Erikson, — in da ne boste v moji bližini, če me primejo.

Erikson je takoj potem poslal princu Karlu telegram, da bi mu tako poslali poziv, naj se takoj vrne domov. Telegram se je glasil: »Pridem v treh štirih dneh. Vodite namesto mene tisto konferenco, vendar ne sklepajte nikakršnih sporazumov, dokler se ne vrnem. Erikson«.

Ker so morali vsi telegrami skozi cenzuro in gestapo, ni kazalo, da bi lahko Erikson dobil odgovor že naslednjega dne. Odgovor bi mu seveda pomagal izbegniti Himmlerjev sprejem.

Erikson je postajal živčen. Hotel je celo vzpostaviti zvezo z nekim zavezniškim agentom, ki bi mu lahko dobil ustrezne dokumente, s pomočjo katerih bi zapustil Nemčijo. Tedaj pa je na njegova vrata v hotelu, kjer je stanoval, nekdo potrkal:

— Gospod Erikson, telegram za vas.

Postalo ga je strah. Toda ko mu je liftboj izročil telegram, ga je razveselilo. Bral je: »Slabe vesti. Vaša žena je težko bolna. Pridite takoj. Doktor Gunar Peterson«.

Erikson je takoj telefoniral baronu von Nordhofu v glavni štab gestapa.

— Da, vem, je rekel ta. — Žal mi je. Pred pol ure sem dobil kopijo telegrama, hotel sem vas takoj obvestiti, toda bil sem zadržan. Zelo mi je žal.

— Moral bom takoj odpotovati, s popoldanskim letalom. Mi boste lahko to omogočili?

— Seveda, je rekel von Nordhof.

— Hvala. Napisal bom opravičilo rajhsfirerju, ker ne bom mogel na sprejem.

— Gotovo vas bo razumel, je rekel von Nordhof.

Čez pol ure je imel Erikson vse potrebne dokumente. Do odhoda letala je bilo še dve uri. Zapeljal se je do letališča, pokazal gestapovcem potne liste in odpotoval v Švedsko. V Nemčijo se ni nikoli več vrnil — vojna se je namreč bližala koncu.

KAKO JE PRIŠEL

Adolf Hitler

V ANGLIJO

Ko je svojčas bivši francoski premier Bidault — sovražnik de Gaulla in predsednik neke podzemne vlade prišel v Anglijo, tega nihče od angleške vlade ni opazil. Šele ko so se v časopisih pojavile njegove fotografije z londonskih ulic, je nastal škandal. Za Bidaultom so poslali tiralico. Moral je zbežati — in zbežal je v Zapadno Nemčijo, od koder so ga tudi izgnali. S tem v zvezi so v Angliji postavili na dnevni red vprašanje kontrole tujcev, ki prihajajo v deželo. Zdi se, menijo, da so meje dobro zastražene, mnogi se celo pritožujejo nad formalnostmi — toda v resnici je vse »blef«. Izpolnjeni formularji prihajajo v ministrstvo za notranje zadeve kot papir brez vrednosti. Nihče jih ne gleda. Zakaj vse to?

Vprašanje je postavil laburistični poslanec Sydney Silverman in ga ilustriral s svojim primerom:

Ko sem se nekega dne vračal iz inozemstva, pravi, sem izpolnil omenjeni formular, ki ga je treba izpolniti s tiskanimi črkami, da bi bil čitljiv. Namesto svojega imena sem napisal ADOLF HITLER. Formular sem oddal pa — nič. Navedel sem tudi svoj naslov, toda nikogar ni bilo, ki bi se pozanimal, če sem resnično Hitler ali kak njegov sorodnik.

NAVADA JE ŽELEZNA SRAJCA

V zaporu Novare v Italiji je bil Nikola Mansi, mladenič, ki so ga zaprli zaradi kraj. V celico je prišel javni tožilec dr. Alesio, da bi ga zaslišal. Ko je svoj posel opravil in hotel oditi, je opazil, da mu je izginil kazenski zakonik. Nikjer ga ni mogel najti. Poklical je čuvaja, ki je pretresel celico in samega Mansija. Kazenski zakonik je našel. V hlačah ga je namreč imel Mansi, ki je izkoristil priložnost, ko je tožilec pogledal skozi okno.

ZADNJI KRIK MODE

Prodajalka klobukov v modni trgovini odgovarja stranki, ki je pravkar kupila klobuk in vprašala, če je leta zadnji krik mode:

— Seveda je, če vzamemo v obzir krik moža, ko bo zvedel za ceno.

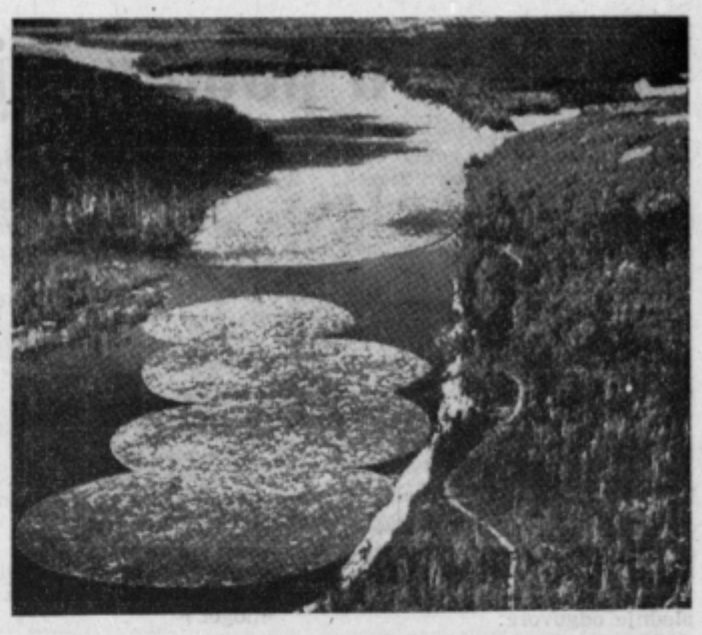

Kdor je prvi hip pomislil na velike ledene plošče, ki plavajo po široki reki med gozdovi, se je zares zmotil, čeprav je posnetek iz Kanade, kjer sneg in led ležita dolge mesece.

Kanada je dežela ogromnih geografskih razsežnosti. Večji del je pod gozdovi in večnim snegom. Nič čudnega, če je Kanada ena največjih proizvajalk lesa in lesnih izdelkov na svetu. Na sliki so ogromni otoki lesa, hlodov, ki jih na pomlad splavljajo po rekah k žagam velikankam, kjer so tudi velike tovarne za najrazličnejše lesne izdelke ter tovarne celuloze.

MLADOLETNIKI SODIJO MLADOLETNIKOM

V Združenih državah Amerike v Johnswillu pri sojenju mladoletnikom sodelujejo mladoletni porotniki. Vsako poroto sestavljajo trije mladi belci in trije mladi črnci. Ti mladi porotniki imajo pravico sodniku predložiti način in obliko kazni, ki pa je sodnik v vsakem primeru ne more upoštevati. Tudi sodnik za mladoletnike ima smisel za mlade ljudi, saj je oče treh otrok.

PO URI KEMIJE

Na avtobusni postaji sta se dva dijaka pogovarjala o tem, kar sta pravkar slišala v šoli — da vsebuje človeško telo 92 odstotkov vode. V tistem trenutku je pripeljal avtobus in neka ženska razsežnih dimenzij se je skušala prebiti skozi množico. Razgovor sta prekinila in ji pomagala vstopiti v avtobus. Tedaj je eden izmed obeh pripomnil:

— Kaže, da je tistih njenih 8 odstotkov zelo težkih.

DOBER RECEPT

Ali je kakšen zanesljiv recept proti ljubezni na prvi pogled?

— Je! Drugi pogled.

MALA KRIŽANKA

VODORAVNO: 1. nizozemski pomorščak iz 17. stoletja, ki je odkril Novo Zelandijo, 7. živalska noga, 11. prefinjena skrajnost baroka, 12. dokaz, da osumljenec ni bil na kraju dogodka, 14. del ob. raza, 15. proboj, 16. divja raca, 17. tikva, 18. enota za storilnost električnega toka, 19. plaha gozdna žival, 20. tla, 22. kis, 23. dalmatinsko žensko ime, 24. okusen morski rak, 27. soteska, deber, 28. učinek, 29. prevratnik, 30. stran, 31. glasbilo.

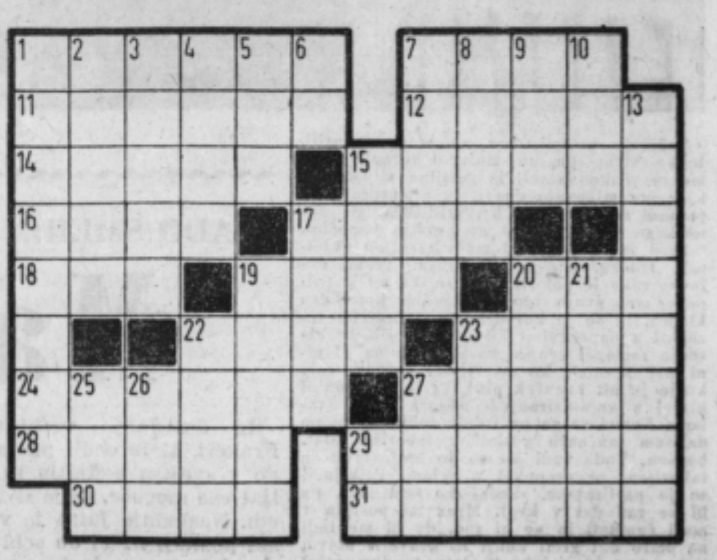

NAVPIČNO: 1. rudarsko mesto v Zasavju, 2. glavna telesna žila utripalnica, 3. gozdovnik, stezosledec, 4. kroj ali noša tistega časa, 5. pristanišče v Izraelu, 6. medmet, 7. cilj pri streljanju, 8. rastlina iz družine lilij, 9. španski narodni junak, 10. pristanišče na Finskem (Turku), 13. gibanje za osvoboditev narodnega ozemlja, 15. upor, revolta, 17. hrib, vzpetina, 19. škotski pisatelj, začetnik zgodovinskega romana (»Ivanhoe«), 20. trpni način v slovnici, 21. sin Agamemnona in Klitemnestre iz grške mitologije, 22. ročica pri plugu, 25. del noge, 25. kratica francoske poročevalne agencije, 26. kurir, odposlanec, 27. etui, 29. začetnici priimka in imena največjega slovenskega pesnika.

(F. P.)

REŠITEV KRIŽANKE IZ PREJŠNJE ŠTEVILKE

Vodoravno: 1. klin, 5. plast, 10. klovn, 11. rektor, 13. Aero, 14. Pi, 15. Tula, 16. sod, 17. koks, 19. ded, 20. N(ikolaj) P(irnat), 21. podlež, 22. ri, 23. OAS, 25. spol, 26. par, 27. strd, 29. on, 30. tank, 31. par, ner, 33. Lisca, 34. anoda, 35. črta.

DICKENS O ŠAHU

Ko so slavnega romanopisca Dickensa vprašali, kaj misli o šahovski igri, je po kratkem razmišljanju odgovoril:

»Šah je igra, ki zahteva preveč razuma, za razum pa je v njej preveč igre«.

— — —

MILO ZA DRAGO

Angleški pesnik Byron je bil rahlo šepav in ga je zaradi tega že vsako namigovanje razžalostilo. Vsakomur pa je skušal vrniti milo za drago.

»Kako kaj gre?« ga je z zlobnim poudarkom vprašala nekoliko škilava dama.

»Kakor pač vidite«, je zasikal občutljivi pesnik.